Viorel Ploeşteanu

CIORILE ALBE

EDITURA MJM CRAIOVA

Motto:

"Nemo tam senex est, ut improbe unum diem speret."

"Nu este nimeni atât de bătrân, încât să nu mai dorească o zi măcar din viaţă."

Seneca Philosophus, Epistulae, 12, 6.

Motto:

"Egoismul nostru ia formele cele mai paradoxale. Astfel, eu m-am gîndit adesea la ideea reîncarnării (în care de altfel, nu-i vorbă, nu cred de loc) şi m-am întrebat în ce formă mi-ar conveni să reapar pe lume. Ei bine, eu recunosc că sunt un om plin de cusururi, că dacă am unele însuşiri, nu le am în măsura atinsă de alţii, şi cu toate astea n-aş vrea să fiu nici chiar Michelangelo. Aş dori să fiu tot eu. Formula mea mă mulţumeşte complet, deşi îmi dau seama că e cu totul imperfectă."

G. Călinescu

PREFAŢA

În urmă cu vreo trei ani, tânărul Viorel Ploeşteanu debuta cu o nuvelă mai amplă, ***Ploaia***, apreciată de mulţi oameni de condei, printre care, în primul rând, maestrul prozei româneşti actuale, academicianul Fănuş Neagu, care o şi prezenta.

Acum, cu experienţa dobândită – şi ceva pe deasupra, în privinţa compoziţiei – individualizării personajelor şi nu mai puţin în privinţa stilului (mai poetic la început, realist „actual" şi chiar dur în cele din urmă), autorul vine în faţa cititorilor cu un mic, dar dens roman, care, spre deosebire de prima carte – unde „ploaia" se mişca de la Oborul bucureştean în satul teleormănean, sau/şi invers – este eminamente citadin.

Primele trei personaje (generice) ale cărţii sunt: Toamna (anotimpul melancoliei şi al amintirilor, al disputei dintre Ideal şi Realitate – de fapt tema centrală a cărţii!); un copac secular, Platanus Acerifolia, care-i umbreşte şi ocroteşte pe vieţuitorii bipezi; şi Blocul – „Vila" unor singuratici de pe strada Berzei din Bucureşti, o casă veche, de patru etaje, cu scări de lemn întortocheate.

Ziceam mai sus că romanul este realist şi actual: se vorbeşte în paginile lui, bunăoară, de aderarea la Uniunea Europeană sau de transformarea Leului naţional.

O a patra dimensiune o reprezintă Moartea. E, aici, parcă ceva din – păstrând, evident, proporţiile (întru specificul locului, valoarea, calitatea şi vârsta scriitorului), ceva zic, din atmosfera ***Muntelui vrăjit*** al lui Thomas Mann. De altfel, debutul cărţii, cam germano-teutonic, (iar mai apoi o prezenţă feminină captivantă ca şi Madame Chauchat), m-au făcut să mă gândesc, o clipă, la o asemenea... comparaţie.

Dar iată câteva imagini cu care, destul de sumbru, începe cartea lui Viorel Ploeşteanu, prevestind zile nu prea liniştite:

„Vântul se pornise de nicăieri, nebunul..."

„Vârtejuri de praf, amestecat cu primele victime ale toamnei..."

„Bieţi sergenţi de noapte, câinii (peisaj bucureştean? – n.n.) patrulau pe străzi, tăcuţi, lipindu-se de zidurile reci ale clădirilor întunecate..."

„Noaptea părea o vagaboandă rătăcită printre casele părăsite de atâta amar de vreme, încât le murise parcă şi sufletul, măcinat de luptele sterpe ale singurătăţii, toamna îşi găsise tocmai acum să vină..."

Într-un asemenea peisaj bacovian (poetul va fi citat şi el, mai târziu, în carte), apare un prim personaj viu şi mişcător, fiinţă umană – „scriitoraşul" Petruş, care, „îndemnat de nesomn şi de lipsa ţigărilor", obosit de recitirea unui manuscris, terminat „în urmă cu un an", dar pe care nu reuşise să-l publice, după ce „i-a bătut în geam bătrânul platan din faţa casei" – voia să iasă în oraş. Era un burlac aproape convins, de 32 de ani, fără voinţa/puterea de a se căsători. Avea nişte „gene dese, părând să ascundă taina a o mie de nopţi nedormite, o mie de cărţi nescrise şi o mie de femei neiubite". Iubise el multe, dar mai mult câte o noapte, ca artiştii!, însă în nici un caz o mie. Pentru că era un timid.

Avea el, aşadar, multe iubiri „la activ", însă, în mare parte, aceste iubiri erau „inventate de el". Le trăia în visul său de la mansarda blocului de pe strada Berzei.

O iubire reală, mai consistentă, fusese cea pentru adolescenta Anca, dintr-un bloc de *vis-a-vis* de „casa bunicilor", dar fata se căsătorise cu un „ochelarist", care o şi „cam altoia", punându-i în braţe şi un plod.

Acum, la vârsta sa, Petruş „şi-ar fi dorit o dragoste atemporală, desprinsă de nevoile sociale, cotidiene". O va avea...

Petruş era şi va rămâne un copil cuminte.

La întoarcere, urcând spre mansarda sa, Petruş „dădu nas în nas cu Martin Garotescu, un bătrânel simpatic, dar cam cârcotaş". Acesta, împreună cu Costache Gogoneaţă – „de aceeaşi vârstă şi prieteni de când se ştiau în blocul lor", şi el singur, în apartamentul de *vis-a-vis* de la etajul 1 – sunt un fel de Moromete şi prietenul său Cocoşilă: se deranjează reciproc, se tachinează, se ironizează, dar se amuză şi se iubesc. Nu pot trăi unul fără altul.

Martin Garotescu este pentru Gogoneaţă un fel de „Grotescu", iar lui Costache, prietenul morometian nu-i spune decât „Băscosul".

Relaţia şi prezenţa lor vor constitui sarea şi piperul acestui roman. Ei sunt cei care – cum se spune acum – „monitorizează toată strada".

Iată-l, bunăoară, pe Iosif, „ăl de peste stradă (român get-beget!)", „cum venea el acasă, în zi de leafă. Sacoşe în stânga, sacoşe în dreapta şi o geantă aruncată peste umăr. În dreapta ducea sacoşele cu mâncare, iar în stânga trăiştile, ceva mai rezistente, cu băutură".

Histrionic, inteligentul Martin Garotescu îi amintea amicului Costache că o proaspătă văduvă, începând o aventură, a schimbat inscripţia de sub poza soţului defunct din dormitorul conjugal din „Nu te voi uita, Costică!" în, mai scurta, „Nu te... uita, Costică!"

(Moş) Martin avea un nepot – Leonte – care voia să plece în Italia. Cu toată pregătirea făcută (limbă, cultură, istorie, geografie etc.), se va alege praful de visul său italian! Apropos de tema „viaţa nu e vis"!

În blocul din strada Berzei mai locuiau câteva personaje, care de care mai interesante:

- Leopoldina Disescu – o bătrână găsită moartă în „casa" pe care o va moşteni nepotul, ziaristul D.C. (Disescu Cupidon);
- Evelina Lerescu – domnişoară bătrână, fostă pianistă la Opera Română;
- Calistrat Hagiu – de 90 de ani, burlac convins, fost patron al blocului în care locuiau cu toţii, dar pe care l-a pierdut în cheltuielile aventurilor tinereţii;
- Inocenţiu Menelau – un „june" de 78 de ani, muzicant, cam beţiv, veşnic îndrăgostit de domnişoara Evelina, care nu-i dădea şi lui pianina ei, să cânte şi el la ea, pentru că, zicea Evelina, el cântă după ureche, ca un „lăutar";
- Şi, nu în cele din urmă, tânăra, frumoasa şi tragica Magnolia, mai întâi iubita lui Leonte Pricopan, apoi, după plecarea acestuia în Italia (trist abandon familial – deşi nu se specifică dacă au fost căsătoriţi oficial), soţia „scriitoraşului" Petruş.

Să zăbovim puţin asupra acestor două relaţii, pentru că, de fapt, în jurul lor se învârtesc toate celelalte personaje, toată „acţiunea" (altminteri, statică) a cărţii şi, mai cu seamă, toată filosofia ei.

Leonte Pricopan, cum scriam mai sus, nepotul lui Nea Martin, îşi pusese în cap să se mute în Italia. Învăţase bine limba italiană, istoria, geografia şi istoria artei plastice din peninsula italiană. Nimeni şi nimic nu-l putea opri din visul său.

Merge la o agenţie de voiaj pentru a-şi procura bilete de drum şi acolo o întâlneşte pe frumoasa Magnolia, „asistent manager". Se vor îndrăgosti din priviri şi Leonte îşi va amâna plecarea. Dar nu ***sine die***.

Magnolia închiriase o garsonieră (la mansardă) în acea „vilă a singuraticilor" şi acolo au trăit şi s-au iubit peste un an de zile. Visul italian al lui Leonte nu se ostoise. Va pleca în cele din urmă, părăsindu-şi atât de frumoasa iubită, pentru Veneţia, Verona, Florenţa, până a ajuns un hoţ şi, cum scriam mai sus, s-a ales praful de visul său.

În ceea ce o privea, Magnolia şi-a depăşit durerea şi singurătatea după plecarea lui Leonte şi a rămas tot în acea garonieră de la mansarda „vilei pensionarilor".

Vis-a-vis de camera ei era camera lui Petruş. Uşor-uşor au început să se îndrăgostească unul de celălalt. Dar nici unul nici altul nu îndrăznea să facă pasul necesar, să spună cuvântul decisiv. Stăteau pe balconul lui Petruş (aşa înţeleg eu, pentru că îi bătea platanul în geamul garsonierei) şi, privind cerul, înfofoliţi ca de toamnă târzie, „visau la lună şi la stele". Petruş o iubea aşa de mult, că nici nu cuteza să pună mâna pe ea. Îşi scriau doar şi îşi recitau poezii sau texte de dragoste.

Totul decurgea ca într-o paşnică idilă... citadină.

Până într-o seară când, Petruş întârziind la redacţia revistei literare unde lucra, Magnolia a simţit nevoia unei plimbări şi s-a dus în parcul Cişmigiu. Aici a trecut pe lângă banca boschetarului nebun Ionuţ Munteanu – Little John (fost coleg şi prieten al lui Petruş), care s-a ridicat de pe banca suferinţei/odihnei sale şi a mutilat-o. A găsit-o poliţia într-o baltă de sânge. Medicii au salvat-o biologic, dar îşi pierduse glasul, memoria şi toate facultăţile psiho-motorii.

O va recupera Petruş, cu dragostea, atenţia şi prietenia lui incomensurabile. Printr-o sublimă iniţiativă. Un şiretlic?! Nicidecum. O farsă? Nici glumă. O întâmplare fericită? Poate... Mai exact, cum se apropia Crăciunul, în durerea lui (pentru că Magnolia nu vorbea şi nu comunica nimic), Petruş s-a gândit să organizeze o masă comună cu toţi vecinii din vilă, acolo, sus, la mansardă, în cele două garsoniere: a lui şi a Magnoliei, reunite.

În seara de Crăciun, toţi locatarii blocului de pe strada Berzei erau sus la Petruş şi petreceau. Inclusiv domnişoara Evelina, care a cântat „la patru mâini" cu Inocenţiu Menelau.

Nefericita Magnolia s-a trezit din somnul ei tragic şi, împreună cu Petruş, face o plimbare prin zăpada care, de câteva ore, începuse să cadă.

„- Mi-ai dat fericirea!" – exclamă Petruş.

Şi aceasta este filosofia cărţii.

Pentru că, în cele din urmă, de majoritatea locatarilor vilei cu platan se va alege praful:

- Menelau va muri, beat şi îngheţat, chiar în faţa blocului;
- Evelina va fi şi ea victima unui accident;
- bătrânul Calistrat Hagiu va da „ortul popii" la... 102 ani;
- ziaristul D.C. va fi înjunghiat, probabil, de cei pe care îi urmărea în anchetele sale publicistice;

- trupul său va fi găsit în stuful Deltei de către Leonte, care, după ce evadase din închisoarea italiană, unde ajunsese ca borfaş, scăpase ca prin minune de carabinieri, care îi trimiseseră doar un glonte în umăr, fără să-l prindă, ca şi de sub gheaţa râului în care căzuse, ajungând, clandestin, cu un vapor românesc, până la Mamaia, şi de aici, pâş-pâş, ***per pedes***, în stufărişul Deltei.
- Până şi administratorul blocului de pe strada Berzei va dispărea – şi la figurat (adică cu banii ce-i mai rămăseseră de la întreţinere), dar şi la propriu: va fi ucis de un grup de aurolaci, dintr-un bloc părăsit, unde, nenorocitul se ascunsese.

Din toţi locatarii Vilei, la sfârşitul cărţii, n-au mai rămas în viaţă decât Leonte (la puşcărie), familia Petruş şi Magnolia şi cuplul moromeţian Martin şi Costache. Adică cei doi prieteni de-o viaţă, care, aflaţi iarna în Cişmigiu, au privit o cioară îngheţată, albită de zăpada ce-o acoperise, văzând parcă în această imagine propriile lor vieţi.

Aceasta să fie filosofia vieţii?!

Să aşteptăm cu încredere evoluţia scrisului talentatului tânăr prozator.

August 2007

Fănuş Băileşteanu

CAPITOLUL I

ARBORE OCROTIT – PLATANUS ACERIFOLIA

Vântul se pornise de nicăieri, nebunul, rostogolind pe străzile pustii zdrenţe de hârtie şi pungi de plastic ce nu mai aveau altă trebuinţă decât să ţină de urât câinilor vagabonzi, jalnice arătări ce deveniseră peste noapte stăpânii pustiului.

Vârtejuri de praf amestecat cu primele victime ale toamnei, frunzele, rostogolindu-se de-a valma, strigându-şi disperarea de a nu-şi fi isprăvit încă şi ultima fărâmă de clorofilă, mătură trotuarele grăbit, ca nişte amante frivole, mereu desperecheate şi nepăsătoare la pasiunile ce le stârneau în urma lor.

Bieţi sergenţi de noapte, câinii patrulau pe străzi, tăcuţi, lipindu-se de zidurile reci ale clădirilor întunecate, mai aruncând câte o privire indiferentă în vreun coş de gunoi, măsurându-l superior şi pornind mai departe. În ultima vreme nu prea îşi mai găseau hrana în astfel de locuri, nemaiavând cine sau ce să arunce. Cu toate acestea traiul lor era unul fericit, bucurându-se de libertatea neluării în seamă a destinului, fiindcă păreau nişte fiinţe uitate până şi de soartă. Universul lor se limita la întinderea celor câteva străzi pe unde hoinăreau şi marginea de sus a clădirilor, spre care îşi mai ridicau uneori privirile, neştiind nici ei de ce, că din cer nimic nu aveau a mai spera.

Noaptea părea o vagaboandă rătăcită printre casele părăsite de atâta amar de vreme încât le murise parcă şi sufletul, măcinat de luptele sterpe ale singurătăţii, iar toamna îşi găsise tocmai acum să vină, ruşinându-se parcă să nu fie văzută de cineva venind cu aceleaşi haine zdrenţuite din scoarţă de castan găunos, încinsă cu rugi de iederă uscată, desculţă, cu pletele-i fluturând, neacoperite decât de umbra unui nor spintecat de zborul bufniţei prevestitoare de rele.

Ce vremuri! Totul părea să se îndrepte spre nimic şi din nimic păreau făcute toate.

Într-o astfel de noapte, confundându-se cu ea, își găsise Petruș să iasă din casă, îndemnat de nesomn și lipsa țigărilor. Recitea manuscrisul unei cărți pe care o terminase în urmă cu vreun an, dar pe care nu reușise încă să o publice, când i-a bătut în geam bătrânul platan din fața casei, văicărindu-se că toamna a început să-i scuture frunzele. Uitase fereastra cu ivărul nepus și vântul o dăduse de perete, aducându-i în casă miresme de mult uitate, de must negru, revărsat în cascade din jgheaburi de lemn, mirosind a picior de copil și zumzet de albine.

Vântul proaspăt și rece pătrunsese în încăpere, căutând, ca un bătrân curios, prin cotloane, oprindu-se mirat pe masa lui de lucru și răsfoind în joacă foile așternute cu un scris mărunt și grăbit, lăsându-le să cadă în dezordine pe dușumea, pentru ca într-o clipă s-o zbughească iarăși pe fereastră, împleticindu-se o fărâmă de timp în frunzele platanului ce se-mprieteniseră de-acum cu el.

Coborând pe trunchi în jos, a privit o clipă, mirat, tăblița pe care scria: Arbore ocrotit – Platanus Acerifolia.

În noaptea aceea, nechemată venise toamna.

Înfiorat de vizita nocturnă, Petruș ieși la fereastra rămasă deschisă și privi în urma vântului ce pornise năvală în josul străzii, lecuind locurile de boală și dându-le să soarbă din împărtășania timpului. Se hotărî dintr-odată să iasă în noapte, să simtă cu toată ființa schimbarea anotimpurilor.

Era un tânăr burlac, de 32 de ani, slăbuț și nu prea înalt, nimic din trupul lui neatrăgând atenția, doar ochii, de un cenușiu închis, umbriți de gene dese, părând să ascundă taina a o mie de nopți nedormite, o mie de cărți nescrise și o mie de femei neiubite.

Nu avea preocupări lumești și de aceea ținuta lui era mai tot timpul neîngrijită, umbla mai mereu nebărbierit, iar pe la frizer dacă trecea de două ori pe an. Era un tip dezordonat, fără preocupări vestimentare sau sociale, singurul lucru important pentru el fiind cărțile, care erau atent catalogate și păstrate ordonat în bibliotecă. Poate că din cauza asta nici una dintre puținele prietene pe care le avusese nu stătuse cu el mai mult de câteva săptămâni. Dar lui nici că-i păsa, ba dimpotrivă, chiar provoca ruptura atunci când fetele încercau să-i facă programul altfel decât erau nevoile lui sufletești.

Căută prin dulap un pulover să-şi pună pe el şi, negăsind, îşi luă numai pălăria, de care nu se despărţea niciodată – o avea de la bunicul lui şi-i era la fel de aproape de suflet ca întreg raftul de clasici români din bibliotecă – şi ieşi grăbit din casă, uitând, ca de obicei, să încuie uşa cu cheia.

Locuia pe strada Berzei, într-o clădire veche, la ultimul etaj – dacă n-o fi fost cumva chiar o mansardă – cu scară îngustă mergând în spirală, ale cărei trepte, uscate de vreme, coborau abrupt, scârţâind a vaiet în urma paşilor.

Locatarii acestui imobil păreau să-l fi cunoscut cu toţii pe arhitectul ce lucrase la planurile casei, într-atât de bătrâni şi tăcuţi erau, iar în fiecare apartament nu trăiau decât suflete desperecheate, rămânând fiecare dintre ei să-şi ducă singur bătrâneţile.

Petruş era deseori invitat pe la câte unul din vecinii lui, acceptând bucuros să le asculte poveştile şi să se încarce de istorie. Rămăsese orfan de mic şi îl crescuseră bunicii, dar acum se prăpădiseră şi ei, căci le venise vremea şi îşi mai ostoia dorul de ei în preajma acestor bătrâni cumsecade, trăind parcă într-o altă lume, o lume a tinereţii lor.

Casa avea patru etaje, dacă punem la socoteală şi mansarda în care locuia el, într-una din cele două garsoniere duble, cealaltă fiind neocupată. Era o clădire atât de veche încât diferite epoci îşi lăsaseră amprenta în fiecare cărămidă, încărcându-le fiinţa de timp. Totul în jur respira istorie. Uneori, când Petruş venea din peregrinările lui prin oraş, agitat şi plin de obidă, numai ce păşea prin intrarea clădirii – un rotund imens decupat în zidurile de cărămidă, cu uşa dreptunghiulară în centrul cercului – şi o împăcare molcomă cu sine însuşi îi cuprindea sufletul şi mintea. Părea că trece pragul unei alte lumi.

Când pătrundeai în holul blocului, slab luminat, aerul – obosit, parcă – te învăluia ca un covor de frunze uscate; ca foile răvăşite ale cărţii omenirii. Un amalgam de voci şi imagini îţi invadau fiinţa încât nu mai ştiai să distingi prezentul de istorie; lumina de întuneric.

Atâtea rânduri de frunze se aşternuseră peste timp…

Când păşise în stradă, luna parcă se împleticise în crengile platanului, zvârcolindu-se ca o peştoaică uriaşă prinsă în năvodul unui pescar bătrân, aruncând stropi de lumină pe caldarâmul lustruit de piatră cubică.

„Într-o astfel de noapte aş vrea să mă îndrăgostesc!" îşi zise Petruş, nu prea convins de şansele de reuşită ale acestui vis.

De fapt, el trăise nenumărate poveşti de dragoste în care fusese fericit, se abandonase lor şi apoi suferise când visul se destrămase, pentru că aceste iubiri erau, în mare parte, inventate de el şi pe care le construia în jurul câte unei fete pe care o cunoştea sau numai o zărea, o clipă, pe stradă.

Într-o vară, adolescent fiind, iubise o fată din anturajul lui şi îi dedicase toată vacanţa acelui an. El stătea atunci la bunici, într-un bloc, la etajul şapte, iar fata stătea la parterul blocului de vis-a-vis. Seara stătea ore-n şir la fereastră, numai să-i vadă o clipă trupul trecând prin dreptul ferestrei. Uneori avea noroc de o zărea şi toată noaptea era fericit, imaginându-şi fel de fel de scenarii sau scriindu-i poezii, pe care i le lipea spre dimineaţă pe pervaz.

Într-o noapte, când ploua de intrase şi iarba în pământ, i-a venit ideea să-i trimită altfel răvaşele de iubire, aşa că le rulase în formă de cornet şi, cu ajutorul unei ţevi din plastic, încercase să le expedieze direct în plasa pentru ţânţari de la geamul fetei. Cu toată deprinderea căpătată în copilărie nu nimerea întotdeauna plasa unde trebuia să marcheze, iar atunci când nimerea nu se înfigea cornetul, aşa că şi-a îmbunătăţit stilul punând în vârful cornetelor câte un ac de gămălie, lucru care a început să dea rezultate. Între cele două blocuri era o distanţă de vreo treizeci de metri, dar, după o serie de încercări, ajunsese să nimerească mai întotdeauna ţinta. Uneori, cornetele cu răvaşe erau găsite de mama fetei şi atunci el se ascundea în dosul perdelei, de parcă femeia ar fi ştiut de la ce fereastră erau azvârlite. Alteori le găsea chiar fata şi atunci el se ascundea numai puţin, sperând ca ea să-l vadă şi să-şi dea seama că el este autorul, dar fata le lua şi intra în casă fără să-şi ridice privirile spre fereastra lui.

Făceau parte din acelaşi grup de prieteni şi deseori se plimbau împreună prin parcul din apropiere, dar niciodată nu-i arătase ce simte pentru ea şi – Doamne fereşte! – cu atât mai puţin că el este expeditorul cornetelor. Dar venise un nou an şcolar şi „relaţia" lor începuse să se piardă în cenuşiul zilelor ploioase de toamnă. După câţiva ani a revăzut-o pe stradă, se măritase cu un ochelarist urât care, aşa cum aflase de la o prietenă comună, o cam altoia, murdărind astfel imaginea pe care el şi-o crease despre Anca. Mariajul lor nu durase decât vreo doi ani, ea rămânând şi cu un copil de pe urma lui.

În perioada adolescenţei fusese mai tot timpul îndrăgostit. Unele iubiri erau închipuite, altele reale, în care dragostea îi era împărtăşită, ba chiar fusese iubit cu

pasiune de câteva fete, însă el – fire stranie – aceste legături le rupea relativ repede, căutând parcă înadins iubiri imposibile. Acum, ajuns la vârsta maturității, și-ar fi dorit o dragoste atemporală, desprinsă de nevoile sociale, cotidiene. Ceva care să se dezvolte undeva deasupra omenirii, spre care ei să privească indiferenți, de parcă nu ar mai aparține acestei lumi incapabile să le ofere spațiul ideal pentru a-și împlini iubirea.

La asta se gândise Petruș spunând că ar dori să cunoască suprema dragoste într-o astfel de noapte, care va să zică, aleasa lui ar trebui să fie reprezentarea umană a fenomenelor naturale, a toamnei mai bine zis. Oricum, îi făcuse bine plimbarea prin noapte și sufletul i se mai primenise.

Intrase în clădire și urca scările cu grijă, nu care cumva să strice somnul vecinilor săi, când dădu nas în nas cu Martin Garotescu, un bătrânel simpatic dar cam cârcotaș, ce stătea la etajul unu. Îi spuse „bună seara!", mirat că nu era singurul fără somn și încercă să urce spre locuința lui când îl opri glasul, deloc reținut, al vecinului:

- Ia zi, bătrâne (așa le spunea celor mai tineri decât el), ce mai e prin oraș? Că și eu la vârsta dumitale tot prin localuri îmi petreceam nopțile. Ce băute mai făceam! Și ne cântau lăutarii până la ziuă, ba chiar ne aduceau cu muzicile până acasă. Acum, doar când oi pleca definitiv m-or mai petrece lăutarii. Ei, da' lasă, că nu le duc dorul.

- Lasă, lasă nea Martine, că nu e nici o grabă. Dar parcă dumneata nu știi că eu nu prea merg prin localuri. Am ieșit numai să-mi iau țigări, că le cam terminasem.

- Da, da, știu, a venit toamna, că tocmai au anunțat și la radio, iar matale, fire delicată, ai ieșit să o inviți oleacă și în sufletul dumitale. Noi, ăștia mai petrecuți, ne bucurăm mai mult de primăvară, că ni se mai duce frigul din oase.

Martin Garotescu apăsă clanța și intră, fără să bată, la vecinul lor Costache Gogoneață. Erau cam de aceeași vârstă și prieteni de când se știau în blocul lor. Așa cum se așteptase, nici Costache nu avea somn, stătea într-un fotoliu ascultând radioul, cu nelipsita-i bască pe cap și înfășurat într-un halat matlasat ce-i încălzea bătrânețile.

- Auzi Costache, ai fi crezut că se află și alții care nu au somn noaptea? Uite, scriitorașul nostru numai ce venea acasă pe când intram eu la tine. E și el mai pustiu decât noi! Ai zice că, tânăr fiind, venea de la vreo iubită, sau măcar de la vreun chef, dar, după cum îl știm noi, sigur a avut întâlnire cu toamna, mai aducându-ne-o și nouă pe cap.

Ehei, să mai fim noi tineri... Uite, eu dacă ar fi să mă nasc din nou şi înainte de asta mi s-ar arăta mai multe vieţi, printre care şi asta pe care tocmai am trăit-o, desigur că aş alege-o tot pe-asta. Că, aşa e omul, zănatec! Domnule, mă gândesc uneori, că, neînchipuit de complexă mai e viaţa! Cel mai mult mă intrigă cei care-şi doresc vieţile altora, îndeosebi ale celor de o bogăţie notorie. Cum de nu înţeleg ei, prostovanii, că nu există viaţă netedă şi bine definită, precum rotunjimea unei sfere; că nicăieri nu curge doar lapte şi miere (poate doar acolo sus, unde cineva ne iubeşte, totuşi şi dar-ar Dumnezeu să gustăm cât mai târziu din ele!) şi că acesta este tot farmecul vieţii de om, să râzi şi să plângi, să mănânci şi să-ţi fie foame uneori, să vrei să bei şi nu întotdeauna să ai ce sau cu cine, că tu te-ai ramolit de tot, Costică! Dar ei, nebunii, îşi doresc vieţile altora numai cu bunăstarea din ele, nu şi cu lipsurile lor, morale sau spirituale; nu şi cu bolile (de care suferi şi tu, păcătosule!) sau cu întunecimea din sufletele lor. Păi, asta-i treabă? Şi-apoi, până şi zeii se mai satură uneori de-atâta nectar şi ambrozie şi mai trag câte-o fugă printr-o cârciumioară de-a noastră din şosea, să-şi mai răcorească gâtlejul şi focul din inimă, că tare frumoase mai sunt muritoarele astea!

Când ne e prea bine ar cam trebui să ne mai impunem singuri anumite oprelişti, lipsuri, ca să ne putem bucura mai temeinic de ceea ce din belşug avem. Este adevărat că unii, de prea multe lipsuri, atunci când au câte-o bucurie o trăiesc din plin, chiar din prea-plin uneori şi mai dă pe din-afară. Şi uite-aşa apare păcatul! La cei sărmani, că mărimile o ţin numai într-un păcat.

Uite, de exemplu Iosif, ăl de peste stradă (român get-beget!). Mă uitam alaltăieri cum venea el acasă, în zi de leafă. Sacoşe în stânga, sacoşe în dreapta şi o geantă aruncată peste umăr. În dreapta ducea sacoşele cu mâncare, iar în stânga trăiştile, ceva mai rezistente, cu băutură. Adică, „dreapta" ne dă mâncare şi „stânga" băutură. În geanta de pe grumaz o fi avut salopeta, că era sfârşit de săptămână lucrătoare şi trebuia să i-o spele nevastă-sa. Ar fi luat el şi vreo floare (una, că un buchet l-ar fi costat juma' de salariu!) dar nu mai avea mâini să o ţină şi nici nu se cuvenea s-o pângărească alături de mâncare şi de băutură.

Tot religia noastră e cea mai bună! D-aia vor să intre toţi în ea, că aici ţi se permite aproape orice, numai să nu faci abuz. Ei, şi dacă se mai întâmplă uneori să întreci măsura,

te absolvă popa de păcate, că omul e supus greşelii doar! Toată treaba e să te căieşti şi poţi s-o iei de la capăt cu forţe proaspete.

Îi mai aud pe câte unii că trăim într-o ţară „naşpa" şi că ei vor să plece „afară"! Vai de capul lor! După o lună se frâng în două ca bâtul de chibrit. Păi acolo ai, ce-i drept, de toate, dar te muncesc ăia de nu mai ştii ce-i cu tine. Nu mai ai timp să te bucuri de viaţă şi bunătăţi, iar românul nu prea poate trăi fără distracţie. Găseşte el motive, ba că i-a fătat purceaua, ba că e sănătos sau i-a intrat feciorul la liceu sau că i-a murit capra vecinului.

Adică ce, d-aia mi-a dat mie Dumnezeu viaţa, să mi-o irosesc muncind şi odihnindu-mă numai ca să pot s-o iau de la capăt?! Nu e păcat de ea, că şi-aşa e prea scurtă, să nu o trăiesc intens şi să mă bucur de fiecare clipă, bună-rea, cum oi putea, pe care mi-o oferă?

Eu nu pot să-l înţeleg pe Leonte, nepotul meu de la fată. Nu pot şi pace. Cică, el pleacă în Italia, că nu e făcut pentru România. Făcea-s-ar bumbeni să se facă! Ce-o căuta el acolo, Dumnezeu ştie! Eu zic aşa, trei lucruri nu poţi să le schimbi pe lumea asta: părinţii, ţara şi religia. Adică poţi, dacă eşti căpcăun, dar nu se cade şi nu poţi scăpa de ele, oriunde ai fugi. M-am născut aici, îmi place nu-mi place, sunt român, ortodox şi nu mă dau pe alt neam (neam!), uite-aşa, că n-am chef! Dar lasă, că într-o bună zi o să trăim toţi într-o ţară mare şi minunată ce se va chema U.S.E., adică Uniunea Statelor Europene, iar noi o să fim cetăţeni ai provinciei România. Şi-aşa ne consideră ei nişte provinciali. 'Rar mama lor a cui ştiu eu!

Au renunţat ei grecii la drahmă şi odată cu ea la o bună bucată din istoria lor, dar ai noştri, care abia aşteaptă să scape de mini-moneda noastră naţională! Păi spune-i lu' Leonte că italienii o duc mai prost de când le-a „echivalat" lira lor cu euro, să vezi ce zice. Nimic! I s-a pus pe creier şi pleacă, pentru că tâmpiţi ca Leonte au căutare acolo. Muncă multă, bani puţini.

Da' ce faci Costache, dormi? Şi îi trase o palmă peste bască.

- Ăăă, cine! Ce mă? N-am zis eu. zise băscosul.

- Păi da, ce, parcă zici tu ceva. Altădată ştiai măcar să asculţi (şi ce talent aveai la ascultat!), acum te-ai ramolit de tot.

- Hai măi Martine, că n-ascultam nici înainte. Mai auzeam şi eu câte ceva, fără să vreau. Şi zici că tu nu vrei să fii bogat, ai?

- Vai de basca ta! N-ai înţeles nimic din tot ce ţi-am predat. Bag de seamă că-mi bat gura de pomană cu tine. Eu vorbesc şi tu nici măcar nu auzi, dar să mai şi pricepi ceva. Mai bine plec.

Şi plecă.

- Da, da, du-te acasă, că acolo vorbele ţi se lovesc de pereţii goi şi ţi se întorc înapoi mai deştepte.

Martin nu-i mai răspunse, se auzi doar pocnetul sec al uşii închizându-se în urma lui şi apoi ţârşâit de papuci până la uşa de vis-a-vis, care făcu şi ea „poc!", dar mai încet.

Îi plecase musafirul de ceva timp şi Costache încă se gândea la tot ce sporovăise prietenul lui. Avea plăcerea să-l necăjească pe celălalt, prefăcându-se că adoarme în timp ce el vorbeşte, ca după aceea să rumege în linişte ce ascultase. Tot în linişte.

Avea şi el un nepot, Alexe, dar acestuia nu-i mai ajungea timpul să citească, nici gând să se-apuce de piept cu viaţa, ca Leonte. Isprăvise toate bibliotecile cunoscuţilor, ce să mai vorbim că în camera lui nu mai aveai loc să pui piciorul de cărţi. Îl întrebase odată ce are de gând şi îi răspunsese că nimic. În cărţi îşi crease universul propriu şi numai acolo se regăsea în esenţa fiinţei lui. Zicea că printre oameni trebuie să devină altul decât este şi nu-i place personajul pe care–l interpretează. O fi şi asta ceva!

Avea nişte versuri proprii care-i coordonau viaţa şi îl defineau perfect:

„ Timpul meu e sfărâmat de viaţă,
Viaţa însăşi s-a pierdut în timp…
M-am născut subit, ca o prefaţă
Cărţilor ce voi muri citind."

Costache Gogoneaţă mânca pensie de ceva vreme şi îi venea de minune situaţia asta, fiindcă aşa avea timp din belşug să se bucure de micile lui tabieturi. În apartamentul de două camere al vechiului bloc îşi constituise cartierul general de unde supraveghea activitatea întregii omeniri. Ziarele şi televiziunea îi furnizau informaţii din afara perimetrului bătrânului cartier, în timp ce în zonele apropiate, agentul numărul unu era, de mult prietenul şi vecinul lui, Martin Garotescu, Grotescu, aşa cum îl tachina uneori, atunci când vroia să-l provoace. Se implica sufleteşte în politică, economie, ca şi în conflictele ce apăreau în diverse locuri de pe glob şi avea soluţii pentru fiecare problemă,

pe care şi le nota meticulos în câteva carnete pe care le ţinea în biroul lui de lucru. Aceste carnete erau repartizate pe căprării, deosebindu-se în principal prin culori. Roşu pentru România şi albastru pentru restul lumii. Aici interveneau nuanţele. Roşu pal pentru economie, roşu aprins pentru politică şi roşu bordeaux pentru scandalurile de orice fel. Cele de la externe erau reprezentate prin bleumarin pentru politică, bleu-ciel pentru economie, turquaz pentru scandaluri şi albastru-indigo pentru conflicte. Mai avea plăcerea de a le acorda grade militare celor care conduceau lumea. Ai noştri erau toţi sub-ofiţeri, în timp ce externii erau ofiţeri, dar nu cu grad mai mare de colonel. De fapt, colonei erau numai câţiva, de puteai să-i numeri pe degetele de la un picior.

Costache rămăsese văduv încă din tinereţe şi nu mai încercase o altă aventură, fie că-i purta un adânc respect defunctei, fie că-i ajunsese prea destul această scurtă experienţă. Nimeni nu ştia cu exactitate, pentru că nu-i plăcea să discute pe marginea acestei probleme. În orice altceva găsea un subiect bun de discutat, dar niciodată despre viaţa lui de familie. De câte ori nu încercase Martin să-l însoare, dar niciodată cu succes. Întotdeauna îl potolea aducând vorba despre Profira, fosta doamnă Garotescu şi apetitul ei cicălitor, care-i scosese peri albi. Dar nici Martin nu se lăsa mai prejos. Îi tot spunea că dacă s-ar fi prăpădit el, Costache, femeia n-ar fi aşteptat nici măcar să-i facă parastasul de un an şi s-ar fi şi măritat. Şi ca să împlânte şi mai adânc în pieptul prietenului cuţitul maşinii de tocat, îi repeta la intervale regulate o povestioară cu o văduvă.

„- Cică unei femei i se prăpădise bărbatul, la care ţinuse foarte mult şi în semn de pios omagiu atârnase pe perete, deasupra patului în care-şi petrecuseră multe nopţi de nesomn, următorul text însoţit de fotografia lor de la nuntă:

„ Nu te voi uita, Costică."

Trecuse ceva timp şi un vecin, de asemenea văduv, tot venea în vizită pe la ea. Să o consoleze, desigur. În cele din urmă, cedând nevoilor trupeşti, femeia s-a hotărât să-l invite în patul ei. Dar ce să facă acum cu textul şi fotografia de pe perete, că nu se-ndura nici să le dea jos?

Trebuind să rezolve într-un fel problema a găsit o soluţie de compromis, astfel încât să-mpace şi capra şi varza, aşa că a scos un cuvânt din text şi în loc de „Nu te voi uita, Costică", deasupra patului se putea citi „Nu te.. uita, Costică."

CAPITOLUL II

„CU NOI ZBURAŢI, UNDE NICI NU VISAŢI!"

Leonte se uita prostit la blocul înclinat, în umbra căruia se adăpostise de soarele criminal care înfierbânta oraşul. Îl luase cu frig iar el crezuse că e de la umbra răcoroasă, dar de fapt îl înspăimântase aplecarea abruptă a blocului ce-i stătea deasupra. Şi, la cât de înalt era, părea pregătit în orice clipă să-şi odihnească betoanele şi sticla peste trupul puţin al tânărului.

Se imagină, mai venindu-şi în fire, în Italia, sub aplecarea devenită aproape firească a turnului din Pisa. Iubea această ţară, pe care o cunoştea numai din cărţi şi în care visa să îşi trăiască următorii ani din viaţă. Îi cunoştea istoria, mai bine decât mulţi italieni, încă de la întemeierea Romei de către cei pe care îi considera strămoşii lui, Romulus şi Remus. Şi nu greşea prea mult, ţinând cont că şi aceştia se trăgeau din strămoşi plecaţi tot dintre traci, de pe aceste meleaguri. Aşa cum romanii cuceritori spuneau că s-au întors acasă atunci când, într-un final, reuşiseră să-i învingă oarecum pe daci, tot aşa şi Leonte spera să se întoarcă în curând acasă, în Italia. Dar, acesta era unul din visele lui şi până acum nu făcuse altceva decât să viseze şi să se pregătească pentru marea aventură, aşa cum o numea el.

Primul paşaport îi expirase fără să cunoască mângâierea plăcută şi rece a tuşului unei ştampile aducătoare de viză. Acum era bucuros că avea în buzunar un alt paşaport, proaspăt, cald, care spera să-i aducă mai mult noroc. Limba italiană o învăţase bine, cum la fel de bine învăţase istoria şi geografia acestei ţări. Ce mai încolo şi-ncoace, era super pregătit să-şi părăsească patria mamă, arzând de nerăbdare să-şi întâlnească şi patria tată, dar, din păcate, se prezenta acolo nu numai ca un bastard ci şi ca o rudă săracă. Avea el ceva capital, dar, scăzând cheltuielile de transport şi cazare (care erau obligatorii dacă vroia să nu aibă necazuri la vamă), mai rămânea cu jumătate din sumă, bani ce i-ar fi

ajuns cam o lună-două, bine chivernisiţi. Buni şi ăştia, fiindcă nu se-ndoia că va găsi de lucru imediat ce va cumpăra primul ziar.

Regrete, frământări, că, vorba-ceea, îşi lăsa în urmă familie, prieteni etc!? Aş! Pornea cu inima-mpăcată şi nu privea decât înainte. Dacă-ntr-o viziune i s-ar arăta soarta crudă de care va avea parte în această ţară străină, credeţi că s-ar speria şi ar renunţa? Nici gând! Optimismul acestui tip de oameni este nativ bolnăvicios şi îşi joacă ultima carte, până la capăt, agăţându-se chiar de un firicel de speranţă. Nimeni nu-şi cunoaşte viitorul până ce nu-l trăieşte, dar, ce păcat că atunci acesta a devenit trecut şi nimic nu mai poate fi schimbat!

Ce idee şi pe arhitectul ăsta să facă un bloc atât de înclinat!

Dându-i ocol, constatai că avea toate cele patru laturi aplecate într-un unghi de aproape douăzeci de grade. Semăna oarecum cu o piramidă înfiptă adânc cu vârful în pământ. Este adevărat că lumea s-a cam întors cu susul în jos, dar chiar aşa!

Leonte îşi închipuia funcţionarii ce populau sălile din această clădire lucrând nepăsători la birourile întoarse şi ele, nefiresc de asemenea. Creioane şi coli de hârtie pluteau prin încăperi într-o imponderabilitate liniştită. Îşi închipuia interiorul clădirii ca fiind acela al unei nave spaţiale în care totul se desfăşoară normal. Ce păcat că femeile purtau toate pantaloni! Aproape că vedea în imaginaţie câte un om ieşind din clădire mergând în mâini, făcând câţiva paşi – dacă le putem spune aşa! – pentru ca apoi să sară rapid în picioare, amestecându-se în mulţime.

Leonte Pricopan, răcorit şi cu forţele împrospătate, o porni hotărât prin centrul oraşului, către agenţia de turism, primul punct al marii aventuri pe care tocmai se pregătea s-o înceapă. Ar fi plecat bucuros pe jos, atât de nerăbdător şi plin de forţă era, dacă nu ar fi trăit în aceste timpuri, pline de oprelişti, în care nu se poate plimba fiecare pe unde-l taie capul. Aproape că-i părea rău că are o familie şi nu e singur pe lume, să poată cutreiera pământul,ca Rèmi al lui Hector Malot.

Convenţiile nu i se potriveau acestui ridicat împotriva sorţii, veşnic revoltat de legile omenirii, ba uneori şi de cele ale vieţii. Traiul lui ideal ar fi fost să vagabondeze prin lume, păşind cu piciorul gol pe toate pământurile existente, cu o legătură prinsă-n băţul purtat neglijent pe un umăr. Să se oprească pe-nserat la marginea unei păduri, să

rupă câteva vreascuri şi să încropească un foc la care să frigă un peşte prins cu mâinile goale la o scorbură din lacul cristalin în care se adăpau animalele pădurii. Şi dacă i-ar fi plăcut umbra deasă şi blândă a stejarilor şi doina liniştită a vântului umblând prin bătrânele ramuri, poate şi-ar fi încropit o colibă din tinere lăstare şi ar fi petrecut în tihnă un anotimp din multele ce le avea în faţă. Ar fi vânat cerbi şi ar fi prins peşte cu o suliţă rudimentară, făcută cu mâna lui, ar fi uscat vânatul la vântul încărcat de mirodeniile toamnei şi ar fi avut pastramă toată iarna şi încă o săptămână din primăvară, când ar fi pornit spre alte meleaguri, să cunoască alte locuri şi alte păduri fermecate.

Dar asta nu era posibil pentru că pădurile nu-s de capul lor, au proprietar şi nu poate fiecare să-i rupă vreascurile numai ca să-şi facă el un foc, nici atâta să-şi facă o colibă pe un pământ ce nu-i al lui. Şi cum să vâneze cerbi şi căprioare când ele aparţin pădurii, iar pădurea, cum am mai spus, are proprietari, deci viaţa şi moartea lor aparţine stăpânului lor şi el este singurul care le poate vâna. La fel şi cu peştii. Cum să-i prindă care cum vrea – şi-ncă cu mâna! – dacă ei trăiesc în lacul care, ca tot ce există pe lumea asta, are şi el un proprietar. Toate ţările din lumea asta garantează proprietatea, cu toate elementele ei, fie că merg, înoată sau zboară între graniţele acesteia. Şi-atunci, cel care n-are proprietate, să nu-şi ia lumea-n cap? Ba să şi-o ia , dar încotro s-apuce, că nici un petic de lume nu mai e de capul lui!

Ei, dar neavând Leonte nici o şansă de a-şi trăi viaţa aşa cum visează, măcar să-ncerce marea cu degetul mic de la piciorul stâng şi să apuce căile legale, cu măruntaie puse la dispoziţie de lumea civilizată.

Transpirat fleaşcă şi cu tricoul lipit de piele, păşi în agenţia de turism, care-şi avea intrarea direct din trotuar, mândru de el şi de banii ce-i avea în paşaportul strangulat de degetele încleştate asupra lui. Cum intră în agenţie suferi dintr-odată un şoc hipotermic şi o zbughi înapoi pe uşă afară, în căldura sufocantă, dar acum binefăcătoare. Înăuntru, aerul condiţionat crease o atmosferă de peşteră, lucru care era cât pe ce să-i zădărnicească planurile bietului Leonte. Mai venindu-şi în fire se hotărî să se acomodeze treptat cu atmosfera dinăuntru, aşa că făcea un pas dincolo de uşă după care o zbughea repede afară, lucru pe care îl repetă de câteva ori, spre mirarea şi amuzamentul domnişoarei

Magnolia, după cum scria pe ecusonul prins pe pieptu-i bombat, asistent manager, adică secretară a agenţiei „ Cu noi zburaţi unde nici nu visaţi!".

Când, în sfârşit, s-a acomodat cu răcoarea dinăuntru, Leonte salută respectuos şi, la invitaţia fetei, ocupă un fotoliu în faţa biroului acesteia.

- Ce putem face pentru dumneavoastră?
- Bb... br... brr... Ptiu, ce dâr... ce dârdâi! Bb... bbună în... întrebare.
- Să vă dau un ceai fierbinte, să vă mai reveniţi?
- Nn... nu...
- Cum doriţi.
- Bb... ba do... doresc. Nn... numai ddacă nnu de... deranjez.

În fine, după ce s-a mai încălzit cu ceaiul de fructe, lui Leonte i s-a mai descleştat gura şi, limba-i ascuţită, obişnuită să înţepe, a pornit atacul la auzul delicat al fetei.

- Frumos vă vine, domnişoară!
- Mulţumesc. E de la casa de modă.
- Cum aşa? Că doar nu v-o fi botezat vreo croitoreasă?!
- Ce botez, domnule? Mi-a croit-o!
- Ei, sigur că v-a croit-o. Numai că eu ziceam de nume. Vă vine bine numele. Sunteţi proaspătă şi colorată întocmai ca o floare.
- Cum, domnule, vrei să spui că sunt ca o sorcovă? Nu-ţi permit! Sau dumneata nu ştii că vara se poartă culori pastelate?
- Superbă domniţă, nu vă supăraţi, vă rog. Eu am îndrăznit să mă refer numai la frumoşii dumneavoastră ochi, adânci şi infiniţi ca seninul cerului de mai; la prospeţimea gurii dumneavoastră, fragedă şi roşie ca miezul pepenelui verde; la bujorii din obrajii dumneavoastră, rumeni ca... ca bujorii.
- Hai domnule, că baţi câmpii. Cum adică, bujorii ca bujorii?
- Adică nu există termen de comparaţie pentru bujorii, ăă, pardon, pentru obrajii dumneavoastră. Şi, coborând mai jos...
- Gata! Nu-ţi permit! Mai jos de bujori nu coboară nimeni. Adică, nu de la prima întâlnire.
- Vai, duduie Magnolia, dar cum să fi îndrăznit?! Vroiam numai să mă refer la mărgăritarele ascunse sub roşeaţa buzelor dumneavoastră.

- Vai, domnule!
- Dar, oare chiar să fie adevărat? Pot să îndrăznesc să sper că aceasta ar putea fi o întâlnire, după cum minunat v-aţi exprimat, ceea ce mi-ar da dreptul să sper şi la o alta?
- Domnule…
- Leonte, cu îngăduinţa domniei voastre. Leonte Pricopan.
- Aşadar, domnule Leonte, dumneata eşti cam prea îndrăzneţ şi un teribil exploatator, chiar un profitor, care îmi întorci mie vorbele în aşa fel încât să-ţi convină dumitale.
- Chiar aşa! M-ai prins, domniţă a florilor din grădina raiului! Dar cine ar rezista, oare, tentaţiei de a complimenta o atât de superbă magnolie?
- Eşti simpatic, Leo. Pot să-ţi spun Leo?
- Desigur, frumoasa mea Magi!
- Vai ce frumos! Nu mi-a mai spus nimeni aşa. Auzi, dar nu cumva este şi o supă concentrată de-i zice Magi?
- Dacă-i aşa, atunci ar trebui să pună chipul tău pe plic şi s-ar îmbogăţi rapid, fiindcă s-ar vinde ca aerul.
- Ştrengarule! Ştii, eu am cam terminat programul. Nu mă conduci acasă?
- O, nici n-aş fi îndrăznit la o aşa favoare! Aş putea să vă ofer şi o îngheţată?
- Bine, dar să fie profiterol. Ador să mănânc profiterol de fistic! Dar ştii că-mi placi, domnule Leo şi asta pentru că eşti un cavaler de modă veche. Credeam că a dispărut această specie.
- Nu ştiai că sunt ultimul exemplar, iar casa mea este o rezervaţie protejată prin lege. Trăiesc acolo, ocrotit de vicisitudinile vremii şi vremurilor şi rareori cutez să ies în lume. Ar trebui să vii şi tu în rezervaţia mea.
- Ei, uite, vezi! Ai devenit obraznic. Nu mai merg cu tine la nici un profiterol. Golanule!
- Iartă-mă, Magi! Te rog să mă ierţi. Nu am gândit nimic rău, crede-mă. Am gândit numai că am găsit sufletul meu pereche.
- Da, pereche de-o seară. Ştiu eu cum sunteţi voi. Uite, m-am răzgândit. Merg la îngheţată, dar atât. Apoi mă conduci acasă.

- S-a făcut! Să mergem.

Leonte nu mai îndrăzni să adauge şi altceva de teamă să nu supere iarăşi fata. Uf, că tare capricioase mai sunt fetele!

Uitase cu totul de aventura lui, de bilete, de Italia... Chiar nu mai ştia de ce intrase la agenţie. Magnolia îi luase minţile cu totul. De altfel, nu ştiu cine ar fi rezistat farmecelor acestei frumoase domnişoare. Deşi era mignonă, corpul îi era perfect proporţionat. Avea părul negru-tăciune, des şi lung până mai jos un pic de talie. O fată care are părul atât de des şi de lung deja face parte din categoria fetelor frumoase. Unde mai pui că avea doi ochi superbi, verde-smarald, misterioşi, adânci expresivi, tainici, ce mai, într-un cuvânt, dureros de frumoşi. Şi când te gândeşti că lui Leonte i se păruseră albaştri! Poate din cauza neonului din agenţie. Sau te pomeneşti că or fi cameleoni? Se spune că femeile cu ochii de-şi schimbă culoarea sunt cele mai periculoase. E bine să urmărim lucrul acesta. Ei bine, aceste două accesorii nu erau totul. Le completa un năsuc delicat, cu nări rotunde şi neastâmpărate, aflate veşnic într-un dialog al mişcării cu fragedele buze pe care le umbreau. Guriţa-i mică, roşie fără ajutorul vreunei vopsele, era într-o permanentă agitaţie. E drept că, de cele mai multe ori, se agitau rostind cuvinte, dar nici când Magi tăcea nu aveau stare. E clar că exprimau făţiş starea de continuă excitaţie a creierului micuţei domnişoare. Dinţii însă, micuţi, egali şi îngrijiţi, păreau a se deschide numai când muşcau din carnea zemoasă a vreunei piersici. Adora piersicile Magnolia! Părea că se hrăneşte numai cu îngheţată de fistic şi piersici sau combinaţii dintre acestea, cum ar fi profiterolul, Pesche-Melba sau reţete proprii.

O persoană cu asemenea cap perfect este clar că nu poate continua decât cu un trup cel puţin la fel de perfect, dacă nu chiar mai mult ca perfectul. Dintre toate, însă, se remarcau talia şi sânii. Ar fi fost de prost gust ca aceste două protuberanţe să fie mari şi grele, aşa cum îşi doresc bădăranii din specia bărbătească. Nu, la aşa serafic şi delicat trup, sânii nu puteau fi decât micuţi dar nu prea, rotunzi şi tari, dulci şi fragezi ca două mere domneşti, ce par să plesnească de sănătate. Iar sfârcurile-i erau mici, virgine şi neatinse, ca mustăţile mărului ce nu cunoşteau decât adierea vântului şi răcoarea mătăsoasă a nopţii. Dar

asta nu putea decât s-o bănuiască Leonte, că n-avea, săracul, de unde s-o ştie. Ba bine că imaginaţia lui era în deplină armonie cu realitatea.

Ei, cum să nu-şi piardă capul, bietul băiat şi să uite motivul, bine întemeiat de altfel, al vizitei lui la agenţia de turism „Cu noi zburaţi unde nici nu visaţi"? Uitase creştinul unde vroia să zboare, ba chiar uitase şi că vroia să zboare.

Începuse în schimb să viseze. Şi visa aşa cum nici nu ştia că poate să viseze. Unii, păţiţi, ar spune că s-a nenorocit băiatul, dar noi, deşi de asemenea păţiţi, am spune că abia acum trăia cu adevărat. Cunoscuse omul dragostea!

CAPITOLUL III

ZIARISTUL ÎNTREBARE

În vechiul nostru imobil lucrurile păreau să-şi iasă din tiparul obişnuit. Aproape toate apartamentele fierbeau de vestea ce căzuse ca un trăsnet peste ei. Murise bătrâna şi ştearsa biată doamnă Leopoldina Disescu. Oricum, nu era o persoană care să-ţi sară în ochi, dar în ultima vreme, abia acum îşi dădeau seama cu toţii, lipsise cu desăvârşire din viaţa publică. Numai Evelina Lerescu ce o mai vizita din când în când, ca de altfel pe toată lumea, de parcă făcea o trecere în revistă regulată, să vadă care cam cât mai are de trăit, lucru pe care nu se sfia să-l şi aducă la cunoştinţa împricinaţilor. Dar colocatarii ei se obişnuiseră cu această meteahnă şi nu o mai luau în seamă. Aşadar, cam la o săptămână, Evelina avea vizită pe la fiecare vecin, să vadă cum mai stă cu horoscopul. Acum venise rândul Leopoldinei şi, firava Evelina îşi freca mâinile, pentru că la ultima vizită nu o găsise prea bine pe vecina ei şi, după cum îi era obiceiul, îi şi spusese lucrul acesta.

Sună de câteva ori, apoi lovi cu piciorul în uşă, că doar nu era să bată cu degetele, la care ţinea foarte mult, ca pianistă desăvârşită ce fusese. Văzând că nu primeşte nici un răspuns, Evelina bătu la uşa de vis-a-vis, unde locuia fostul boier Calistrat Hagiu, cel care fusese proprietarul întregului imobil. Acest Calistrat, şi el venerabil trecut de 90 de ani, avusese o avere foarte mare şi nici măcar nu locuia în acest bloc, în trecut, ci-l avea de închiriat. Nu fusese însurat niciodată, în schimb îi plăcea să piardă nopţile cu femei uşoare prin cârciumi şi cazinouri. Cum era de aşteptat, îşi pierduse casa în care locuia, fiind nevoit să se mute într-unul din aceste apartamente, pe care le vânduse unul câte unul chiriaşilor ce le locuiau.

Banii, cum îi lua aşa îi şi pierdea la cazinou, în cele din urmă rămânând falit, trăind din mila vecinilor, care nu pierdeau nici o ocazie să-i scoată ochii pentru farfuria de mâncare pe care i-o dădeau.

Aşadar, la uşa lui bătuse Evelina, pentru ca apoi, împreună, să ridice tot imobilul în picioare. Îl chemară şi pe administrator care, în urma unei convenţii generale, avea cheile de la toate apartamentele. La vârsta lor se puteau aştepta oricând la vreo surpriză.

Mă rog, administratorul deschise uşa, dar cine să intre, că pe nici unul nu-l îmboldea inima? În timp ce se îndemnau unul pe altul, numai ce se aude o romanţă urcând pe scări şi odată cu ea şi junele, de numai 78 de ani, Inocenţiu Menelau. Făcuse iarăşi un chef, cine ştie pe unde şi pe banii cui şi venea acasă odată cu primele raze ale soarelui. Când dădu cu ochii de aproape toţi vecinii lui se opri o clipă descumpănit, dar repede îşi veni în fire.

- Bună seara, dragi colocatari şi sunt foarte încântat şi deosebit de măgulit de primirea pe care mi-o faceţi, dar, zău aşa, nu trebuia! Sărut mânuşiţele delicatelor doamne şi incomensurabile salutări distinşilor domni.

- Domnule Menelau, interveni Martin Garotescu, nu ne mai obosi cu luxuriantele dumitale declamaţii, că purceaua e moartă în cocină.

- Vai, domnule Garotescu, se oripilă Evelina!

- Grotescu, doamnă, corectă Costache Gogoneaţă.

- Pardon de expresie, doamnelor, se scuză Garotescu, era numai o figură de stil.

- Adică, păru inocent Menelau, să fi venit aşa curând Crăciunul?! Doamne, că mult am mai sta în cârciumă! Cum trece timpul!

Administratorul, om practic, lămuri scurt situaţia:

- Domnule Inocenţiu Menelau, nici gând să fi venit Crăciunul, că este abia luna lui octombrie, însă stimabila noastră vecină, doamna Leopoldina Disescu, se pare că n-a mai avut răbdare şi bănuiala noastră, a tuturor, este că ar fi părăsit această lume, aşa că…

- Aşa că, se pare că a cam murit, zise Menelau, iar voi nu ştiţi cum să vă convingeţi.

- Ba bine că nu, se amestecă Evelina. Eu sunt sigură, numai că ar fi bine să avem şi o certitudine vizuală. Hai, intră de vezi!

- Adică, voi bănuiţi „sigur", dar nu aveţi dovezi palpabile şi de-asta aveţi nevoie de mine. Ia să vă lămuresc eu şi începu să strige: „Leopoldina! Hei, răspunde Leopoldina, dacă mai eşti printre noi!"

Neprimind nici un răspuns, trase concluzia:

- Care va să zică, avem bănuială sigură, avem dovada auditivă, care adică nu a răspuns; ce ne mai rămâne? Dovada vizuală şi cea palpabilă.

Zicând aceasta, Menelau se avântă în întunericul din casa vecinei, dar îşi făcu apariţia, galben la faţă, după numai câteva clipe.

- Stimaţi concetăţeni, cu adâncă şi profundă durere în suflet, vă aduc la cunoştinţă, pe cale orală, că buna noastră vecină şi doamnă Leopoldina Disescu nu mai este. Adică este... ţeapănă. (Se auziră câteva exclamaţii.) Căzută între oglinda de toaletă şi şifonier. Ştiţi şifonierul ei de nuc, sculptat cu viţă de vie? Superbă piesă! Ludovic al nu ştiu câtelea, cred.

- Concluzionând, interveni Costache Gogoneaţă, plictisit de elucubraţiile lui Inocenţiu, avem bănuială sigură, dovadă auditivă, la care am fost cu toţii martori că nu s-a auzit, adică răspunsul, dovadă vizuală, dacă este să-i dăm crezare domnului Menelau, căruia, fie vorba-ntre noi, vederea ar putea să-i cam joace feste, ţinând cont de gradul de epuizare fizică în care se află. Poate ca paloarea lui să fie un argument în favoarea celor comunicate nouă. Însă pentru o sentinţă definitivă ne-ar mai trebui şi dovada palpabilă.

La aceste cuvinte toţi bărăneii se cutremurară, fiindcă pe nici unul dintre ei nu-l trăgea aţa să fie chiar atât de aproape de moarte, deşi, fie vorba-ntre noi, nici nu bănuiau, sau nu vroiau să accepte, cruda realitate.

Garotescu fu cel care-i scoase din impas:

- Eu zic că am un argument chiar mai puternic decât cel al venerabilului, scumpului meu vecin şi prieten, domnul Gogoneaţă. Acest argument îl va anula completamente pe cel al băscosului nostru colocatar aici de faţă, stimabilul domn Costache, prin simplitatea şi temeinicia lui.

- Dar spune omule odată şi nu ne mai fierbe! Se revoltară câţiva vecini.

- Dragii de voi! Şi pentru el însuşi: „că primitivi mai sunteţi!" Vroiam să vă demonstrez că, în pofida simplităţii, argumentul meu este zdrobitor.

- Şi care ar fi acesta, mă rog? vru să ştie Evelina.

- Iată dovada, prea frumoasă doamnă!

- Domnişoară.

- Mă rog, dacă spui tu.

Cu arătătorul mâinii stângi avântat spre tavan şi bărbia ridicată sfidător, Garotescu părea să le arate tuturor dovada zdrobitoare, numai că nimeni n-o vedea şi nici c-o-nţelegea.

- Ptiu, dar ce duhoare! zise Menelau duhnind.

- Asta-i dovada, stimabililor! sări Garotescu, grăbit să nu piardă meritele descoperirii lui. Dovada olfactivă, pe care nimeni nu a luat-o în seamă şi care, totuşi, este atât de evidentă.

Se lămuriră toţi, aşa că, în sfârşit, făcură ceea ce ar fi trebuit să facă încă de la început, adică să cheme salvarea şi poliţia.

Mica noastră comunitate se trezi într-una din zile cu un nou locatar, deci cu un mare subiect de dezbătut pe la colţuri, ca şi în şedinţa de urgenţă pe care o solicitase domnul Garotescu.

În apartamentul defunctei şi oarecum regretatei doamne Leopoldina Disescu, începuse a-şi face apariţia din ce în ce mai des un tânăr cu alură de sportiv, în jurul a vreo 35 de ani, simpatic dar cam neglijent în ţinută şi purtări. Bineînţeles că toţi se grăbiseră să-i pună câte o etichetă, unii găsindu-l drăguţ, alţii obraznic, singurul lucru asupra căruia căzuseră de acord era privirea lui, pe care o găseau rece, tăioasă, directă şi excesiv de impertinentă. Altfel, cel puţin până acum, omul părea la locul lui şi destul de civilizat. Problema lor era că singurul om care ar fi putut să le dea câteva lămuriri, adică administratorul, era plecat la băi şi nu se întorcea mai curând de şapte zile. Însă tot tânărul lor vecin fusese cel care le curmase chinul, înlocuind tăbliţa de pe uşa mătuşii sale cu una nouă, pe care cu toţii au putut citi: „D.C. – ziarist".

Cum îi stătea în obicei de câteva ori pe zi, abia ce aflase de profesia noului vecin, Martin Garotescu se şi repezise la bătrânul lui prieten pentru a dezbate situaţiunea.

- Puştiule, s-a terminat cu tihna vechii noastre existenţe!

- Ei, cum aşa?

- Ei, uite chiar aşa! S-a dus! A zburat! Iar naţiunea doarme. Doarme, Costache!

- Veghează, Martine, veghează!

- Da, da! Veghează în lanul de cânepă indiană.

- Ei bine, ce-i? Ce arde?

- Arde Roma, stimabile! Arde-ţi-ar focul de la Brazi alea trei fire de păr ce le mai ai pe ţeastă! A intrat diavolul între noi, asta e.

- Între noi, Martine? Înseamnă că acum sunteţi doi. He-he!

- Vai de basca ta! Aici în bloc, Costache. Aici a intrat diavolul.

- Păi, cum aşa, Martine? Şi unde stă?

- La etajul trei, în locul Leopoldinei.

- Nu, nu. Acolo stă nepotul ei.

- Ce nepot?! E chiar diavolul în persoană. E ziarist, Costache, ziarist! Ăştia îl au pe dracu-n ei, să ştii. Ăştia le încurcă pe toate în ţara asta.

- Stai, măi Martine, că n-o fi dracu chiar aşa de negru. O fi de la „faptul divers".

- Nu, Costache, nu fi naiv. Acesta e de la scandaluri, de la anchete. L-am mirosit eu, este genul de ziarist-detectiv, din ăia de-şi bagă nasul peste tot. Nu mă-ntrebi cum de mi-am dat seama?

- Nu.

- De ce?

- Pentru că ştiu.

- Ce ştii mă, băscosule?

- Ştiu,că ai citit pe uşa lui: „D.C. – ziarist" şi imaginaţia ţi-a luat-o razna. Ai gândit că îşi ascunde numele.

- Aha, deci ştiai!

- Ştiam.

- Şi nu ai spus nimic, ingratule!

- Păi, m-ai lăsat? Ar trebui să te cheme Martin Furtună, nu Garotescu. Adică şi Grotescu.

- Le, le, le! Gogoneaţă-varză creaţă.

- Adică, de Bruxeles? Europeană, care va să zică!

- Da, de Muscel.

- Auzi, Costache, de ce crezi tu că semnează el cu iniţiale?

- Eu cred că numai ca să fie mai interesant. Sunt sigur că ai brodit-o cu meseria; sigur se ocupă cu investigaţii şi atunci a vrut să i se asocieze numele cu inevitabila întrebare „de ce?". Vezi tu, adică el este fatalitatea de care nu scapă nimeni. Nu m-ar mira să-şi răspundă singur la întrebările pe care le pune altora. Mai cred că l-a ajutat şi numele. „D" de la Disescu, după mătuşă-sa şi nu m-ar mira să aibă un prenume banal, cum ar fi…

- Costache! zise Martin fericit că-l prinsese pe băscos.

- Nu. Cristofor sau Corcoduş. Şi să ştii tu, Martine, Costache este un nume cu greutate, care impune. Chiar şi Martin impune, dar numai dacă-i adaugi un „Moş" înainte.

Raţionamentul lui Costache Gogoneaţă se dovedise perfect şi de astă dată, pentru că pe ziarist chiar îl chema Disescu Cupidon, nume şi alăturare nefericită, de care se făcea vinovată însăşi mătuşă-sa, defuncta, care-i fusese şi naşă de botez. Poate din această cauză nici n-o prea vizitase băiatul cât fusese în viaţă. Acest nume îl marcase mult timp până când îi venise salvatoarea idee de a se iscăli „D. C." Aşa se şi prezenta , de fapt, noilor cunoştinţe.

Disescu Cupidon, adică D. C., cum îl vom numi de-acum încolo, ca să-i respectăm şi noi semnătura, stătuse până de curând cu chirie şi, la puţin timp după moartea mătuşii, se mutase în casa acesteia, bineînţeles, după o totală şi temeinică igienizare. Tânărul era pasionat de meseria pe care şi-o alesese şi o făcea cu simţ de răspundere, am putea spune că-i dedica întregul lui timp.

Îi mersese vestea de incoruptibil şi mulţi simţiseră pe pielea lor veninul din pana-i ascuţită. Avea un stil direct, fără menajamente şi nu de puţine ori folosea stilul literar, metaforic, pentru a exprima cât mai convingător grozăviile de care se făceau vinovaţi mulţi dintre cei care deţineau puterea în societate.

Avea multe cunoştinţe, puţini admiratori sinceri şi deloc prieteni. Faptul că nu menaja pe nimeni în a spune adevărul îl ferise de prietenii şi îi atrăsese o mulţime de

duşmani, lucru care nu-l afecta în nici un fel pe ziaristul întrebare, cum îi spunea toată lumea. De fapt, chiar aşa semna: „D.C.?"

Până la vârsta asta nu reuşise să stabilească nici o legătură ,mai serioasă cu vreo fată, deşi de admiratoare nu ducea lipsă. Se mulţumea cu aventuri de o noapte, care luau sfârşit după cafeaua de dimineaţă şi erau uitate la masa de prânz.

Mutându-se în casa ce-i fusese lăsată moştenire, îşi spusese că aici va duce o viaţă tihnită, în vecinătatea unor bătrânei obosiţi de agitaţia vieţii şi doritori de linişte. Dezamăgire totalisimă! Tânărul se simţea spionat în permanenţă şi nu de puţine ori câte cineva îi bătea la uşă pentru o întrebare sau o rugăminte, aşa, ca-ntre vecini.

Curând se plictisi de „paşnicii" lui vecini şi începu să nu mai răspundă la uşă sau să mimeze o grabă exagerată atunci când îi întâlnea pe palier, lucru care îi determină pe colocatari să-l catalogheze drept un individ cel puţin dubios şi să-l supravegheze mai abitir ca înainte.

Martin Garotescu se afla, iarăşi, în vizită la bunul şi vechiul lui prieten şi vecin, Costache Gogoneaţă.

- Puştiule, l-am învins! strigă Martin triumfător.

Costache, neluând parte la entuziasmul vecinului, îl privi liniştit, aproape cu milă.

- Hai, spune, de data asta cine e victima? Cine este inocenta musculiţă căzută în complicata şi meticuloasa reţea de pânză ţesută cu neimaginată migală de Văduvoiul Negru care eşti?

- Costache, Costache, aici deja te-ai întrecut pe tine însuţi în complexitatea complimentelor, însă ai dreptate într-o singură privinţă şi anume, că a fost nevoie de întreaga mea măiestrie pentru a reuşi. Numai că victima nu este deloc aşa inocentă cum crezi tu, ci e însuşi diavolul în persoană. Ba, mai mult, e tartorul tuturor diavolilor!

- Aha, am priceput. L-aţi învins, tu şi hoarda ta de pensionari expiraţi, pe bietul ziarist. Blândul şi inofensivul domn D.C., proaspătul nostru colocatar.

- Costache, nu fi naiv. Doar mă cunoşti de atâţia ani şi ar trebui să ştii că nasul meu nu mă înşeală niciodată.

- Ba, tocmai că te ştiu. Ai o aşa mare sete de sânge, încât, în lipsă de alte victime, ai fi în stare să mă sugrumi chiar pe mine.

- Să ştii că nu de puţine ori te-am avut în colimator şi, crede-mă, numai prietenia ce ne leagă de-atâta amar de vreme a făcut să nu te declar duşman al poporului.

- Vezi, măi Martine, eşti irecuperabil. Eşti grotesc. Tu ai veşnic nevoie de câte o victimă, iar atunci când nu găseşti, eşti în stare să inventezi una, numai să nu duci lipsă de distracţia ta morbidă.

- Gogoneaţă, până aici! Nu-ţi permit! Ia uite la el, eu îl scap de furia poporului şi el n-are pic de recunoştinţă. Băscos perfid şi nerecunoscător. Huo!

În urma lui Martin se auzi pocnetul sec al uşii ce se închisese şi apoi pocnetul înfundat al uşii de la apartamentul lui.

Costache îşi râdea mulţumit în barbă, încântat că-i stricase distracţia lui Martin. Nu avea vreo simpatie deosebită pentru noul lor vecin şi, chiar dacă nu-l considera vreun mieluşel, nici întruchiparea diavolului nu i se părea a fi. Plăcerea lui era să-l înfurie pe maestrul combinaţiilor şi al complicaţiilor, lucru care îi reuşise de minune astăzi. Ştia, însă, că nu va trece prea mult timp şi bătrânul lui prieten îşi va face apariţia ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Lucru care se şi întâmplă.

CAPITOLUL IV

ŞI TOTUŞI... SE PUNE ÎN MIŞCARE

Ploua, vorba-ceea, infernal. Fusese toamnă, se isprăvise iarna, iar acum era, de ceva timp, primăvară, partea aceea plictisitoare a primăverii, umedă noroioasă şi enervantă prin instabilitatea ei. Sau, cel puţin aşa i se părea lui Leonte, care, în ultima vreme, devenise irascibil şi stresat în aşa fel că nimeni nu-i mai intra în voie. Nici măcar dulcea Magnolie, cea care i se pusese, pentru o scurtă perioadă, în calea destinului. Asta îl frământase toată primăvara, însă nu vroise să recunoască şi dăduse mereu vina pe capriciile vremii pentru a-şi justifica ciudata purtare. O iubea, totuşi, pe această fată – cine ar fi rezistat inocenţei privirii ei? – numai că, prea mult ţinea la visul lui, prea mult se pregătise pentru această aventură, ca să renunţe acum la tot. Mai degrabă îşi tăia o unghie cu tot cu braţ. Încercase chiar să o atragă şi pe Magnolia în planurile lui, deşi asta ar fi însemnat să umble la detalii, dar fata se arătase refractară ideilor lui de părăsire definitivă a ţării. Nu dintr-un patriotism excesiv, ci numai aşa, că nu i se „părea" ei. Se justificase printr-o frază simplă: „Ar fi ca un abandon familial".

Avea uneori ciudăţenii în exprimare, când, în ciuda volubilităţii ei recunoscute, nu se lansa în discuţii şi desfiinţa orice idee în câteva cuvinte.

Acum veniseră în vizită la unchiul lui, Martin Garotescu, deoarece aflaseră că în blocul acestuia ar fi o garsonieră de închiriat, lucru de care avea nevoie Magnolia, care nu mai putea rămâne la gazda de până acum.

Când i-a văzut la uşă, Martin nu şi-a putut opri o exclamaţie de surprindere:

- Măi, Leonte-Leontino, dar cum ai pus tu mâna pe un aşa boboc de fată?

- Mai exact, boboc de magnolie, unchiule.

Bătrânul se aplecă ceremonios să-i sărute mâna domnişoarei:

- Martin Garotescu, fost actor principal pe scena vieţii, actualmente spectator. se prezentă el grav.

- Magnolia Crepuscul, domnule. Sunteţi un roman captivant, după spusele nepotului dumneavoastră.

- Magnific! Ce nume divin! Şi cum te-a cucerit zăpăcitul ăsta? Ştiu, nu-mi spune. Ţi-a împuiat capul cu nebuniile lui donchihoteşti, şi tu, biet fluture de noapte polară, ai căzut în plasa lui cu dibăcie întinsă pentru victime inocente ca tine. Hm, parcă am mai auzit undeva ideea asta!

- Vai, unchiule Martin, nicidecum! râse Magnolia, dezvelindu-şi şiragurile perfecte de tic-tac mentolat. El este musculiţa ce nu-şi mai poate desprinde aripioarele din mrejele mele. Uite, este chiar afectat de această situaţie net defavorabilă lui.

- Aşa e, cam ai dreptate. Ia spune musculiţă, cum se face că încă mai respiri acelaşi aer poluat, cu muritorii de rând care suntem? Că doar n-oi fi pierdut iar trenul vieţii, deşi, să fiu sincer, eu aş zice că abia acum l-ai prins.

- Toate la timpul lor, unchiule, zise Leonte cam îmbufnat. Mai bine hai să vedem ce e cu garsoniera aia.

Urcând scările înguste, Martin îi şopti fetei, în aşa fel ca să audă şi Leonte:

- Când te plictiseşti de acritura asta, te rog să mă ai şi pe mine în vedere. Tinerii de astăzi nu ştiu să aprecieze cu adevărat o comoară de fată ca tine.

- Dragă Magi, eu cred că ar trebui să renunţăm să mai vedem garsoniera. Uite şi tu ce deprimant arată blocul ăsta, parcă am fi într-un cavou!

- Da, nepoate, şi mai are şi locatari, cavoul.

- Nu fi rău, Leo, se alintă fata. Mie îmi place. Este ceva deosebit de tot ce am văzut până acum, ca şi cum aş citi o carte veche, misterioasă. Parcă aş trăi în alt timp.

- Asta e problema, că e alt timp. Un timp mucegăit, care te poate molipsi. Te simţi mai aproape de lumea cealaltă. Scuze, unchiule.

- Nu-ţi fă probleme, nepoate. Admir francheţea ta. Totuşi cred că nu ai învăţat încă să priveşti viaţa. Cu atât mai puţin moartea.

- Nici nu mă interesează moartea. Sunt tânăr, vreau să trăiesc, să mă lupt cu viaţa. Moartea este pentru bătrâni.

- Greşeşti, dragă nepoate. Dacă nu cauţi să înţelegi ce e moartea, nu vei şti să îţi trăieşti nici viaţa. Este frumoasă nebunia tinereţii, inconştienţa riscului, dar din momentul în care auzi cuvântul „moarte" şi te temi de acest fenomen, s-a terminat cu plăcerea vieţii.

Cel puţin până când vei reuşi să înţelegi şi să accepţi natura lucrurilor. Inconştienţa e sublimă atâta timp cât nu-ţi pui întrebări. Când ai început să te întrebi, nu mai poţi continua fără să găseşti şi răspunsuri. În momentul în care ai început să te prefaci că ceva nu există, acel ceva te va urmări pretutindeni şi îţi va face viaţa un chin. Nu fugi de adevăr, înfruntă-l, ca să nu fii nepregătit atunci când te va lovi. Moarte-viaţă. Sunt interdependente şi nu trebuie să le disociem.

- Da, unchiule, dar eu lupt mai bine cu moartea neluând-o în seamă. O sfidez prin indiferenţă şi astfel îmi trăiesc mai intens viaţa.

- E un punct de vedere, numai că, vezi tu, lupta cu viaţa este o luptă de uzură, nu te poţi lupta în permanenţă la intensitate maximă şi vor veni şi momente de relaxare. În acele momente eşti slab şi atunci apar întrebările, incertitudinile. Nu te poţi ascunde la infinit în spatele bravurii. Adu-ţi aminte ce spunea Coşbuc:

„Din zei de-am fi scoborâtori
C-o moarte tot suntem datori!
Totuna e dac-ai murit
Flăcău ori moş îngârbovit;
Dar nu-i totuna leu să mori
Ori câne-nlăţuit."

- Păi vezi, aşa şi eu! Mă lupt cu toţi şi cu toate.

- Leonte, Leonte... Te lupţi tu, dar cum te lupţi? Ce te mână în luptă? Care este motivaţia ta? Tu te lupţi din frică şi frica îţi dă puteri. Caută să înţelegi şi atunci lupta ta va avea un sens.

- Vechii daci, interveni Magnolia, găseau în moarte împlinirea vieţii.

- Aşa e, sări Leonte, şi romanii i-au ajutat să-şi împlinească viaţa mai repede! Ha-ha! V-am prins.

- Ignorant, primitiv, murmură Martin. Unele creiere, deşi purtătorii lor trec drept oameni isteţi, nu pot pricepe anumite lucruri. Ori este vorba de o genă a încăpăţânării, ori, pur şi simplu, le lipseşte o doagă, dragă Leonte, şi ori ce-ar face nu pot înţelege anumite lucruri. Aşa că declar şedinţa suspendată până la următoarea înfăţişare.

După această întrevedere, Magnolia rămase cucerită de simpaticul domn Garotescu, domn care, iată, ştia să se facă şi plăcut atunci când credea el de cuviinţă. Lucru acesta contribuise într-o mare măsură la hotărârea de a se muta în garsoniera dublă de la mansardă, care, după o riguroasă curăţenie, devenise un cămin comod şi foarte primitor, chiar şi pentru Leonte, care în ultimul timp stătea mai mult pe-aici.

Leonte petrecea ore întregi întins pe canapea, cu ochii pe tavan şi gândurile rătăcite, numai el ştia pe unde. Se gândea, poate, că, iată, venise vara şi se împlinise un an de când era cu Magnolia, un an pe care nu se putea hotărî dacă să-l considere pierdut sau câştigat. Desigur, Magi era o fată extraordinară şi nu se plictisise măcar o clipă alături de ea, dar, pe de altă parte, fusese nevoit să-şi amâne cel puţin cu un an planurile de emigrare. Ce era de făcut? Greu de dat un răspuns.

Se făcuse dintr-odată frig. Leonte deschise ochii, nedumerit, fiindcă abia dacă aţipise câteva clipe – de unde timp ca să viseze?! – şi, limpezindu-i-se privirea, i-a văzut conturul din spate, amforatic, lipsindu-i însă toartele, care erau ocupate să golească grăbit caserola cu îngheţată de fistic, verde aproape la fel de interesant ca ochii ei neîncrezători. Magnolia era condamnată, parcă, să nu mănânce altceva nimic decât îngheţată cât era vara de lungă.

Era, într-un fel, fata verde din poveste, cu părul tăciune. Vorbind, cuvintele îşi pierdeau înţelesul, ochii ei captivându-te, doar conturul buzelor, zmeură sălbatică, reuşind uneori să te readucă la realitate.

Venită din zăpuşeala de-afară, se oprise în gura frigiderului, lăsându-i uşa larg deschisă – de-aici şi valul de frig ce-l trezise pe Leonte – şi nici nu simţea răceala ce-o împresura sub forma unor valuri de abur. Părea o apariţie celestă proiectată în dreptunghiul uşii ce ducea spre frigider, accentuată de lumina rece şi egală.

- Bună ziua, canapea îngăduitoare a trupului leneş ce-l suporţi pe arcurile tale! i se auzi vocea melodioasă, impersonală.

Drept răspuns, Leonte se întoarse pe cealaltă parte, făcând arcurile să scârţâie în dezacorduri necugetate, lucru care nu făcu altceva decât s-o irite la culme pe Magnolia. Ei îi plăcea să vorbească. Lui îi plăcea să tacă şi s-o asculte pe ea, mai ales că tăcerea lui o exaspera şi o făcea să turuie într-una, iar că să-şi ascundă supărarea se obişnuise să îi vorbească lui luându-şi drept interlocutori mobilele din casă.

- Frumoasă pictură avem deasupra canapelei, însă cam demodată. Ar trebui schimbată, dar, pe căldura asta mi-e lene să mă caţăr pe pereţi, aşa că bine ar face să se prăbuşească singură de-acolo. Şi asta chiar acum.

Uneori, premoniţiile Magnoliei se dovedeau adevărate, aşa că Leonte se dădu preventiv mai la margine. Tabloul rămase, însă, mai departe la locul lui.

Ce idee, să pictezi peşti morţi pe o plajă, printre scoici şi alge aproape uscate! Îl văzuseră astă vară, când au fost la mare, pe faleză, printre sute de alte tablouri comerciale, de duzină, iar ei îi plăcuse teribil, poate chiar datorită ciudăţeniei oripilante. Se pare, însă, că vara asta peştele nu mai rezistase. Începuse să se cam împută. Venise timpul unei discuţii deschise între ei şi cearta era inevitabilă.

- Magnolia, tu eşti o copilă minunată…

- Da, şi tu o dulceaţă de băiat, mai ales în ultimul timp. Am impresia că am cam început să-ţi fiu o povară.

- Nu, Magi, sufletul meu. Cum poţi spune asemenea enormităţi? Eu sunt problema. Eu şi sufletul meu zbuciumat, care nu-şi poate găsi liniştea pe pământul ăsta. Nu ştiu dacă este un blestem sau pur şi simplu este destinul care îmi şopteşte necontenit în urechi: „Pleacă, nu mai sta aici. Nu aici este locul tău. Ia-ţi soarta în mâini şi picioarele la spinare şi pleacă. Fugi. Aici ai să te distrugi. Nu vezi că ai început să te descompui? Te-ai împotmolit în mocirla asta şi sufletul a început să-ţi putrezească. Fugi! Fugi!"

- Tu chiar crezi ce spui, Leo? Chiar crezi că există ceva mai presus de tine care îţi conduce viaţa? Tu nu ai nici un cuvânt de spus în faţa acestui „ceva"?

- Asta e problema. Eu toată viaţa am gândit că trebuie să plec de-aici.

- Atunci nu mă mai zăpăci cu vocile tale interioare sau spaţiale şi spune-mi cinstit că vrei să pleci. Doar nu-ţi închipui că eu voi fi cea care să te împiedice să-ţi urmezi destinul.

- Magi, nu fi rea cu mine. Ştii că te iubesc şi dacă mi-am amânat plecarea am făcut-o tocmai pentru că ţin enorm la tine.

- Dar nu atât de enorm încât să rămâi definitiv.

- Hai cu mine.

- Ştii că nu pot.

- De ce să nu poţi? Poate că nu vrei.

- Aşa e, nu vreau. Ce să caut eu în altă ţară?

- De ce să rămâi aici? Ce te leagă de locurile astea?

- Nu ştiu să-ţi spun, dar ştiu că aşa simt, că aici este locul meu. Nu cred că aş putea trăi în altă parte.

- Este sentimentul de frică. L-am mai întâlnit şi la alţii, dar trebuie să-ţi depăşeşti temerile, să-ţi iei destinul în propriile-ţi mâini.

- Nu, nu vreau să fac asta. Destinul meu este aici, mi-l accept şi mi-l asum. Eu singură mi-l trăiesc aşa cum cred că e mai bine.

- Bine, dar nu te gândeşti la dragostea noastră? Renunţi aşa uşor la ea?

- Nu eu sunt cea care vrea să plece. Dragostea noastră s-a născut aici şi cred că numai aici îmi va fi bine cu ea. În altă parte nu ştiu...

- Nu îţi este teamă de singurătate?

- De ce să-mi fie teamă? Până să fii tu, eram obişnuită să visez noaptea iubire şi dimineaţa primeam singurătate. Se pare că sunt un grădinar nepriceput pentru că mai mereu când am semănat crini, am cules urzici. Deseori îmi imaginam că iubesc poştaşul, nu ca bărbat, pur şi simplu ca idee, ce ar putea însemna el pentru un suflet dornic de iubire şi care aşteaptă un răvaş, ceva, un rând de amor, iar el, nefericitul, îmi aducea numai facturi şi iar facturi, încât ajunsesem să-l urăsc.

- Şi dragostea noastră?

- O voi păstra în amintire, pentru că a fost cel mai frumos lucru care mi s-a întâmplat până acum.

- Atunci, eu plec.

- Bine. Îţi doresc să găseşti ceea ce aici nu ai putut găsi.

De la fereastra mansardei, Magnolia l-a văzut ieşind prin dreptunghiul uşii blocului şi dispărând în negura înserării.

Cerul se căznea să plouă, dar, rătăcite, fâşiile de nori parcă nu reuşeau să se strângă laolaltă. Parcă abia acum ar fi plouat întâia oară şi n-ar fi ştiut cum să înceapă.

În sfârşit, când ultimii paşi ai lui Leonte se stinseră în depărtare, un fulger uriaş a luminat pământul şi s-a dezlănţuit potopul. Locurile s-au estompat prin perdeaua de ploaie. La fel şi lacrimile Magnoliei.

CAPITOLUL V

VREMURI DE TRANZIŢIE

Petruş stătea în balcon, inspirând răcoarea înserării, cu palmele întinse în afară, bucurându-se ca un copil de stropii reci ce-i înfiorau pielea. Era un pic deprimat de tot ceea ce i se întâmplase în ultimul timp. Îndemnat, oarecum, şi de vremea mohorâtă de afară, se-apucase să-şi facă o analiză a vieţii lui trecute, dar mai ales actuale.

Mai avusese el astfel de încercări, dar atunci pusese accentul pe partea de literatură, curente, idei şi linia pe care ar fi vrut să meargă în continuare. A fost la un pas să se împotmolească, atunci când încercase să-şi pună ideile pe patul lui Procust şi, speriat, văzuse că nu se potriveşte nici una.

După câteva nopţi nedormite a înţeles că nu-i plac tiparele şi a început să scrie liber, orice, numai să-şi „facă mâna" şi să-şi definească stilul. Dacă se va încadra într-un anumit tipar, foarte bine, dacă nu, asta e, cu atât mai bine.

Acum însă, problemele se adunaseră din mai multe direcţii. De publicat, nu publicase încă nimic mai serios, doar articolele obişnuite din revista literară unde lucra. Nenorocirea venea tocmai din direcţia asta, că revista apărea din ce în ce mai greu, fonduri nu mai primeau, salariile nu li se plăteau la timp şi nici măcar întregi. Vai de capul lor, cum se descurcau! Adică ei, redactorii mărunţi se descurcau greu, pentru că cei cu „nume" aveau toţi colaborări pe la diferite publicaţii comerciale şi, astea aveau succesul garantat, erau remuneraţi pe măsura faptelor eroice pe care le săvârşeau. Dar literatură, cine să mai citească în vremurile astea de perpetuă tranziţie? Se citeau între ei, cei care lucrau în domeniu, şi de cele mai multe ori o făceau numai ca să se poată înjura reciproc.

Majoritatea fondurilor le era asigurată de directorul lor, care, nume cu mare greutate în literatură, era cunoscut până şi de cel mai neînsemnat patron de bodegă. Ei, cum maestrului îi cam plăcea să ia pulsul poporului la faţa locului, în fiecare seară din altă cârciumă, bea de cele mai multe ori pe cheltuiala altora, ba mai mult, patronii, fericiţi să-l aibă de client, făcându-şi astfel reclamă, sau chiar, dacă era în toane bune, să stea cu

geniul la masă, erau luaţi de val şi se trezeau promiţând câte o sponsorizare pentru cea mai nobilă dintre arte, literatura. Adică, mai exact, revista literară.

Uite-aşa se jertfea bunul director pe altarul literelor şi, seară de seară, era nevoit să suporte şpriţuri, fripturi şi văicăreli necruţătoare ale ţiganilor lăutari de modă veche.

Când era în toane bune, directorul mai lua câte un redactor să-i arate ce-nseamnă munca de teren. De cele mai multe ori îi lua pe cei care nu mai aveau colaborări şi cu alte publicaţii, deci nici venituri suplimentare nu aveau. Îi beştelea toată seara, că, din cauza lor nu se vinde revista, că nu au idei, că nu au condei sau cine ştie ce altă vină le mai găsea, dar avea grijă ca în seara aia să mănânce şi să bea , bieţii de ei, cât pentru o săptămână.

Acum, fiecare dintre tinerii redactori ştia că directorul nu-i înjura cu răutate, ci mai mult părinteşte, ca să-i stimuleze sau să-şi verse focul ce-l ardea când vedea impotenţa politicienilor de a scoate odată ţara asta la liman. Dar, ai naibii politicieni, se dovedeau impotenţi numai când era vorba de ţară, că altfel erau manageri extraordinari pentru afacerile lor!

Plictisit, Petruş trase linie gândurilor şi ieşi cu un minus total în toată activitatea lui:

Serviciul – minus.

Activitatea literară – puţin sub zero.

Relaţii sociale – îl mai ridicau un pic vecinii şi colegii.

Latura sentimentală – datorită influenţei nefaste a primelor rubrici, zero-zerisimo!

„Asta e, gândi Petruş, aşa am fost sortit, să fac anticameră iubirii şi, te pomeneşti că o să fiu primit când se vor fi scuturat toţi zarzării de floare!"

Mulţumit că, măcar ajunsese la o concluzie, se gândi că n-ar fi rău să facă o plimbare prin Cişmigiu, bătrânul parc ce se găsea la o azvârlitură de băţ de-acolo.

Pe scări s-a întâlnit cu Evelina Lerescu, vecina de la etajul doi.

- Încotro tinereţe? Vreo aventură?

- Nu, sărut mâna. Mă duceam să iau o gură-două de aer curat şi să mai fac o plimbare prin parc.

- Şi n-ar fi fost mai bine să însoţeşti o tânără domnişoară la o astfel de plimbare nocturnă, decât s-o faci singur?

- Bănuiesc că da, numai că, aşa de rău îmi merg toate, încât numai la dragoste nu mi-a stat gândul în ultimul timp. Şi-apoi, cine să se uite la un amărât de scriitoraş nepublicat, ca mine? Aproape că-mi fac şi mie milă!

- Aici e buba, tinere domn. Dacă nu înveţi să te iubeşti tu însuţi, fără să devii narcisist, desigur, nu aştepta să te iubească altcineva, pentru că, îţi spun cinstit, nu meriţi.

- Apoi, m-am cam săturat şi de fetele astea zburdalnice, care nici ele nu ştiu ce vor.

- Asta pentru că n-ai ştiut s-alegi. Să-ţi placă fetele care sunt zburdalnice toamna, nu primăvara, pentru că acestea ştiu să iubească pătimaş şi se dau cu totul iubirii. Şi dacă vrei să ştii cum arată tipul ăsta de fată, priveşte vis-a-vis de uşa ta la vrăbiuţa care s-a mutat de curând acolo.

- Ce vrăbiuţă? N-o cunosc.

- Păi, mai ieşi şi tu din bârlogul tău! Altceva decât serviciu şi casă nu ştii. Şi când treci pe palier, mergi de parcă ai fi somnambul. Unde te-oi gândi, Dumnezeu ştie! Că parcă n-ai fi şi tu tânăr, să-ţi trăieşti viaţa. O s-ajungi ca mine şi n-ai să ştii care sunt bucuriile vieţii.

Rămas singur, Petruş se simţi şi mai nefericit decât era înainte. Se necăjea şi mai tare dându-şi seama că bătrâna domnişoară cam avea dreptate. Se lăsase înlănţuit de necazuri şi aproape că nu mai realiza cum i se scurge viaţa. Dar cum să iasă din situaţia asta? Ce era de făcut?

Plimbându-se aşa îngândurat pe alei, văzu un om al străzii ce stătea ghemuit pe o bancă, murmurând în barbă o rugăciune. La început, Petruş fusese atras de hainele zdrenţuite şi vocea melodioasă şi liniştită cu care tânărul rostea rugăciunea, apoi şi-a dat seama că mai văzuse undeva persoana aceasta. Nu reuşea să-i distingă prea bine trăsăturile feţei din cauza bărbii imense, crescută sălbatic şi plină de noroi.

Deşi stătea întins pe bancă, cu genunchii aduşi la piept, părea să fie un individ înalt, cât crucea nebunului. O dovedeau haina şi pantalonii care nu acopereau decât cam trei sferturi din suprafaţa ce trebuia acoperită. Picioarele îi erau încălţate într-o crustă veche şi uscată de noroi, ce părea o carapace, la fel ca şi părul şi barba ce-i acopereau capul.

Simţindu-se privit, vagabondul sări în picioare, gata să-şi apere teritoriul:

- Pleacă! Asta e banca mea. Nu-ţi dau banii mei. Pleacă!

Petruş se întristă mai mult de soarta bietului om decât de propria-i soartă. Într-adevăr, întotdeauna există cineva mai nefericit decât tine. Ce-l durea, însă, cel mai tare, era faptul că-l recunoscuse pe vechiul lui prieten din copilărie, Ionuţ Munteanu, Little John, cum îi spuneau cu toţii. Ce s-o fi întâmplat cu el în aceşti ani de ajunsese să rătăcească pe străzi, neîngrijit şi fără adăpost?

După cum îşi amintea, avea părinţi, era singurul lor copil, aveau un apartament şi nimic nu anunţa un asemenea viitor pentru Little John, cel mai puternic şi mai înţelept dintre ei. Chiar ar fi vrut să-i afle povestea şi să-l ajute, atât cât îi stătea în putinţă, numai că, cerşetorul se pare că era şi nebun. Deşi îi spusese pe nume şi evocase momente din tinereţea lor, vagabondul nu reacţionase pozitiv, ba chiar îi dădea zor cu „banca lui" şi cu „banii pe care nu-i avea".

Nereuşind să ajungă la nici un rezultat cu nebunul, Petruş se depărtă, nu înainte de a-i da 10 lei noi, adică 100.000., aşa cum erau până de curând, bani pe care vagabondul îi primi firesc şi indiferent.

Fusese foarte apropiat de Ionuţ Munteanu, chiar mai mult decât de ceilalţi prieteni comuni, poate şi pentru faptul că ei doi nu plecau niciodată în vacanţe din Bucureşti, fiindcă nu aveau nici bunici pe la ţară şi nici părinţii lor nu aveau posibilităţi să-i trimită în tabere, aşa cum făceau ceilalţi. Aşa că, hoinăreau împreună cât era ziua de mare şi inventau fel şi fel de jocuri sau puneau în practică poveştile pe care le citeau seara, înainte de culcare. Pe atunci televiziunea era ca şi inexistentă, lucru bun până la urmă, pentru că aşa, generaţiile acelea au citit foarte mult, neavând alte ispite să-şi irosească timpul.

Pasionaţi de povestirile lui Dumas, deveniseră, unul dintre ei Little John, iar celălalt Robin Hood. De câte ori nu se alergaseră cu arcuri de lemn improvizate prin parcul din curtea institutului Politehnic sau peste munţii de pământ, adus cu basculantele, acolo unde urma să se construiască şoseaua şi metroul Grozăveşti!

Când se luptau cu ţevile de plastic cu cornete din hârtie, unii erau cow-boy, iar ceilalţi indieni şi lupta cea mare era să hotărască cine este Winetou, personajul cel mai iubit de copii. Când se plictiseau de atâta alergătură, treceau de pe munţii de pământ pe nişte conducte imense de apă, peste gardul Grădinii Botanice şi, evitând plata celor câţiva

lei, pătrundeau în răcoroasa grădină a raiului, după cum o botezaseră ei. Inconştienţi, mergeau pe ţevile rotunde, la o înălţime de 10-15 metri, dar nici o clipă nu se gândiseră că ar putea să cadă de-acolo. Din fericire, nici nu se întâmplase acest lucru.

Veneau pregătiţi cu magneţi, luaţi de la difuzoarele radiourilor, pe care-i legau cu sfoară şi, prefăcându-se că admiră de pe pod frumuseţea lacului artificial, scufundau magneţii în apă pescuind monezile de unu şi trei lei, pe care le aruncau în apă oamenii superstiţioşi, punându-şi câte o dorinţă. Nu ştiu câţi dintre ei îşi puseseră dorinţa ca din acei bani să-şi cumpere un copil înghеţată, dar asta se întâmpla de cele mai multe ori.

Odată, când se jucau de-a indienii prin munţii de pământ, se întâlniseră cu oamenii pustiurilor, care erau copiii ce locuiau în acea zonă şi de care se temeau cu toţii ca de cele mai înfiorătoare sălbăticiuni. Deşi erau aproximativ egali ca număr, cei din ceata lui Petruş fugiseră mâncând pământul, îngroziţi de renumele sălbaticilor. Numai Little John nu voise să fugă, rămânând să-i înfrunte pe ceilalţi copii. Poate în sinea lui sperase că, dacă le va da un exemplu, vor rămâne şi prietenii lui, numai că se înşelase, aceştia fugeau împiedicându-se, coborând dealurile mai mult de-a berbeleacul, ce să se mai uite în urmă. Rămas singur pe deal, vorbise câteva clipe cu ei şi apoi se luptase vitejeşte cu oamenii pustiurilor, însă nu avea cum să reziste prea mult şi fusese doborât la pământ, fiind judecat şi pedepsit de fiecare adversar în parte. Care cum trecea pe lângă el îl înjura şi-l izbea cu un bulgăre de pământ, spre groaza şi neputinţa celor de jos. Little John tăcea şi îndura pedeapsa fără să verse o lacrimă, doar puţin i se umezise privirea, atunci când un bolovan îi spărsese ceasul de mână, primit de la tatăl său când împlinise 10 ani. Prietenii lui ţipau şi-i înjurau pe sălbatici, la adăpostul distanţei, dar nici unul nu avusese curajul să-i vină în ajutor. Când totul se sfârşise, căci orice chin se sfârşeşte la un moment dat, Ionuţ se ridicase de jos, îşi scuturase hainele cu grijă şi coborâse spre ceata lui, senin şi liniştit.

- Haideţi acasă, zise el, că am isprăvit pe ziua de azi.

Merseseră cu toţii tăcuţi până acasă şi nimeni nu aflase vreodată de ce nu fugise şi Ionuţ sau ce vorbise el cu oamenii pustiurilor, înainte să înceapă lupta. Nici unul dintre ei, nici măcar Petruş, nu deschisese vreodată discuţia despre acea întâmplare, dar nici nu mai merseseră vreodată pe munţii de pământ.

Aşa îl cunoscuse Petruş pe Little John şi acum era nespus de trist de starea în care îl găsise pe prietenul lui din copilărie.

Îngândurat, intră în blocul unde locuia şi era cât p-aci să treacă pe lângă vecinul lui, Martin Garotescu, fără să-l salute, numai că acesta nu se formalizează şi îl interpelă ironic:

- Bătrâne, bătrâne, mai cheamă ş-un câne! Nu de alta, dar să te conducă pe stradă, ca pe orbi, să nu rătăceşti drumul.

- Iartă-mă, nea Martine, dar sunt tare nefericit. Viaţa este o ticăloasă fără seamăn, iar noi suntem nişte lămâi cărora, după ce sunt stoarse, li se azvârle cojile la mizerele tomberoane ale existenţei. Din păcate, unii suntem storşi complet înainte de vreme.

- Ce ţi s-a mai întâmplat, bătrâne pesimist?

- Mie nimic, în afară de necazurile cotidiene, dar am revăzut un prieten din copilărie care a ajuns un om al străzii şi pe deasupra a mai şi înnebunit. Deşi credeam că eu sunt un mare nefericit, am descoperit că sunt nefericiri cu mult mai mari decât a mea.

- Apoi, ce crezi tu că e fericirea, măi domnule Petruş?

- Domnule Garotescu, cu tot respectul, fericirea este o stare de spirit. Fericirea nu poate veni decât din interior, desigur influenţată de anumiţi factori externi, care nu reprezintă altceva decât motivul ca acest minunat sentiment să se exteriorizeze. Fericirea există sau nu în fiecare dintre noi şi nimeni, în afară de propria persoană, nu poate să influenţeze lucrul acesta.

- Greşit, tinere! Totalmente greşit. Numai într-o mică măsură fiecare individ este în stare să-şi provoace singur fericirea şi aici mă refer la cei care vor sau nu, care ştiu sau nu să fie fericiţi. Motivul fericirii vine mai mereu din exterior. Prea puţin găseşti în propria-ţi fiinţă fenomenele care să declanşeze sentimentul de fericire. Dacă te-ai naşte şi apoi ai trăi, singur, într-un turn…

- De fildeş?

- De fildeş, dacă vrei, deasupra omenirii, despre care să nu ştii nici măcar că există, dar să ai o ferestruică spre natură, în ce crezi tu că ai putea găsi fericirea?

…..?

- Necunoscând oamenii, nu vei cunoaşte nici stările prin care trec aceştia, provocate tot de oameni. Nu vei cunoaşte necazuri, dar nici bucurii din partea lor, aşa că

nu te vei dezvolta ca un om, ci mai degrabă ca un animal, care şi el are momente de bucurie şi de tristeţe. Nu putem spune însă că bucuria câinelui este fericire, cum nici la oameni nu se poate confunda bucuria cu fericirea. Te poţi bucura, din complezenţă, ca să-i faci plăcere unui apropiat şi chiar te poţi bucura sincer, dar nu e totuna cu fericirea. Fericirea este provocată de un fenomen extern, trece prin filtrul sufletului, este transformat de acesta, primeşte o fărâmă de sensibilitate şi abia atunci se transformă în fericire. În „fericirea mea". Particulară. Inconfundabilă. Unică.

- Este corect, dar, nea Martine, uiţi de fericirea în doi? Nu crezi că fericirea sublimă este aceea pe care o trăiesc două persoane în acelaşi timp şi din acelaşi motiv? Aş putea spune că, fericirea de unul singur, din indiferent care motiv, este înmiit mai mică decât aceea când două suflete vibrează la unison. Mă refer, desigur, la îndrăgostiţi.

- Da, Petruş, este adevărat ce spui tu, numai că asta începe să cam devină o utopie. Prea puţini tineri se mai entuziasmează de trăirile mărunte, care dau adevărata fericire. Prea mulţi vor să guste trăirile provocate artificial, de tehnică, nemailuându-le în seamă pe cele simple, naturale. Şi atunci, cum rămâne cu fericirea simplă şi complexă, când cea complexă aproape că nu mai există?

- Bun. Atunci, putem să ne imaginăm o fericire permanentă, definitivă?

- Categoric nu. Orice sentiment care devine permanent se autodesfiinţează. Nu există perenitate în sentimente. Omeneşte nu este posibil. Dacă cineva ar trăi un singur sentiment, sufletul lui ar muri, pentru că ar deveni inutil. Sau, mai bine zis, ar deveni ca orice alt organ al corpului omenesc, care îndeplineşte o singură funcţie, pe când tocmai ăsta este miracolul sufletului, că poate crea o mulţime de stări şi trăiri, pe care, de cele mai multe ori, nu le putem descrie în cuvinte. Îţi dau un exemplu vulgar, dar simplu şi hotărâtor. Ce mâncare îţi place cel mai mult?

- Pepenele galben. Are o aromă extraordinară!

- Ei bine, imaginează-ţi că ai mânca toată viaţa numai pepene galben. Cum ţi s-ar părea?

- Probabil ca apa.

- Exact. Ar deveni un aliment şi atât, pe care ai fi nevoit să-l mănânci tot timpul pentru a supravieţui. Ca apa, ca aerul. Şi-atunci, poate exista fericire infinită? Permanentă?

- Bag seama că nu.

- Asta e. Fericirea nu se poate judeca decât faţă de alte sentimente. Sau, nu poate veni decât după alte trăiri. Nu este de sine stătătoare, la fel cum nu poate dura prea mult. Chiar cel mai optimist şi mai vesel om, tot nu poate s-o ţină numai într-un zâmbet. Mai are şi el momente când cade în melancolie, se încruntă, se enervează, pentru că nu poate să nu se gândească şi la problemele cotidiene, cele de care ne lovim cu toţii. Poţi acum să-mi spui cam ce este fericirea?

- Păi, aş spune că, fericirea este un sentiment frumos, izvorât dintr-un suflet curat, întâlnit îndeosebi la oameni, care se manifestă sporadic, funcţie de firea omului şi pentru perioade scurte de timp.

CAPITOLUL VI

POEZIA TOAMNEI, SĂLBATICĂ UMBRĂ...

Petruş începuse să fie mai pământean în ultima vreme, să-şi mai lase imaginaţia închisă într-un ungher de creier, ideilor le dăduse vacanţă, îşi luase chiar şi câteva zile de concediu şi se hotărâse să fie mai atent la lucrurile care-l înconjurau, în special la frumoasa şi proaspăta lui vecină, domnişoara Magnolia Crepuscul.

Devenise atent la programul fetei şi făcea în aşa fel încât la anumite ore să fie în faţa blocului sau, oricum, în zonele unde s-ar fi putut întâlni cu ea. Ca un veritabil detectiv o urmărise într-o dimineaţă şi aflase unde îşi are serviciul mignona lui vecină.

Se trezise la viaţă flăcăul şi era surprins să vadă că oamenii îşi vedeau liniştiţi de treburile lor, râzând, strigând, jucându-se, făcând aproape orice, numai ca viaţa lor să fie cât mai puţin cenuşie. Părea să nu-l cunoască nici unul pe Bacovia, cu imaginile lui sumbre şi pesimiste. Totul era numai cântec şi voie bună, frunzele copacilor erau parcă mai verzi, florile mai parfumate, soarele mai strălucitor, aerul mai curat, oamenii mai buni, până şi politicienii dădeau dovadă de un umor mai fin atunci când se hârjoneau pe sticla televizorului.

Chiar şi ţigăncile îngălate, care umblau în haită prin pieţe, doar-doar or mai găsi ceva de furat, dădeau locurilor o culoare mai pitorească, făcându-te să-ţi duci vesel mâna la buzunare, ca-ntr-o joacă de-a hoţii şi vardiştii.

Care să fie cauza acestor minunate schimbări? Să fi coborât raiul pe pământ? Să fi venit, în sfârşit, americanii? Sau, te pomeneşti că am intrat mai devreme în Uniunea Europeană?! Să fi crescut, oare, nivelul de trai al românilor de vreo douăzeci de ori? Că, doar n-o fi câştigat Universitatea Craiova Cupa Campionilor la fotbal!?

Aş, nimic din toate astea. O singură persoană făcuse posibilă această schimbare radicală a lumii, sau mai degrabă a percepţiei lui Petruş faţă de lume. Câtă putere să aibă această persoană pentru a putea să schimbe radical viaţa unui om? Să fie Bill Gates, bogătaşul bogătaşilor, care să-i fi aşternut omului covor de dolari la picioare? Să fie

regele petrolului, care să-l fi îmbogăţit peste noapte pe omul nostru? Sau vreun împărat, rege sau magnat, care să-l ia consilier?

Nicidecum! Era numai o mână de om, de femeie mai exact, dar care era mai bogată decât toţi regii şi împăraţii acestei lumi, pentru că era tânără, frumoasă, liberă şi avea în piept o inimă curată, pe care Petruş visa să şi-o însuşească.

Tânărul avea, însă, o sfială ca de fată mare şi, deşi vorbise de câteva ori cu fata, nu reuşise să fie mai îndrăzneţ, ca şi în adolescenţă, când lăsase multe legături în faza de „dragoste platonică". Magnolia dar, se dovedise foarte deschisă faţă de el şi legaseră o amiciţie care, dacă era prea mult lungită, risca să rămână numai atât, fiindcă e mai greu să faci avansuri unei bune amice decât unei proaspete cunoştinţe. După cum se cunoştea el însuşi, Petruş era sigur că aici se va ajunge. Ei dar, ca şi altă dată, îşi spuse că se va mulţumi şi cu prietenia fetei, că prea era frumoasă, urmând ca să-şi dezvolte dragostea în singurătate.

De câte ori nu-şi blestemase firea asta ruşinoasă şi timidă, fiind invidios pe tinerii care n-aveau nici o reţinere, intrau în vorbă cu orice fată, le făceau avansuri şi, dacă nu aveau nici un rezultat, treceau cu nonşalanţă la altele, fără nici o jenă. Acest gen de băieţi aveau întotdeauna cel puţin câte o prietenă.

Sigur că Petruş nu era mereu de acord cu acest fel de a fi, dar, măcar un strop din îndrăzneala lor ar fi vrut să aibă şi el.

Până una-alta, se bucura că stabilise o relaţie de amiciţie cu Magnolia şi savura puţinele clipe, la început, apoi parcă mai dese, pe măsură ce treceau zilele de la prima lor cunoştinţă şi nu se mai sătura de abisurile ochilor ei, de nemărginirea verde şi ireală a privirii ei, de formele copilăreşti pe care le luau buzele ei vorbind, de râsul, de mirările şi îmbufnările ei. Era pierdut. Îşi dădea seama de lucrul acesta, dar i se părea cea mai dulce şi nevinovată pierzanie pe care ar fi putut-o visa cineva.

Uneori i se părea că fata-i vorbeşte cu subînţeles, dar îşi spunea că, poate i se pare şi nu îndrăznea să facă pasul decisiv, de teamă să nu strice relaţia. Pe de altă parte, îşi dădea perfect seama că lipsa lui de iniţiativă distrusese majoritatea posibilelor relaţii care muriseră înainte de a se naşte. Acum era hotărât să nu mai lase firea lui păcătoasă, pe care şi-o ura din suflet, să-i strice şi această dragoste, sublima dragoste la care visase întotdeauna şi care, iată, venise, trimisă desigur de îngerul lui păzitor, care-şi pierduse şi

el răbdarea şi se săturase să-i tot scoată în cale fete frumoase, pe care el, zevzecul, să le scape printre degete, de cele mai multe ori în favoarea cunoştinţelor lui.

Amâna, însă, momentul adevărului, clipa în care-i va mărturisi dragostea imensă ce-i aprinsese mintea, inima şi sufletul; dragostea nebună ce-i gonise nopţile, făcându-i din întreaga-i existenţă lumină, soare şi primăvară. Dacă nu s-ar fi realizat, toate aceste sublime trăiri şi sentimente, ar fi devenit ridicole, ca şi nebunul de le zămislise. Dar nu, nu se putea gândi acum la aşa ceva. Simţea, era sigur, că acum este altceva. Avea destule experienţe neplăcute, când i se păruse lui însuşi că este de râsul curcilor, când nu-l mai suporta nici oglinda fără să se strâmbe de râs, dar nu acum. Astăzi se simţea zeul dragostei şi nu avea decât să întindă mâna, sau mai degrabă să rostească o vorbă şi aleasa lui i s-ar fi prosternat la picioare, dar, fiind atât de sigur de acest lucru, vroia să prelungească clipa superbă a aşteptării, lăsând cât mai mult timp imaginaţiei pentru a-şi face jocul.

Ar fi vrut ca momentul în care-şi va declara dragostea să fie unul special, ceva ca de roman, să nu poată fi uitat niciodată, dar mai ales să impresioneze. Ceva în care el să aibă rolul unui Făt-Frumos care o salvează pe frumoasa domniţă din ghearele zmeului ticălos, sau dintr-o clădire în flăcări ori din apele repezi ale unui fluviu învolburat... Ar fi vrut să-i salveze viaţa Magnoliei şi să nu-i ceară nimic în schimb, dar ea, recunoscătoare, să-i ofere inima ei. Şi el, modest, s-o primească. Atunci ar fi fost momentul adevărului. Momentul mărturisirii.

Aşteptând clipa mult visată, Petruş o urmărea în fiecare zi pe Magnolia, sperând că va avea prilejul s-o salveze din vreo situaţie, dar soarta nu vroia deloc să-i vină în ajutor. Aşa treceau zile după zile şi relaţia lor se transforma încet dar sigur într-una de curată frăţietate.

Magnolia, având şi o fire mai deschisă şi copilăroasă, îi povestea lui Petruş tot ce i se întâmpla, tot ce visa noaptea sau chiar ce-i trecea ei prin căpşor, când o apucau clipele de melancolie. El, îi mai povestea aşa, câte ceva, ca să pară că şi el e deschis faţă de ea şi are încredere deplină, însă despre ce-l frământa cel mai tare nici vorbă să pomenească ceva. La insistenţele ei îi mai citea câteva rânduri din ceea ce scrisese, dar cel mai mult îi plăceau poeziile şi-l ruga tot mereu să-i citească din ele.

Una îi plăcuse teribil Magnoliei, poate şi pentru că era în acord cu vremea de-afară, şi-l ruga să i-o citească în fiecare seară până când o învăţase pe de rost, aşa că, în una din seri i-o recitase chiar ea. Iată cum suna:

SPECTACOLUL TOAMNEI

Toamna, visele destramă,
Lăsând loc la alte vise;
Îmbrăcate în aramă
Frunzele se las' ucise.

Tremurânde stau în ploaie
Triste, frunzele rănite.
Nu-s ca-n alte vremi vioaie,
Doar suspin, făr' de cuvinte.

Colorit indescifrabil
În picturi nemaivăzute,
Se cuprind inexorabil,
Curg pământurile ude.

Şi castanii-şi lasă fructul
Ce-au hrănit o vară-ntreagă,
Oferind candid sărutul
Toamnei blânde, toamnă dragă.

Vântul şuieră prin crenge
Acordându-şi melancolic
Harpa viselor nătânge,
Ca un greiere alcoolic.

Fusese impresionat de faptul că Magnolia îi învăţase una din poezii, cu atât mai mult cu cât era prima persoană care i le citise. Mă rog, ascultase.

Nu mică-i fu mirarea când, într-o seară ploioasă, fata îi aduse prima ei încercare de poezie care, spre deosebire de poezia lui, exclusiv cu rimă perfectă, era de o factură modernă, luând în calcul numai ideea.

I-o recitase solemn, cu glasul tremurând de emoţie, lucru curios la ea, şi fără să-l privească o clipă în timpul lecturii.

AŞA CUM IUBESC

Sunt încă verzi copacii,
deşi afară-i toamnă
şi vântul răsfiră
cu degete de umbră
pletele clorofilate.

Pentru că,
încă verzi copacii
îmi dau curajul
să mai iubesc un pic
cu încrederea verii.

Abia toamna
încep să iubesc
din inerţie.
Fiindcă ştiu că, toamna,
chiar dacă-s verzi copacii,
nu mai pot fi iubită.

Fusese plăcut impresionat şi-şi amintise ce-i spusese cândva vecina lui, Evelina Lerescu: „Să-ţi placă fetele care sunt vesele şi zglobii toamna, nu primăvara, că acelea ştiu să iubească cu toată fiinţa."

Da, nu mai avea nici o îndoială, Magnolia era sufletul lui pereche. Îşi dădea seama de asta pe zi ce trecea şi tot ce li se întâmpla era un argument în favoarea acestei idei, aşa că, cel puţin deocamdată, nu mai simţea nevoia să-i facă nici o declaraţie făţişă, plăcându-i să se joace cu vorbele, spunându-i cuvinte cu înţeles ascuns, lucru pe care-l făcea şi ea, parcă înţelegându-i jocul.

Stăteau deseori până noaptea târziu pe balcon, înfofoliţi, fiindcă toamna înainta curajos către iarnă, abia atingându-li-se umerii uneori, timp în care-şi spuneau câteva cuvinte şi gândea fiecare câte un miliard de romane sau poeme de dragoste.

Uneori, după o tăcere îndelungată, Petruş îi şoptea la ureche câte o cugetare de-a lui, gen haiku:

- Închide ochii.

Priveşte lumina.

Dacă vezi înseamnă că ştii.

Magnolia tăcea lung, cât ar fi ajuns vorbele până la stele şi ar fi venit înapoi, după care se trezea răspunzându-i, când el aproape că uitase ce-i spusese ultima oară:

- Nu ştiam că pot.

Nu puteam să ştiu.

Stelele sunt lacrimi de iubire.

Şi iarăşi tăceau amândoi şi parcă frigul se lăsa mai cristalin în jurul lor, iar frunzele în platan erau din ce în ce mai puţine şi parcă cele două fotolii din balcon erau din ce în ce mai aproape şi mai aproape se lăsaseră tâmplele lor, atingându-se, şoptindu-şi vorbe dragi în locul buzelor ferecate de frig sau poate de altceva. Le desferecaseră într-una din seri, când parcă şi frigul se mai domolise, lipindu-le unele de altele, cu grijă, temându-se ca nu cumva să se împrăştie ceaţa ce se aşternuse ca o mantie peste ei şi peste întâia declaraţie de dragoste, ce fusese făcută fără nici un cuvânt, dar cu mii de gânduri ce le alergau nebune prin creiere şi pe care ei singuri şi le înţelegeau.

Aşa se născuse dragostea lor, aproape firesc, clipă de clipă, seară de seară, vorbă de vorbă, fără nimic spectaculos, aşa cum visase Petruş, dar, se întâmplase şi el trăia acum o beţie continuă, plutea, râdea, cânta... Îi înfloriseră zarzării în plină toamnă.

Într-o zi, venind acasă, Magnolia a cumpărat de la o tonetă revista literară la care scria Petruş. Văzând articolul semnat de el îl parcurse grăbit, în tramvai, citind printre rânduri, căutând să-i simtă gândurile, ascunse ca-n serile lor, printre stelele din cer.

Iată cum arăta textul:

SĂRUTĂ-MĂ CRUD

Nu ştiu să văd noaptea decât în mine şi noapte este toată viaţa mea. Şi m-am uitat, copil nebun, în podul casei ziua şi noapte tot mi s-a făcut deodată.

O cucuvea, orbită de strălucirea amăgitoare a ochilor mei – rătăcitoare stele prin labirintica sinuozitate a Căii Lactee – prea mult bătută în putineiul Timpului, şi-a deschis ochii în interiorul propriei fiinţe şi a scos un ţipăt ascuţit, sugrumat de spaimă. M-a văzut în sufletul ei.

Eram gol de gânduri şi de haine, iar pielea îmi era alb-gălbuie, ca untul proaspăt aruncat într-o strachină de pământ, adâncă şi ornată pe margini cu motive naţionale, olteneşti cred, că prea erau în forme sigure şi optimiste, un fel de „foaie verde măghiran".

Curând, trupul a început să-mi miroasă – poate din cauza întunericului! – a ulucă. A ulucă umedă şi bătrână, de parcă eu aş fi fost curtea casei mele, iar gardul de lemn ce mă împresura, pielea mea. Hotarul dintre mine şi lume. Atunci mi-a fost întâia dată frică. Mă gândeam că, poate luat de griji, aş fi putut ieşi din curtea casei, adică din mine, şi aş fi deschis o rană adâncă în trupul meu, şi ce m-aş fi făcut dacă n-ar fi trecut nimeni pe drum să închidă poarta?!

Desigur că – nebun rătăcitor – m-aş fi scurs tot prin rana mea şi m-aş fi împrăştiat în lume, lăsându-mi pielea să putrezească în ploile nesfârşite, ca a unui şarpe, aşteptându-mă.

Da, acum ştiu de ce-mi părea aşa trist mirosul meu. Era miros de ulucă umedă, bătrână şi părăsită. Mă părăsisem ca să mă caut în lume şi numai printr-o întâmplare mă regăsisem în sufletul cucuvelei.

Am adormit – sau poate că dormeam de mult – cu capul pe mâna întinsă spre ceva, dar nu ştiam atunci spre ce, vroiam doar să caut ceva şi atunci m-a furat somnul, iar când m-am trezit, mâna îmi era întinsă către tine. Dar mă durea amorţirea ei de-atâta aşteptare. Şi cât dormisem?! Mii de ani stătusem încolăcit în jurul sufletului meu, întunecat de umbra propriului meu trup, când m-a trezit sărutul tău crud, neînceput şi neînvăţat, aşternut ca o ofrandă pe vârful degetelor mele de la mâna stângă.

Petruş Cântecului

Magnolia rămăsese pierdută printre rânduri, gânditoare, încât nici nu băgase de seamă că uitase să coboare din tramvai. Se hotărî să parcurgă pe jos cele trei staţii depărtare de casă, profitând şi de faptul că vremea se mai îmblânzise şi era numai bună de plimbare pentru sufletele bune şi iubitoare de natură.

Trecând pe lângă Cişmigiu îşi spuse că n-ar fi rău să se abată puţin prin parc, fiindu-i dor de aleile ce le străbătuse deseori făcându-şi vise de iubire.

Era la începutul lui noiembrie şi ziua se sfârşea mai degrabă, lăsând noaptea să se închipuie stăpână absolută asupra timpului. Deşi se aprinseseră felinarele, unele porţiuni de alee se cufundau uşor într-o molcomă întunecare. Absorbită de gândurile ei, Magnolia nu observase lucrul acesta şi se plimba liniştită, neluând seama la nimic.

Parcul se golise de oameni şi vântul ieşise din bârlogul lui, plimbând de colo-colo frunzele galben-jilave, măturând aleile în vârtejuri repezi, pentru ca la fel de repede să le aştearnă covor colorat puţinilor trecători la picioare.

Câte-o castană rămasă cine ştie prin ce minune agăţată de vreo creangă, cădea cu un zgomot ca de carte închisă pe asfaltul umed, trezind-o pe fată din visarea ei. Nu pentru mult timp, fiindcă iarăşi cădea în uitare, păşind mecanic printre frunzele ce se alergau în joacă pe lângă picioarele ei.

Se gândea la cucuveaua ce-l descătuşase pe dragul de Petruş, pasărea înţeleptei Minerva şi se întreba ce merit avea ea, Magnolia în toată această poveste. Cum de reuşise să-i deschidă băiatului uşa, ferecată până acum, a fericirii, când ştia prea bine, ea era cea norocoasă, ea trăsese biletul câştigător întâlnindu-l pe Petruş. Cum să facă să-I mulţumească lui Dumnezeu mai mult decât prin rugăciunile din fiecare seară? Se gândea

ca, duminică negreşit, când va merge la biserică, aşa cum îi era obiceiul, să facă o donaţie sfântului lăcaş.

Dar până atunci nu mai avea răbdare, vroia să facă ceva ca să-şi arate mulţumirea şi recunoştinţa, când îl zări pe o bancă pe tristul vagabond ce fusese cândva Little John.

Peste un timp, Magnolia Crepuscul fusese găsită de o patrulă a jandarmeriei, zăcând cu capul năclăit de sânge, lângă o bancă de la marginea aleii, bancă pe care stătea nepăsător nebunul, numărându-şi mărunţişul ce-l strânsese în ziua aceea. Fata mai trăia încă şi a fost dusă de urgenţă la spital în timp ce vagabondul, deşi fizic trăia şi el de asemenea, mintea lui era pierdută definitiv şi fără speranţă de recuperare. Mai mult, devenise un pericol pentru societate, aşa că fusese închis într-un ospiciu unde, nu peste mult timp, a fost omorât de un alt nebun, care-i sfărâmase ţeasta cu un bolovan.

CAPITOLUL VII

PE URMELE ÎNCHIPUIRII

Leonte trăia de aproape un an în Italia şi avusese suficient timp să-şi mai domolească entuziasmul, dându-şi seama că realitatea nu se potrivise aproape deloc cu ce-şi plănuise el.

Mai întâi că nu-şi găsise deloc serviciu, aşa cum sperase, la prima lectură de ziar. Anunţurile de la mica publicitate nu erau pentru emigranţi care trăiau ilegal în această ţară. Sau poate că nu avusese el noroc. Lucru sigur este că, până acum nu reuşise să-şi găsească un loc de muncă stabil. Abia dacă prindea să lucreze, ocazional, câteva ore, plătite ca vai de lume.

Se pripăşise într-un ghetou unde trăiau aproape numai emigranţi şi care aveau ca ocupaţie de bază furatul din magazine. Neavând altă soluţie şi trebuind să-şi plătească patul în care dormea, se apucase şi Leonte de furat şi nu de puţine ori fusese la un pas să fie prins, fiindcă nu avea deloc îndemânare şi nici sângele rece al hoţilor.

Tot ce furau era cumpărat de cei câţiva italieni din ghetou la sfert de preţ şi revândut apoi dublu de aceştia.

Era 8 noiembrie şi se adunase cu câţiva români în aşa-zisul lor club, care nu era altceva decât o baracă prăpădită, dar unde era instalat un televizor cu antenă prin satelit. Baraca era a italienilor care o închiriau diferitelor grupuri de emigranţi pentru câteva ore cu un preţ piperat, iar aceştia urmăreau programele din ţara lor şi, apucându-i dorul de casă, de cele mai multe ori se îmbătau toţi criţă.

Fiind sărbătoarea sfinţilor arhangheli, Leonte se gândise să-şi cinstească românii lui, fiindcă în afară de Leonte îl mai chema şi Gabriel.

O luaseră devreme cu băutura şi aproape se îmbătaseră când, la ştirile de seară, un anunţ îi tăiase răsuflarea lui Leonte. Strigă la ceilalţi să facă linişte şi ascultă trista nenorocire care o lovise pe Magnolia. Tânăra fusese găsită seara în parcul Cişmigiu, cu capul aproape zdrobit, atacată probabil de nebunul ce fusese găsit lângă ea. Pe fată o

salvaseră medicii, dar îşi pierduse complet memoria, iar asupra ei nu se găsise nici un act de identitate. Se făcea astfel apel la cei care o cunosc, să ia legătura cu spitalul unde se găsea fata.

Leonte rămase o clipă încremenit la aflarea veştii, apoi s-a trezit brusc din beţie şi a alergat grăbit la primul telefon public. L-a sunat pe unchiul lui, Martin Garotescu, fiind singurul căruia i-o prezentase pe Magnolia atâta timp cât fuseseră împreună.

Martin Garotescu tocmai se întorsese acasă, iritat de vizita pe care i-o făcuse lui Costache, bătrân senil, care nu înţelegea nimic din ce vorbea cu el. De data asta chiar îl scosese din sărite şi îşi jurase (pentru a câta oară!) că nu-l va mai băga în seamă niciodată. Cu sclerozaţii nu mai avea ce discuta.

Atunci a sunat Leonte din Italia şi i-a dat cumplita veste, că Nea Martin se ataşase tare mult de frumoasa domnişoară, mai ales de când trăia minunata poveste de dragoste cu cealaltă simpatie a lui, Petruş cel cuminte.

Nici nu mai auzise ce-i îndrugase nepotul la telefon. A lăsat receptorul şi a dat fuga la Costache şi amândoi la Petruş, care, de câteva zile era distrus, crezând că fusese părăsit de Magnolia.

Când a plecat spre Italia, Leonte nu avea în minte decât minunile pe care avea să le viziteze în oraşele istorice ale acestei ţări, aşa că, deşi avea ca destinaţie Roma, abia ce trecuse graniţa cu Austria că se şi hotărî să meargă la Veneţia. Şi-a luat bagajele din autocar şi s-a urcat în primul tren care avea să-l lase în frumoasa gară Sfânta Lucia (Stazione di Santa Lucia).

Ieşind din gară se trezi pe un platou imens care se termina în undele albastre ale faimosului Canal Grande. Leonte trase adânc aerul în piept şi îl cuprinse o plăcută ameţeală, de parcă, venind din deşert, se trezise brusc pe culmea Everestului. Stătu minute în şir nemişcat, contemplând gondolele mânate aproape fără efort de gondolieri mereu veseli, îmbrăcaţi cu vestitele lor tricouri în dungi.

Luând-o la stânga se trezi în faţa monumentalei biserici în stil baroc ce adăposteşte frumoasa frescă a apariţiei Fecioarei la Loretto, cu măiestrie realizată de Tiepolo.

Extaziat, Leonte îşi notă într-un carneţel primul din miile de obiective pe care avea de gând să le viziteze. Aşa că la numărul 1 scrise: Chiesa degli Scalzi – construită de Baldassare Longhena.

Era fericit. Fericit şi încrezător în soarta lui de-aici înainte.

Se urcă grăbit în prima gondolă ce o găsi şi porni să cutreiere Venezia pe Canal Grande. Gondolierul, puţin surprins de calitatea limbii italiene pe care o vorbea acest turist străin, începu să-i descrie locurile pe unde treceau, în cuvinte multe, cântate, ca toţi italienii.

Nemaicontenind cu exclamaţiile, Leonte îşi nota meticulos în carnetul lui toate lucrurile care i se păreau mai interesante. Aşa trecură pe sub Ponte di Rialto, vechi de peste 600 de ani; pe lângă Isola di San Giorgio; a trecut înfiorat pe sub Puntea Suspinelor (Ponte dei Sospiri), podul care face legătura între Palatul Dogilor şi o închisoare din secolul XVI. Parcă-şi imagina nenorocitii ce-l străbăteau spre judecătorie, cu sute de ani în urmă, nemaisperând la nimic. Câţi dintre ei nu s-or fi gândit să fugă de sub escortă pentru a se arunca de pe pod în apele reci şi primitoare, numai să scape de temniţă?!

Ajuns în Piaţa San Marco a dat drumul gondolei şi s-a aşezat pe o piatră, obosit de fericire, minunându-se de numărul mare de porumbei ce roiau pe-acolo.

Cum se aşezase el, avea în faţă biserica şi turnul cu ceas, iar în cele două părţi Procuratura veche în stânga şi Procuratura nouă în dreapta.

Veche de peste 900 de ani, fusese construită între 1063 şi 1073, Piaţa San Marco suferise deopotrivă influenţe bizantine şi europene, cu toate acestea nimic nu părea nelalocul lui acolo. Sau poate că fiecare construcţie în parte avea măreţia ei şi nu mai luai seama la diferenţele de stil. Sau, mai degrabă, era prea celebră această piaţă încât să cuteze cineva să-i aducă vreo obiecţie.

Stând aşa gânditor şi obosit pe piatra lui, Leonte fu tulburat de câteva vorbe extrem de cunoscute.

- Guştere, hai valea dă pă coclaurile astea, că aici mandea e jupân. Tăiate mai repejor că ăsta e bolovanu' pă care prestez io.

Leonte rămase perplex când l-a interpelat la fix ţiganul zdrenţăros, ce târa după el un acordeon şi mai soios, dacă ar fi posibil aşa ceva, cu fildeşul clapelor îngălbenit de

atâta puturoşenie. Îi trecu prin minte să se dea drept italian, dar porumbelul voiajor nu-i mai dădu răgaz.

- Hai bă, ce n-auzi, şterge-o până nu se-ncinge asfaltu' prea tare. Sau vrei să te-ajut eu să decolezi?

Dar nu mai aşteptă nici un răspuns şi îi trânti două scatoalce după ceafă şi câteva şuturi în spate, încât bietul de el abia reuşi să-şi adune geanta de pe jos că se şi trezi în marginea pieţei.

Ruşinat, surprins, zăpăcit, a rămas pur şi simplu fără replică şi porni agale, trist, pe străduţele Veneţiei, sperând că nu va mai fi recunoscut de vreun alt nedorit conaţional, stăpân şi el pe un colţişor de Italie.

Oraşul, vechi de peste unsprezece veacuri, nu i se mai păru acum atât de minunat, ca de altfel nici picturile lui Tizian, Veronese, Tintoret, marii artişti ai Renaşterii.

Miraculos veacul al XVI-lea! Atâţia superbi creatori născuţi între graniţele frumoasei Italii : Michelangelo, Da Vinci, Botticelli, Rafael, Tizzian, Fra Angelico, Fra Filippo Lippi, etc. Şi câte opere au lăsat în urma lor aceşti giganţi, pentru ca noi, simpli muritori, să ne umplem sufletele de măreţia lor. O fi auzit şi ţiganul-lăutar de ei? Ar simţi, oare, vreo urmă de fior în faţa acestor opere? Cine ştie, s-ar putea să îi inspire vreo strofă pentru cântecele lui, gen :

„Cine e artist mişto?
Este Fra Angelico,
Da Vinci şi Botticelle,
Că te umple de lovele."
Măi, tată, măăăă...
Vai de naţia noastră şi de cei ce ne-au spurcat-o!

În aceeaşi zi Leonte a plecat spre Verona, sperând că acolo, în oraşul celebrilor îndrăgostiţi, nu va mai avea întâlniri neplăcute.

Aici s-a întâmplat să-l întâlnească pe Mario, adică pe Marius, cum îl chema în România, un coleg de liceu de care nu fusese tocmai apropiat, dar depărtarea de casă şi locurile străine îi apropiase numaidecât.

Mario era de vreo doi ani în Italia, din care mai mult de jumătate stătuse în Verona şi până acum nu făcuse nici o brânză. Când a auzit că Leonte avea de gând să se stabilească aici a pufnit într-un asemenea râs că era cât p-aci să se-nece.

- Puişor, Verona este un oraş turistic. Aici e bine să vii numai în vacanţe sau să te stabileşti la bătrâneţe, dacă eşti plin de bani, pentru că toate sunt foarte scumpe aici. Ori poate eşti un super talentat hoţ de buzunare şi ai de gând să atentezi la buzunarele turiştilor. Dacă e aşa, o să ai succes, dar pe mine să nu contezi. Eu nu m-am îmbogăţit până acum, dar nici la închisoare nu am stat.

- Hei, nu te ambala. Nu mă pricep şi nici nu am de gând să mă apuc de furat. Am venit aici să muncesc şi asta voi face. Sunt sigur că îmi voi face o situaţie prin muncă.

- Mă bucur să aud asta, dar ţin să-ţi aduc la cunoştinţă, ca unul de-al locului ce sunt, că îţi va fi foarte greu, dacă nu imposibil, să reuşeşti.

- Vom vedea. Nu mă tem de muncă, ştiu limba foarte bine, istorie, geografie, tot ce se poate şti despre această ţară.

- Sfântă Maică Precistă, cât entuziasm! Parcă semeni cu cineva, dar nu-mi dau seama cu cine. Ah, da! Parcă mă văd pe mine acum doi ani. La fel ca tine vroiam să mut munţii din loc şi nu-mi dau nici acum seama de ce n-am făcut-o. Totuşi, n-am fost în stare să urnesc nici măcar un bolovan de la marginea drumului. Tot ce ştii tu e scris în cărţi şi n-are nici o fărâmă de legătură cu realitatea. Viaţa nu se citeşte, puiule, se trăieşte.

- Mai este şi norocul. Eu mă simt norocos şi cred în steaua mea.

- Cine nu e convins că are undeva, în univers o stea norocoasă?! Este singura şansă, norocul. Numai că, ai o şansă la un miliard să te afli pe aceeaşi stradă cu norocul, în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră. De câte ori nu am trecut eu la câteva sutimi de secundă de noroc, dar zeiţa Fortuna avea planuri cu altul, nu cu mine. Ştii cum se spune, schimbi locul, schimbi norocul. Eu mâine plec spre sud. Vii cu mine?

- Păi, eu de-abia am sosit. Nici măcar n-am apucat să vizitez oraşul.

- Băi, tu eşti turist sau ai venit la muncă?

- Eu aş vrea să le fac pe-amândouă.

- Asta nu se poate. Mai întâi trage ca sclavul vreo 5-6 ani, pentru înflorirea Italiei şi abia după aia să începi să te gândeşti că ai putea să vezi şi tu cam care sunt obiectivele turistice ale acestei minunată şi primitoare ţară.

- La ce oră pleci mâine?

- Dis de dimineaţă.

- Bine. Eu am plecat să văd oraşul. Unde stai?

- Viale dell'Industria, numărul 146. Lângă Fiera di Verona, Târgul Veronei. Vezi că e în partea de S-V a oraşului, mai la margine. Poţi să vii la orice oră, că în noaptea asta nu prea o să dorm. Îmi triez lucrurile şi îmi va fi foarte greu să mă despart de unele dintre ele.

Se întâlnise cu Mario la autogara din Piaţa Cittadella, aşa că primul lucru care i-a sărit în ochi uitându-se pe hartă a fost Piaţa Bra, cu faimosul amfiteatru roman. De-aici ajunse în zece minute pe via Cappello unde a vizitat casa Julietei şi un pic mai încolo casa lui Romeo. Mai încolo, la câteva străzi, a găsit Domul, cu frumoasele picturi ale lui Tizian, după care a trecut bătrânul Ponte Pietro şi a mers până la gardul castelului San Pietro. A ajuns şi la Castelvecchio, în susul râului Adige, unde erau expuse picturi ale lui Paolo Veronese.

Oarecum mulţumit de ceea ce reuşise să vadă, o porni agale către ultimul obiectiv pe care-l mai avea în plan. Străbătu via Roma, apoi via Pallone şi a cotit-o la dreapta pe via del Pontiere, unde ajunse la mormântul Julietei, în cripta familiei Cappulet. S-a odihnit o fărâmă de clipă pe piatra şlefuită de cele şapte secole şi a pornit mai departe.

Leonte era sleit de puteri dar fericit că nu trecuse degeaba prin renumita Veronă, aşa că tot drumul până la marginea oraşului a reluat de zeci de ori imaginile ce-i bucuraseră privirea şi-i mângâiaseră sufletul. Când a ajuns în viale dell'Industria, Mario tocmai se pregătea de plecare, aşa că nu s-a oprit decât cinci minute înainte de a porni pe un nou drum al bătrânei Italii.

Deşi toată lumea ştie că Italia de nord este mult mai dezvoltată decât cea din sud, Mario se hotărâse să părăsească Verona, culmea, nu pentru Milano sau Torino, ci tocmai pentru oraşele din sud. Îi intrase în cap că cei din sud sunt mai aproape de firea noastră, a românilor, şi aici se va descurca mai bine. Credea el că în Napoli va fi cel mai fericit şi avea de gând să-l tragă şi pe Leonte acolo. Numai că, Leonte, văzând că trec prin Parma, apoi prin Bologna şi nici gând să se oprească, intră la bănuieli. El nu ar fi vrut cu nici un chip să părăsească nordul şi se hotărî să coboare la Firenze.

Degeaba a încercat Mario să-l facă să-şi schimbe ideile că nu a reuşit. S-ar putea ca Leonte să fi luat această hotărâre mai mult cu sufletul decât cu mintea, dar era sigur că nu vroia să rateze cu nici un chip minunile Florenţei.

Aşa că cei doi prieteni s-au despărţit după numai câteva zeci de ore de când se reîntâlniseră, unul apucând în continuare spre Napoli, celălalt rămânând în Firenze.

Aici, ca şi în celelalte oraşe pe care le străbătuse, Leonte a început prin a vizita muzeele, palatele şi galeriile de artă. Dacă până acum ceea ce predominase fuseseră monumentele de arhitectură străveche, în Firenze, pe lângă aceste monumente, erau majoritatea lucrărilor marilor sculptori şi pictori italieni. Puteai muri de emoţie în faţa coloritului divin al frescelor pictate de Michelangelo, Botticelli, Leonardo, Giotto, Verrocchio, Rafael, Tizian, Veronese, Fra Angelico sau a străinilor Durer, Rembrandt, Van Dyck, Rubens, Velasquez, Murillo. Cum să nu te extaziezi în faţa sculpturilor lui Michelangelo, Benvenuto Cellini sau Donatello? Cum să nu uite şi Leonte că banii îi erau pe sfârşite şi încă nu îşi făcuse nici un rost?

Uitase, desigur. Fericirea îi luase mintile şi când se trezi că nu mai are decât câţiva bani a început să-şi caute de lucru, numai că, una e să îţi doreşti ceva şi alta să obţii. Zilele treceau una după alta fără ca el să găsească ceva de lucru, aşa că, încet dar sigur, oraşul îl împinsese spre marginile lui, acolo unde săracii şi emigranţii pot spera să găsească un adăpost şi ceva de mâncare.

De cum ajunsese în ghetou îl şi luaseră în primire câţiva români „milostivi", care-l găzduiseră şi-l hrăniseră pe datorie, dar cu dobândă, bineînţeles.

El îşi spusese atunci, cum era şi firesc, că nu va face prea mulţi pureci pe-acolo şi se va debarasa curând şi de aceşti prieteni de ocazie, dar, orice-ar fi făcut, nu reuşea să-şi găsească de lucru şi, presat de amicii lui să le returneze banii, nu avusese încotro şi se apucase de furat.

Prima oară când o făcuse nu credea că mai scapă cu viaţă. Inima îi bătea atât de tare încât fusese o minune că nu-i explodase. Cei din super market-ul unde intrase să fure crezuseră că i s-a făcut rău, lucru nu departe de adevăr, şi îl aşezaseră, mai mult cu forţa, pe un scaun şi îi dăduseră un calciu şi un pahar cu apă. El îşi strângea haina cu putere pe lângă corp, de parcă i-ar fi fost frig, dar de fapt se temea să nu-i cadă lucrurile furate şi ascunse pe sub haine. Abia scăpase de mila oamenilor şi îşi jurase să nu mai fure

niciodată, dar cum avea să scape de datorii? Aşa că furase şi-a doua zi, şi-a treia şi începuse să i se pară mai uşor acum, chiar dacă nu avea îndemânarea celorlalţi prieteni ai lui.

Pe 8 noiembrie, când aflase cumplita veste din ţară, era deja plictisit şi sătul de viaţa pe care o ducea în Italia, aşa că, tragedia era tocmai ce-i lipsea ca să se-mbete zdravăn. Băuse cu ceilalţi români până când se făcuseră zmei şi credeau că pot răsturna întreaga Italie cu susu-n jos, aşa că au plecat cu toţii la o discotecă din oraş, unde, aşa cum era de aşteptat, se luaseră la bătaie cu toată lumea. Beţi, beţi, dar făcuseră ravagii. În afară de faptul că distruseseră mobilier, instalaţii de sunet şi lumină, cel mai grav era că omorâseră un om. Unul dintre ei, o matahală de prin Moldova, îl izbise pe un puşti cu o masă în cap şi acesta murise până să ajungă ambulanţa la spital. Fuseseră arestaţi toţi românii care nu reuşiseră să fugă, între care se afla şi Leonte, care, trezit acum din beţie, nu putea să creadă ce putuse să facă din viaţa lui şi din marea şi frumoasa aventură pe care spera s-o trăiască în Italia.

CAPITOLUL VIII
CADOU DE SFÂNT CRĂCIUN

Petruş mergea cât mai rar pe la redacţie şi atunci nu stătea mai mult decât era necesar pentru a-şi preda materialele, pe care le lucra exclusiv acasă.

Trecuse mai bine de-o lună de când o adusese pe Magnolia acasă şi fata tot nu-şi revenise. Adică, fizic nu mai avea nici o problemă, dar memoria îi dispăruse cu desăvârşire. Trebuise s-o înveţe ca pe un copil mic aproape toate îndeletnicirile casnice. Tot ca pe un copil, se ferea s-o lase singură acasă, ca nu cumva să facă vreo minunăţie sau să plece pe stradă şi să nu se mai întoarcă.

Îi vorbea tot timpul încercând astfel să-i dea cât mai multe informaţii, dar şi povestindu-i viaţa lor anterioară, în speranţa că vreun cuvânt, vreo amintire, va declanşa mecanismul care se blocase în mintea ei.

Depăşise faza în care se condamnase că nu o însoţise de la serviciu în ziua aceea fatidică, dar chiar avusese mult de lucru la revistă şi ajunsese acasă abia la miezul nopţii. Văzând lumina stinsă la fată nu îndrăznise s-o mai deranjeze, crezând că s-a culcat. A doua zi el se sculase mai târziu şi abia către seară se îngrijorase văzând că Magnolia nu se întorsese acasă. Nu-şi putea ierta nici acum păcatul de a se fi gândit că fata l-a părăsit pentru altul. O făcuse în mod automat şi firesc având experienţa legăturilor trecute.

Dar acum trecuseră toate aceste gânduri, grija lui cea mare fiind ca fata să-şi revină, pentru că întunericul din mintea ei îl durea mai tare decât faptul de a fi fost părăsit. Îşi dorea chiar şi se ruga la Dumnezeu ca Magnolia să-şi recapete memoria, chiar cu preţul de a-l fi uitat pe el şi legătura lor să devină imposibilă.

Alteori, într-un egoism absurd, se bucura de multele clipe în care stătea cu ea, de fericirea pe care o simţea privind-o, vorbindu-i despre dragoste, chiar dacă ea părea să nu prea înţeleagă toate cuvintele lui. Dar era sigur că e numai a lui şi lucrul acesta îi dădea o stare de bine. Nedreaptă stare de bine.

Doctorii nu ştiuseră să-i spună ce se va întâmpla cu ea. Putea să-şi revină complet, dintr-odată sau putea să rămână toată viaţa aşa, cu mintea tulbure şi nedesluşită. Tot ce-i

spuseseră era că ei făcuseră ce era posibil din punct de vedere medical, acum numai Dumnezeu era Cel care putea să facă vreo minune.

Petruş era ortodox şi credincios, dar nu în mod exagerat. Mergea uneori la biserică, întâmplător sau la diverse evenimente, mai spunea uneori „Tatăl nostru", se închina când trecea pe lângă o biserică, dar cam atât. Acum, mergea în fiecare duminică la biserică, aprindea lumânări, dădea acatiste şi se ruga tot timpul ca Dumnezeu să-şi plece privirea asupra iubitei lui şi să-i lumineze mintea şi sufletul.

La necaz ne îndreptăm paşii mai uşor către biserică decât la bucurie, Dumnezeu ne priveşte, însă, tot timpul, chiar dacă uneori ne pune la grele încercări.

Vecinii lui îl ajutaseră mult să se descurce în această grea încercare. Bunii domni Garotescu şi Gogoneaţă îl susţinuseră moral, iar doamna Evelina Lerescu îl ajutase efectiv în treburile casnice, până când Magnolia se îndrăvenise fizic. Apoi se descurcase el, că doar, burlac fiind, se pricepea la treburile gospodăreşti ca şi la gătit.

La serviciu îl înţeleseseră cu toţii şi nu îl solicitau prea mult în treburile de la birou, ba chiar câştiga şi mai bine în ultimul timp, fără să ştie nici el prea bine de ce, însă colegii îi spuneau mai mereu că primiseră o subvenţie de la stat sau o sponsorizare.

Se apropia Crăciunul.

Era către seară, însă nu se întunecase de tot afară şi trecători grăbiţi se vedeau din ce în ce mai rar, tropotind cu paşi repezi pe trotuarul rece şi uscat, care le amplifica zgomotul făcut de pantofi, înmulţindu-l în răcoarea sticloasă a înserării.

Petruş şi Magnolia, înfofoliţi bine, stăteau în balcon, umăr lângă umăr, privind ultimele evenimente ale zilei, tăcând în afară, iar în gând ea numărând paşii trecătorilor, el măsurând timpul ce trecuse, gândurile ce-l munceau şi faptele ce le va face.

Nu cu mult timp în urmă stătuseră la fel în balcon, amândoi umblând cu gândurile printre stele, visând, dorind, sperând...

Acum gândurile lui Petruş trecuseră dincolo de stele, dincolo de limite, căutându-L pe Dumnezeu, vorbind cu El, întrebându-l, uneori pe un ton chiar puţin cam îndrăzneţ, dar negăsind încă nici un răspuns. Unde erau toate răspunsurile lui? Cine i le putea da? Ce să facă pentru a le găsi? Înţelese că nimeni nu-l putea scoate din bezna în care se afundase la întâmplare, fără să ştie nici el prea bine ce căuta. Nimeni nu-i putea arăta calea şi paşii ce-i avea de făcut. El singur trebuia să găsească toate răspunsurile şi toate

ieşirile. El singur trebuia să-şi dea curaj şi tot el trebuia să găsească forţele necesare pentru a putea ieşi la liman.

Ajunsese în punctul în care se afla naufragiatul care se îneca şi se ruga la Dumnezeu să-l salveze, iar cineva de pe mal îi strigase; „Roagă-te, dar dă şi din mâini!"

Gândul bun îi spusese şi lui că trebuie să continue să dea din mâini. Era răspunsul pe care-l căuta şi acum, iată, atât de uşor îl găsise.

O privi cu drag pe Magnolia şi iarăşi cu încredere şi speranţă.

Îl trezi la viaţă zgomotul unor voci ce-i păreau cunoscute. În faţa blocului se opriseră să vorbească Evelina Lerescu, bineînţeles cu nelipsita-i sacoşă goală în mână şi junele Inocenţiu Menelau, bineînţeles iarăşi abţiguit şi cu nelipsita-i mustăcioară zburlită sub nasul roşu şi ascuţit.

Reluaseră un subiect inepuizabil pentru ei: pianina domnişoarei Evelina.

În ciuda faptului că era cam afumat, Inocenţiu era, ca de obicei, volubil, curtenitor şi exagerat în declamaţii.

Evelina îl asculta puţin cam acrită, însă cu ochii sticlind şi colţul gurii ridicat, abia perceptibil, într-un zâmbet zeflemitor şi feciorelnic, aproape încurajator.

Inocenţiu gesticula larg cu braţele, de stângul atârnându-i bastonul, pe care-l purta numai de pamplezie, iar cu dreptul ţinând port-ţigaretul care desena cu jarul prin aer curbe fantastice, ca o aprobare continuă a sporovăielii ditirambice a junelui prim.

- Prea frumoasă şi sublimă domnişoară, cum vă irosiţi zadarnic tinereţea! Cum de puteţi lăsa în umbră strălucitoarea frumuseţe pe care, ştiu prea bine, au cântat-o poeţii, umilind-o pe Afrodita? Ce inimă de piatră porţi în piept, iubită Evelină, de-ţi baţi joc de sincera mea iubire? Uite, plâng (şi două lacrimi mari i se rostogoliră pe obraji, oprindu-se în vârfurile mustăţii) deşi ştiu prea bine că râurile mele de lacrimi nu-şi pot găsi calea prin deşertul din inima dumitale. Ah, Doamne, cum de-ai putut crea o fiinţă atât de minunată, de delicată şi ai uitat să-i pui în trup şi o fărâmă de suflet! De ce, Doamne, m-ai ales tocmai pe mine să port crucea tuturor celor care au iubit-o şi s-au prăpădit? De ce nu mă iei şi pe mine, Doamne, că nu mai pot îndura atâta dragoste neîmpărtăşită?

Inocenţiu hohotea, pe jumătate întors, cu faţa ascunsă în spatele pălăriei, urmărind să vadă ce efect făcuseră vorbele lui asupra babei, numai că baba era obişnuită cu scenele lui şi nu-l prea lua în seamă.

- Hai, spune Menelaule, de data asta ce mai vrei de la mine?

- Nimic, bătu-m-ar Sfântul! Ce să vreau? Nimic. Mă gândeam numai că, uite, se-apropie Crăciunul şi ce frumos ar fi să cântăm amândoi, în duet, câteva colinde.

- Aha, pezevenghiule, de-ăsta-mi eşti! Îmi turnai mie vorbe dulci, dar gândul tău păcătos era la pianina mea. Gândeşti, oare, ca degetele tale, tremurânde de câte pahare au ridicat la gură, să atingă clapele neprihănite ale pianinei mele? Piei, Satană!

- Vai, Evelina! Este, oare, posibil să-mi vorbeşti aşa? Mie, care te ador şi te respect ca pe o artistă adevărată ce eşti. Dacă noi, artişti, nu ne mai respectăm, atunci cine?

- Noi artişti, zici? Tu artist, prăpăditule? Lăutar după ureche ce eşti!

- Evelino, pân-aici! Nu permit. Da' ce, ai cântat tu cu mine pe la nunţi, de mă faci lăutar?

- Ba bine că nu!

- Auzi, coană Evelino Leresco, uitat-ai oare că în tinereţea mea am desfătat cu vioara auzul fin şi priceput al parizienilor? Să fi uitat, cu vârsta prea înaintată-ţi, că am studiat şi Conservatorul?

- Vrei să spui că ai studiat un trimestru la Şcoala Populară de Artă.

- Toată Europa am cutreierat-o cu vioara mea fermecată. Întreaga lume muzicală îmi era aşternută la picioare. Pianul şi vioara nu mai aveau secrete pentru mine.

- Nu uita acordeonul, contrabasul şi ţambalul…

- Mă rog, un virtuoz execută la orice instrument. Aş fi fost un alt Enescu, un alt Lipatti, dacă nu te-ntâlneam pe tine. Tu eşti cea care m-a distrus ca artist şi ca om. Tu eşti aisbergul meu nefast, care mi te-ai pus în cale când stăpâneam mările. Tu mi-ai oprit zborul celest pentru a mă prăbuşi în noroaiele Bucureştilor. Eu, idolul femeilor din lumea întreagă, am binevoit să-mi cobor privirea asupra unei biete pianiste de operă şi asta m-a distrus. Tu, nemernico, frigidă încă dinainte de a te naşte, mi-ai distrus viaţa şi m-ai transformat într-un beţiv şi-un cântăreţ de cârciumă. Ah, că-mi vine să-nnebunesc, oameni buni, să urlu!

- Ce să mai înnebuneşti, că eşti nebun de mult.

- Eu sunt nebun? Eu, zăpăcito? Da, sunt nebun că încă mai stau de vorbă cu tine, zgripţuroaico! Eşti goală pe dinăuntru ca o scorbură de copac. Pustiu, deşert şi uscăciune

e în sufletul tău. Mai de mult măcar mai cântai şi tu la pianina aia, acum deloc. Nu ţi-e milă de bietul instrument, că putrezeşte în zadar şi ţine închisă în el atâta bucurie care ar trebui dăruită oamenilor? Lasă-mă, Evelina, măcar un ceas să-mi plimb degetele pe luciul clapelor şi voi fi cel mai fericit om din lume.

- Nici gând, profanule!

- Lasă-mă, îngeraşul meu iubit şi îţi voi fi veşnic recunoscător.

- Ce să fac eu cu recunoştinţa unui pierde-vară-n toi de iarnă?

- Fac orice-mi vei cere. Voi fi sclavul tău.

- Sclav zici? Atunci s-ar putea să te folosesc la curăţenia de sărbători. Ce-ar fi să începi prin a-mi scutura covoarele?

- Eu, covoare? Feri-m-ar Sfântul! N-am scuturat în viaţa mea.

- Nu prestezi scuturat, nu prestezi nici muzică.

- Bine, bine, am zis şi eu aşa, dar mă pricep. Adică, trebuie să mă pricep. O scot eu la capăt cumva.

În mintea lui, Menelau deja se gândea să caute vreun cerşetor care să bată covoarele în locul lui, în schimbul unei sticle cu vodcă.

- Atunci, ne-am înţeles. Poţi veni să iei covoarele.

- Acum, la ora asta? Nu vezi că s-a-nnoptat?

- Bine, te aştept mâine de dimineaţă, la prima oră.

Au intrat fiecare în apartamentul lui, Evelina râzându-şi în barbă iar Menelau bombănind, gândindu-se cu ciudă că va trebui să dea altcuiva o sticlă cu vodcă, în loc să o bea el. Ajunse la concluzia că, totuşi, merită să facă acest sacrificiu, de dragul artei. Se şi vedea intrat în istoria muzicii universale drept cel mai de seamă martir care şi-a jertfit averea pe altarul muzicii. Se imagina pe scena operei din Viena, fluturându-şi bastonul în faţa unei săli arhipline, ca un dirijor bagheta-i magică şi alături de el serafica Evelina Lerescu, producându-se la pianina-i mult dorită. Deodată îi răsunară în urechi nişte bubuituri înfundate de tobă. Se uită spre orchestră, linişte. Toboşarul încremenise cu bâtul ridicat, ascultând şi el, mirat, bubuiturile care veneau de nicăieri. Supărat că spectacolul îi fusese compromis, Inocenţiu Menelau îşi privi bagheta şi încremeni. În mână ţinea un bătător de covoare şi izbea mecanic, fără voia lui cortina ce se lăsase, ba nu, nu era cortina, era covorul imens din salonul Evelinei. Evelină care stătea alături, sprijinită de

pianină, numărându-i loviturile şi dându-i cadenţa. Speriat, Menelau aruncă bătătorul, care era de fapt bastonul lui obişnuit, iar acesta nu găsi alt loc să aterizeze decât în ecranul televizorului, care se făcu ţăndări.

Trezindu-se din visare, se uita prostit la cioburi, întrebându-se ce face el de sărbători fără televizor, când se auziră iarăşi bubuiturile acelea. Acum îşi dădu seama că veneau dinspre uşa de la intrare.

Se duse fără chef să deschidă şi se însenină dintr-odată, când văzu că vizitatorul era Petruş Cântecului, vecinul lui.

- Seara bună, domnule Menelau!

- Şi ţie, scriitoraşule, şi ţie. Dar ce te-aduce pe tine în miez de noapte, un vestitor al primăverii, în bârlogul unui biet urs bătrân?

- Am auzit, involuntar, discuţia dumitale cu „prea frumoasa domnişoară Leresco" şi mă gândeam să mă ofer voluntar pentru a-i scutura covoarele vecinei noastre, protejând astfel falangele atât de delicatelor mâini, ce cu onoare le purtaţi, în schimbul unui serviciu, desigur.

- Spune, puişorule, salvatorul meu! Orice.

- Aş vrea să ne cântaţi şi să ne încântaţi cu prezenţa domniei voastre în ziua de Crăciun, la masa pe care o pregătim, eu şi Magnolia, în onoarea distinşilor noştri vecini, care sunt cu toţii invitaţi, iar doamna Lerescu a fost de acord să aducă pianina la noi şi chiar şi-a exprimat dorinţa de a susţine un recital la patru mâini cu „maestrul nostru emerit", după cum s-a exprimat dânsa. Adică, cu dumneavoastră.

- Tinere, sunt mişcat profundisim de ceea ce-mi spui şi binevoiesc să accept oferta şi invitaţia dumneavoastră. Drace, ce tot vorbesc eu, sunt măgulit, încântat şi fericit de toate astea. Şi cât zici că mai este până la Crăciun?

- O săptămână.

- Atunci, să începem pregătirile.

Lui Petruş îi venise dintr-odată ideea de a organiza o masă de Crăciun pentru vecinii lui şi asta ascultându-i pe cei doi certându-se, ca doi copii, în faţa blocului.

Mersese mai întâi la domnul Gogoneaţă, unde îl găsise, aşa cum se aştepta şi pe domnul Garotescu, unde le expusese şi lor intenţia lui, fapt care fusese primit cu încântare de cei doi vecini. Chiar îi şi dăduseră câteva idei şi îşi oferiseră sprijinul „total şi

necondiţionat, nu ca aerul", cum spusese nea Martin. Apoi o vizitase pe domnişoara Lerescu şi avusese ceva mai mult de furcă până s-o convingă, că aşa sunt domnişoarele, se lasă rugate mai mult. Şi mai greu fusese cu pianina, lucru care o făcuse pe Evelina să se gândească la o conspiraţie pusă la cale de golanul de Inocenţiu. Abia reuşise s-o potolească Petruş, jurându-i că e prima dintre vecini care aflase despre intenţia lui de a organiza o masă de Crăciun. Atingându-i pozitiv orgoliul, bătrâna domnişoară se potolise ca prin farmec şi se entuziasmase subit de propunere, la fel ca şi cei doi bătrâni prieteni oferindu-se să ajute, mai mult cu sfaturi, că altfel o ducea cam greu şi nici puterile n-o prea mai ajutau. În mărinimia-i princiară acceptase şi să-i scuture Petruş covoarele, în locul neputinciosului de Menelau.

Pentru Petruş începuse cea mai fericită săptămână din viaţa lui. Se ocupa de pregătiri cu o vervă extraordinară şi părea că şi Magnolia ia parte la bucuria lui, râzând într-una, numai să-i facă lui plăcere şi mai mult încurcându-l decât îl ajuta, dar stând în permanenţă în picioarele lui, lucru care pentru Petruş era o bucurie şi mai mare.

Vroia să folosească toată mansarda pentru masa de Crăciun, iar pentru asta scosese uşile din balamale de la cele două garsoniere, cărase mese de pe la vecini, veselă şi tot ce mai era nevoie. Îl ajutaseră trei colegi de la serviciu să care pianina până la mansardă şi o instalaseră pe culoarul dintre garsoniere, fiindcă aici acustica era cea mai bună. Cei trei colegi veniseră să-l felicite de sărbători şi să-i aducă şi prima de Crăciun, pe care spuneau ei că o primiseră toţi. Se folosise de ei pentru a căra pianina şi obţinuse promisiunea ca după sărbători să vină să o şi coboare.

Bătrânii lui vecini se pare că întineriseră cu toţii, fiindcă dădeau dovadă de o energie ieşită din comun. Nu trecea oră să nu urce câte unul să vadă cum mai merg pregătirile. Până şi singuraticul domn Calistrat Hagiu, auzind zarvă, venise să vadă ce se întâmplă la mansardă şi nu se mai dădea dus de-acolo.

Ziaristului, care nu prea stătea pe-acasă, îi lăsase un bilet în uşă şi într-o zi se trezise cu el la mansardă. Auzind despre ce este vorba se oferi să participe şi el cu bani, dar Petruş îl refuză elegant, spunând că nu e cazul.

Era în seara de Ajun şi la Petruş se adunaseră Evelina şi cei doi buni prieteni, Martin şi Costache.

Evelina, de când îi luaseră pianina din casă, nu se mai dezlipea de ea. Pleca ultima la culcare, după ce intrau toţi vecinii în apartamentele lor şi se trezea prima dimineaţa, să-şi ia postul de pază în primire.

- Ce se mai aude prin lume, fraţilor, că eu am cam rămas în urmă cu ştiinţele? întrebă Evelina.

- Care ştiinţe, coană Evelino, se miră Costache, ce, te-ai apucat să studiezi la bătrâneţe?

- Te referi, poate, interveni şi Martin, la ştiinţele exacte, mai precis la matematică, să-ţi calculezi banii în aşa fel încât să-ţi ajungă de la o pensie la alta.

- Nu, dragă Martine, cred că e vorba de ştiinţele naturale, că mi-a spus mie taica Darwin că procesul evoluţionismului poate fi şi reversibil. Uite dovada vie.

- Cum ai descoperit asta, Costache, uitându-te în oglindă? nu se lăsă mai prejos nici Evelina. Eu mă refeream la ştiinţele astea de zi cu zi, de le arată ăştia la telejurnal.

- Aha! La ştiri te referi?

- Ştiri, ştiinţe, tot un drac. N-am mai luat la cuno-ştiinţă de nimic, de când cu petrecerea asta.

- Adică, de când cu pianina vrei să spui.

- Da, mă rog.

- Ce să fie la ştiri, zise şi Petruş, aceleaşi evenimente din fiecare zi, numai personajele se schimbă. Nimic nou. Se scoală popoarele dimineaţa, fac o revoluţie, dărâmă un guvern, un zid, construiesc o catedrală, o idee, fac o petrecere, mai îngroapă câte un mort, vine seara şi se culcă obosite, cu un zâmbet fericit şi nevinovat pe faţă, visând la ce va fi de făcut mâine. Asta e viaţa popoarelor şi a noastră.

- Tinerii trăiesc evenimentele vieţii fără să le judece, pe când bătrânii, ca noi dragă Costache şi dragă Evelino, prea adesea judecă viaţa uitând s-o mai şi trăiască. Asta înseamnă să fii tânăr şi să fii bătrân. Iarna, copil fiind, stăteam cu ochii deschişi pe cer, privind norii ce ningeau în irişii mei, albe mărgăritare înseninându-mi sufletul şi eram fericit, încrezător, ştiam că pot răsturna lumea, numai să vreau şi să am timp pentru asta. Dar întotdeauna găseam altceva mai bun de făcut şi uite că n-am răsturnat nici măcar o brazdă de pământ. Lumea e tot la locul ei, nerăsturnată, iar eu sunt un bătrân nevolnic ce nici măcar nu mai iese din casă când ninge, dar să se mai uite şi pe cer, să numere fulgii

de zăpadă. E târziu, Costache. E atât de târziu încât mi s-a făcut frig. Hai acasă, Costache. Hai acasă, Evelina.

Vecinii se adunaseră cu toţii la mansardă pentru a sărbători cum se cuvine sfânta naştere a Domnului Isus Christos.

Un gramofon prăfuit întreţinea atmosfera, în timp ce colocatarii îşi şopteau la ureche, prin câte un colţ, primele impresii. Erau cu toţii emoţionaţi, de parcă ar fi fost prima serbare din viaţa lor.

Singurul care întârziase era ziaristul, dar îşi făcu şi el curând apariţia, urcând scările în fugă şi se scuză, că lucra la un caz teribil, ceva cu un bogat om de afaceri care s-a sinucis, sau cel puţin aşa părea, iar el încerca să afle toate dedesubturile afacerii.

Îl iertară cu toţii şi, ca la un semnal, voia bună i-a cuprins pe toţi, scoţând fiecare cadourile, pe care le pregătiseră din timp. Lucru impresionant, deşi toţi se luptau cu greutăţile zilnice, neavând venituri prea mari, de data asta făcuseră eforturi supraomeneşti şi dăduseră fiecărui vecin câte o atenţie mică şi nu prea costisitoare, dar având o valoare a gestului nepreţuită.

Având-l mai rar printre ei, ziaristul era cel pe care îl asaltau toţi cu o mulţime de întrebări, iar acesta, pătruns şi el de mirajul sărbătorii, nu se supără de loc, ba chiar era foarte îndatoritor cu toţi şi binevoi chiar să le dea informaţii în premieră referitor la cazul care ţinea prima pagină a ziarelor.

- Şi cum, domnule D.C., se arătă interesată Evelina, cea mai curioasă dintre toţi, zici că nu pare a fi sinucidere?

- Ba tocmai, că pare prea mult a sinucidere, pe când toate argumentele sunt împotriva acestui gest.

- Dar, nu a lăsat şi o scrisoare de adio familiei? interveni şi ştersul administrator al imobilului.

- Stimate domn, există o sumedenie de metode prin care cineva poate fi forţat să facă ceea ce nici prin gând nu i-ar trece în condiţii normale.

- Sau, la fel de simplu, interveni Costache, cu tehnica existentă, poţi reproduce exact scrisul cuiva, fără ca organele să-şi dea seama de acest lucru.

- Ei, dacă spune Băscosul asta, apoi trebuie să-l credeţi pe cuvânt, zise Martin, că ştie el ce spune. Doar a lucrat în branşă, nu?

- N-am lucrat în nici o branşă, măi Martine, dar mai citesc şi eu literatură de specialitate.

Îi întrerupse Evelina, dornică să afle mai degrabă lucruri interesante despre misteriosul caz:

- Atunci, dacă nu s-a sinucis singur, cine l-a ajutat?

- Cine avea interesul ca el să dispară. o lămuri ziaristul.

- Adică, cine?

- Aici variantele sunt mai multe. Prima variantă ar fi familia...

- Cum?! Ce ticăloşi! se oripilă Evelina, mai mult ca să-l provoace pe tânărul ziarist.

- N-am spus că familia a şi comis crima. Este numai o variantă

- Şi, mă rog, de ce ar fi făcut-o?

- Poate, copiii se grăbeau să intre în posesia moştenirii.

- Asta cade, zise Costache, fiindcă ar fi trebuit să le însceneze un accident ambilor părinţi.

- V-am spus eu că se pricepe Băscosul. aprecie Martin.

- Atunci, poate soţia. Dacă o înşela nemernicul? zise singura femeie din adunare.

- Nu se poate, o contrazise ziaristul. Cine a făcut-o a avut foarte multă forţă şi sânge rece pentru a organiza detaliile.

- Cade şi asta. Dar dacă soţia a avut un complice, amantul ei, de exemplu?

- Nemernica! se miră Evelina.

- Este o variantă care deocamdată nu poate fi nici dovedită, nici infirmată. Dar, există şi varianta, ştiindu-se că mortul avea câteva firme într-un anumit segment al afacerilor autohtone, ca el să fi fost anihilat de concurenţă. Sau să nu fi plătit comisioanele cuvenite celor care i-au înlesnit câştigarea unor licitaţii. Sau să fi refuzat să plătească mafiei interlope taxa de protecţie, mai bine zis, neamestecul acesteia în treburile proprii. Cine poate şti unde este adevărul? încheie teatral ziaristul.

- E dincolo de noi, zise Martin Garotescu, la fel de teatral. Mai exact peste stradă, la toneta de ziare.

- Nu ăla, domnule Garotescu. Ziarul „Adevărul" nu are nici cea mai vagă idee despre ce se întâmplă, ca de altfel majoritatea oamenilor din societatea noastră. Pentru că ne este prea frică să vedem adevărul sau să-l spunem, pentru că suntem cu toţii nişte laşi, dar eu nu voi tăcea, voi merge până la capăt. Am deja nişte fire care, cu siguranţă, mă vor duce la capătul drumului.

- Ai grijă, tinere, să nu te ducă la capătul vieţii. îl sfătui precaut Martin.

- Nu mi-e frică mie de ei. Se tem de mine atâta timp cât mai pot ţine pana în mână.

- Bine spus, cât „mai poţi" ţine pana în mână.

- Ei, dar să lăsăm povestea asta, prea tristă pentru o atât de minunată sărbătoare, îi linişti Costache. E timpul ca artiştii noştri să ne încânte auzul cu minunata lor artă.

Inocenţiu, cu mustăcioara-i subţire zburlită, se roşi tot, nu atâta în urma complimentului venit din partea domnului Gogoneaţă, cât, mai ales, din cauza celor câteva pahare de vin, golite cu repeziciune şi mare poftă.

- Propun să cântăm o Nocturnă de Chopin, zise Evelina, fiindcă am partitura la îndemână.

Inocenţiu îi aruncă o privire de foc Evelinei, care astfel voia să-l pună în încurcătură, ştiind că el nu se pricepe sub nici o formă să citească notele scrise pe o partitură, dar a ieşit elegant din încurcătură:

- Vai, delicata mea vecină nu ştie, oare, cât mi-a slăbit vederea în ultimul timp? Iar veniturile îmi sunt atât de mici încât nu am putut să-mi comand o pereche de ochelari. Voi face însă un efort de memorie, că doar am citit de-atâtea ori în tinereţe aceste partituri, încât trebuie să-mi mai amintesc câteva.

Şi într-adevăr, Inocenţiu Menelau „şi-a amintit" o nocturnă, o sonată şi două lieduri, singurele pe care le învăţase pe dinafară, la perfecţie, Dumnezeu ştie cum şi de la cine. Este cert însă, că a stârnit ropote de aplauze din partea asistenţei, mai puţin din partea Evelinei, care-şi muşca buza de jos cu cei doi dinţi pe care-i mai avea în gură.

După ce i-a impresionat pe toţi cu erudiţia sa muzicală, Inocenţiu a trecut la muzică de petrecere, care nu a avut mai puţin succes.

Senzaţia serii a produs-o însă Magnolia, care de când cu accidentul avea o lume proprie în care trăia şi tot ce o înconjura îi părea străin. Cu Petruş se mai obişnuise, dar asta pentru că îl vedea tot timpul în preajma ei.

Când toţi se pregăteau de plecare, la sfârşitul petrecerii, avusese o intervenţie care-i înmărmurise pe toţi:

- Iubitule, dar aceştia nu sunt vecinii noştri?

- Ba da, îi răspunse mecanic Petruş.

- Atunci, să îi conducem pe fiecare acasă.

Cu toţii erau stane de piatră. Unii, între care şi Petruş, lăcrimau în tăcere. Numai Magnolia îi privea cuminte pe toţi şi, dacă n-ar fi avut privirea un pic tulbure, ai fi zis că e singura zdravănă dintre toţi.

Bătrânii se bucurau cu băgare de seamă, ca nu cumva să sperie bruma de luciditate ce-i venise fetei.

Petruş îşi reveni în cele din urmă:

- Sigur, comoara mea, îi vom conduce pe fiecare.

Aşa coborâră în grup scările, lăsându-l pe fiecare în faţa uşii, până când ajunseră la parter, unde îl expediară pe administrator, ultimul dintre invitaţi.

Fata îşi exprimă dorinţa să facă o scurtă plimbare în aerul rece al nopţii.

Începuse să ningă de câteva ore, cu fulgi mari, ca în abecedarele primului an de şcoală. Deja se aşternuse un covor alb şi pufos prin care Magnolia îşi plimba fericită picioruşele, ca o copilă ce văzuse pentru prima oară în viaţă zăpada.

După câţiva paşi se întoarseră zgribuliţi în căldura plăcută a blocului.

- Magnolia mea mică, e cel mai frumos Crăciun pe care l-am trăit în viaţa mea, iar tu mi-ai făcut cel mai minunat cadou la care am visat vreodată.

- Cum aşa, dragule, doar nu ţi-am dat nimic?

- Mi-ai dat mai mult decât toate bogăţiile lumii. Mi-ai dat ceva la care nici nu mai aveam curajul să sper. Mi-ai dat fericirea.

CAPITOLUL IX

OCHII CE NU VĂZUSERĂ GROAPA

- Venerabile, ce mai iarnă!

- Aşa e, tinerelu', asta iarnă adevărată.

- He, he! Din '54 n-am mai trăit aşa ceva. Îţi mai aminteşti, băscosule, ce potop de zăpadă mai căzuse peste noi atunci? Umblau oamenii precum cârtiţele pe sub omăt.

- Deşi să tot fi trecut vreo 50 de ani, parcă mai ieri a fost, aşa de bine-mi amintesc. Mai ştii, copiii noştri îşi făcuseră derdeluş direct de la fereastră şi erau vreo patru-cinci metri înălţime, că doar tot aici, la etajul unu, stăteam.

- Iarnă ca aia nu mai apucăm noi, dragă Costache, zise Martin, cu sprâncenele lungi atârnându-i, grele de promoroacă.

Cei doi prieteni ieşiseră la plimbare pe aleile la fel de bătrânului Cişmigiu, în ciuda zăpezii aşternute generos peste noapte şi a gerului tăios, că li se lipeau şi nările, iar vorbele parcă sticleau îndată ce le ieşeau din gură.

Se-nfofoliseră ca Baba Dochia cu şapte cojoace şi, în ciuda bătrâneţii, se avântaseră vitejeşte printre nămeţi, să-şi mai pună oasele în mişcare.

Obosiţi de plimbare se aşezaseră pe o bancă, sub coroana imensă a unui copac bătrân.

- Ce zici, Costache, bre, de bietul nostru scriitoraş? Ce năpastă şi pe el! Taman când zisese şi omul că, gata, l-a prins pe Dumnezeu de picior, cu dragostea lui, poc, l-a trăsnit nenorocul.

- De măi, moş Martine, ce să ne mai mirăm, că, uite, ne-apropiem să facem veacul şi câte de-astea n-am întâlnit noi în viaţă... Dar, aşa e întotdeauna, cât de hârşâit ai fi, tot ţi se-nmoaie păcătoasa de inimă când vezi aşa ceva. Oricum, tânărul este un caracter tare. Îl admir pentru puterea de care a dat dovadă.

- Da, da. S-a descurcat foarte bine cu...

Vorba îi fu întreruptă de un obiect mare şi negru ce căzuse la o jumătate de metru în faţa lor. Când şi-au revenit, au văzut că era o cioară degerată ce căzuse din copacul sub care se aşezaseră. Când şi-au ridicat ochii, minune! Bătrânul copac era înţesat de cuiburi de cioară, iar pe crengile lui moţăiau încremenite câteva zeci de astfel de păsări. Era o colonie întreagă, dar una nu scotea un sunet, de parcă li se lipiseră la toate ciocurile.

Te mirai cum de se mai ţineau pe crengi, dar, probabil, ghearele le îngheţaseră în poziţia strâns şi nici să fi vrut n-ar mai fi putut să se desprindă. Totuşi, mai ceda câte una şi, datorită greutăţii, se prăvălea la pământ.

Bătrânii se uitau la ea, minunându-se de cât de mare era. Aripile i se desfăşuraseră în cădere şi, întinse, măsurau aproape un metru. Neagră toată, părea că talpa iadului se pogorâse peste întinderea de zăpadă.

Ciocul, negru şi el, era imens şi întredeschis, într-o ultimă încercare, poate, de a croncăni sinistru şi ameninţător la adresa omenirii. Ciocul îi era tocit, ca şi ghearele, de cât scurmase pământul îngheţat în căutarea hranei. Se vede treaba că nu prea avusese noroc.

- Uite la ea, Costache, asta cred că e mai bătrână ca noi.

- Vezi de treabă! Ciorile nu trăiesc mai mult de 70-100 de ani. Am citit eu într-o carte.

- Asta s-o crezi tu şi ăia de-au scris cartea şi n-au văzut o cioară decât la televizor. Eu am auzit din bătrâni că astea trăiesc 2-300 de ani. De-aia ţăranii nici nu apun „vârstă matusalemică" ci „vârstă de cioară". Păi nu te uiţi la asta? Ia uite ce ochi mare şi sticlos are, de parcă ar fi fost martoră la toată istoria omenirii, de la Adam încoace. Ptiu, ce negură e-n ochiul ei! Cred că şi sufletul îi e negru. Uite şi tu cum se uită la noi, parcă i-ar fi ciudă că noi mai trăim şi ea a murit.

Supărat, îi trase un picior şi cioara se răsuci pe partea cealaltă. Atunci văzură că pasărea avea un inel prins pe piciorul drept. Miraţi, se apropiară să vadă ce scria pe el:

„Chambery (Ron) – 1907"

- Ei, Costache, vezi că are aproape suta de ani. Cel puţin suta, că cine ştie câţi ani avea când au însemnat-o francezii.

- Ce mă miră pe mine, e faptul că am trăit să văd şi pe cineva fugind în România şi nu invers.

- Mai corect ar fi ceva, nu cineva şi zburând, nu fugind.

Tăcură, melancolici, privind cioara istorică peste care începuse uşor să ningă, slăbind treptat contrastul dintre negreala ei şi imaculatul zăpezii.

Costache îşi aminti o poveste din tinereţe, de mult uitată sau poate doar ascunsă în ungherele sufletului.

- Auzi, Martine, tu ştii, când eram eu tânăr şi încă nu venisem în Bucureşti, aveam o drăguţă, jurai că-i Afrodita, nu altceva. Frumoasă de i se dusese vestea în toată Oltenia, nu numai în judeţul nostru. Avea nişte ochi albaştri-violet, cum am mai văzut doar peste câţiva ani la actriţa aia americană, Liz Taylor. Ce să-ţi mai spun, înaltă, subţire, delicată, o minunăţie de fetiţă şi se apucase să mă iubească tocmai pe mine. E drept că şi eu eram o mândreţe de flăcău. Pe orice fată din sat puneam ochii, a mea era. Dar de Lia nu m-apropiam nici mort. Nu vroiam să-mi complic viaţa. Prea mulţi flăcăi şi-ar fi dat viaţa pentru ea şi mie nu-mi trebuiau necazuri.

- Adică ţi-era frică, mototolule!

- Nu frică, dar gândeam cu capul, nu cu... Ca tine. Ce-mi trebuia mie, că de însurat nu vroiam să mă-nsor aşa tânăr? Fete, aveam puzderie. Şi-atunci? Ştiam eu prea bine la ce se poate ajunge pentru un cur de muiere, aşa că m-am gândit că s-o sătura fata şi o să se uite după altul, că doar mai erau flăcăi frumoşi prin sat, dar ea nu şi nu, îi săriseră ochii ăia frumoşi pe mine!

- Bă, da' prost mai eşti! Adică ai fost şi ai rămas şi-acum.

- Unde rămăsesem? Aşa. Îi săriseră ochii pe mine. Toată ziua îşi căuta de lucru numai pe unde aveam au treabă, că ajunsesem să-mi fie mie ruşine de lume, că ce-o zice, că sunt prost...

- Păi, da.

- Păi nu. Nu-ţi spusei că nu vroiam complicaţii?

- Ba da, dar...

- Nici un dar, că-ţi spun eu cum a fost. Unde eram eu, hop şi ea. Unde era ea, venea şi ceata de malaci, care n-o pierdeau din ochi.

- Aha, vezi că ţi-era frică?

- Ba, eram cerebral. După vreo lună mi-am dat eu seama că fata e nebună. Mergea pe drum şi râdea ca proasta, fluiera după câini şi trăgea un băţ pe uluci.

- Da', cu o lună în urmă fluiera după câini?

- Nu fluiera.

- Da', ca proasta, râdea?

- Nu râdea. Adică, nu ca proasta.

- Şi nici băţul pe uluci nu-l trăgea?

- Nici.

- Ei?

- Ce, ei? Nici un „ei!". Vrei să insinuezi că a luat-o razna din cauza mea? Vezi-ţi de treabă! Era nebună din naştere, dar, s-a abţinut până să n-o iau eu în seamă.

- Aşa deci! S-a abţinut, zici? Şi pe urmă n-a mai putut. Costache, Costache... Văd eu că asta e crucea pe care o porţi tu în spate.

- Ei, de-ar fi numai atât. Stai să vezi. Cum ţi-am mai spus, eu m-am ţinut tare, ea mereu după mine. La început m-a amuzat, dar pe urmă ajunsesem să mă ascund de ea. Mergeam pe lângă garduri, ca un hoţ, iar când o vedeam săream în curţile oamenilor, de puneam toţi câinii pe lătrat şi fugeam, doar-doar mi-o pierde urma. Într-o zi mă hotărâsem să merg la o mândră de-a mea din alt sat, aşa că plecasem cu calul şi căruţa. Ca s-o păcălesc pe nebună, că de-acum era nebună declarată, am luat şi coasa cu mine, să creadă că am plecat în luncă să cosesc iarbă. Am dat bice murgului şi am luat-o spre luncă, apoi am ocolit pe lângă sat şi p-aci ţi-e drumul. Până la mândra numai într-un fluier am ţinut-o, fericit că am păcălit-o pe nebună. M-am întors în sat abia a doua zi, pe seară, uitând complet de Lia. Abia peste alte două zile am coborât în sat, hotărât de astă dată să-i trag o mamă de bătaie nebunei, să mă ţină minte, că prea mă călca pe bătătură şi nu mai aveam şi eu linişte, ca tot omul, când merge pe uliţă. Cu hotărârea asta în suflet mergeam pe mijlocul drumului, numai s-o întâlnesc pe fată. Dar fata, nimic. Stai că s-a potolit, îmi spusei. Am scăpat de nebună. Să ştii că a pus ochii pe altul. Îmi venea să chiui de bucurie, dar parcă simţeam şi, aşa, ca un gol în sufletul meu. Când ajung la bufet, dau bună seara, ca tot omul şi mare-mi fu mirarea când văzui că nimeni nu-mi răspunde. Ce-aveţi, bă, le zic, v-a luat necuratul gura la toţi? Ei, nimic. Muţi ca peştii. Stăteau cu boturile în halbele cu bere şi nu vorbeau nici măcar între ei. Fierbea sângele-n mine, dar

nu le-am zis nimic. Îi cer lu' nea Murătoare o bere şi acesta zice că n-are. Dă-mi o ţuică, zic. El, n-am. Mă pregăteam să fac tămbălău mare, când văd că intră vărul-meu, Onel. Zic, bă, ăştia au înnebunit cu toţii, ori le-a luat gura la toţi? Acesta zice: „Du-te, bă, dracului d-acilea!" Mi-a luat şi mie gura, ce să-ţi spun. Zice Onel: „Mai bine vezi că te caută jandarmii, să spui ce-ai făcut cu Lia". Am rămas ca la fotograf. Ce să fac eu cu Lia, fraţilor, ce, sunteţi luaţi cu toţii? Voi nu ştiţi că eu căutam mereu să scap de nebună? „Păi da, zice unul alde Bombica, acum ai scăpat de tot". N-am apucat să mă dumiresc când intră şeful de post şi, nici una, nici două, mi-a pus cătuşele la mâini şi direct la secţie m-a dus. M-au bătut două zile şi trei nopţi şi m-ar fi bătut şi-acum dacă nu venea un împeliţat de copil strigând cât îl ţinea gura că e o femeie moartă în canalul de la măgura lu' Piculete. S-a dus vestea ca pasărea şi într-un ceas era tot satul la canal, în frunte cu mine şi cu jandarmii, care vroiau să mă pună în faţa obiectului crimei. Ajunşi acolo am rămas înmărmuriţi. Pe fundul gropii zăcea un schelet uman cu nişte trenţe de haine pe lângă el. După lucruri am înţeles că era vorba despre o femeie, ba mai mult, era chiar Lia, nebuna satului. Se lăsase o tăcere mormântală, care a ţinut până a ajuns la Piculete şi mama Liei. Femeia s-a uitat în groapă şi a înţeles că acolo erau oasele frumoasei Lia şi a scos un ţipăt groaznic. Era parcă un răget care s-a subţiat treptat, până când a început să semene cu un chiot, aşa cum chirăie muierile pe la nunţi. Ţipătul acesta a ţinut parcă o veşnicie, că ni se zbârlise la toţi părul pe mâini. Eu eram fascinat de ochii moartei. Adică de găurile în care fuseseră cândva cei mai frumoşi ochi pe care-i putea avea o fată. Adâncile ape albastre-violet erau acum secate. La câteva sute de paşi era un cârd de ciori ce croncăneau gros şi indiferent, aproape neluând seama la ceata de oameni ce veniseră prea târziu să-şi ia moarta. În câteva zile curăţaseră scheletul fetei şi de ultima fâşie de carne. Poate că nici nu murise încă şi ele îşi începuseră festinul dezgustător. Poate că mai jucau încă ape şi lumini în ochii violeţi când un cioc puternic şi lacom stinsese ultima pâlpâire din ei. Ce văzuseră aceşti ochi înainte de a se stinge? Nu chipul celor dragi. Nu chipul mamei, care o iubise întotdeauna, chiar şi atunci, sau mai ales atunci, când mintea ei se tulburase. Nu chipul atât de drag şi dorit al iubitului, pe care, totuşi, nu-l avusese niciodată. Nu. Nimic din toate acestea. Ochii ei văzuseră o negreală imensă care acoperise toată deschiderea gropii şi apoi doi ochi rotunzi şi sticloşi care se apropie de irişii ei, cercetând-o cu teamă şi nerăbdare. Nimeni nu ştie ce a văzut imensa cioară în ochii fetei şi nici nu va şti

niciodată. Cu siguranţă însă că a scos un croncănit puternic şi sute de ciori s-au repezit să sfâşie trupul feciorelnic, ochii care, orbiţi de dragoste, prea multă dragoste, nu văzuseră groapa care avea să-i fie, prea curând, mormântul. M-a trezit din visare o palmă dată cu putere şi un scuipat care m-a făcut să închid ochii, apoi în mod automat am răspuns şi eu cu o palmă, fără să văd în cine lovesc. Nici n-am mai apucat să văd, că o puzderie de lovituri m-au doborât la pământ şi abia am fost scăpat, fără grabă, de jandarmii care mă însoţeau. Pe urmă am aflat că o lovisem pe mama fetei, care, crezându-mă, ca toţi oamenii de acolo, criminalul Liei, îşi vărsase toată ura în palma aceea şi-n scuipatul aruncat între ochi. Totuşi, palma pe care i-o dădusem femeii m-a scăpat de la condamnare. Un jandarm mai bătrân şi mai mare-n grad se gândise să cerceteze mai amănunţit cazul, bănuind că un criminal, în faţa victimei lui, nu se-apucă s-o mai lovească şi pe mama îndurerată. Descoperise că, în ziua în care dispăruse fata, eu fusesem văzut mergând spre Vodă-Carol, iar fata fusese văzută mergând peste câmp, în direcţie opusă. Aflând de iubita mea din Vodă-Carol, mersese la ea şi aflase că stătusem acolo până a doua zi, seara. Medicul legist constatase că fata murise în ziua în care eu plecasem din sat, aşa că în curând am fost eliberat, constatându-se că fata murise accidental. După aceea am plecat din sat şi nu m-am mai întors niciodată acolo. Nu din cauza oamenilor, că ei mă iertaseră, dar nu mai puteam să rabd locurile acelea, nu mai puteam să mă rabd pe mine şi de aceea am fugit, sperând că fuga mă va putea face să uit. Dar n-am uitat.

Costache tăcea de câteva minute. Tăcea şi Martin. Priveau amândoi stârvul ciorii, care fusese acoperit complet cu zăpadă. Semăna cu o movilă. Măgura lui Piculete. Şi bătrânii fuseseră acoperiţi cu zăpadă, încât păreau amândoi nişte bătrâni urşi polari.

- Hai, Costache. Hai să mergem acasă, că, uită-te la noi cum arătăm aşa bătrâni şi ninşi, de parcă am fi ciorile albe. Noi şi cu cioara asta de sub zăpadă.

CAPITOLUL X

DEZLEGARE LA MOARTE

Se pare că Dumnezeu îşi adusese aminte de casa în care locuiau atâţia bătrâni, atât de bătrâni încât până şi uriaşul platan crescuse încă de puiandru sub ochii multora dintre ei.

Începuse cu cel mai tânăr şi anume cu Inocenţiu Menelau.

După minunata masă de Crăciun, unde îşi împlinise visul lui cel mai arzător, acela de a cânta la pianina Evelinei, Inocenţiu trăia într-o continuă fericire, care era alimentată vârtos cu două-trei sticle de vodcă pe zi. De când dădea prima zăpadă, Inocenţiu nu punea altceva în gură decât vodcă. El îi spunea „antigel", lichidul care-l ajuta să nu-i îngheţe instalaţia în gerul iernii. Mai grav era faptul că, dacă avea antigel la bord, nici măcar nu-şi mai aducea aminte de mâncare şi acest lucru îl şubrezise foarte tare.

În ziua de Bobotează se întâlnise cu câţiva amici şi se înfundaseră încă înainte de prânz într-o bodegă nenorocită, de unde nu mai ieşiseră decât spre miezul nopţii, morţi de beţi. Cu tot antrenamentul lui, Inocenţiu era făcut praf şi abia se mai ţinea pe picioare. Nici nu mâncase de vreo două zile şi băgase în instalaţie cel puţin doi litri de antigel toată ziua.

Se despărţise în gura cârciumii de ceilalţi amici de pahar şi pornise nesigur către casă, luându-şi felinarele ca reper. Vara îl însoţeau până acasă haitele de câini vagabonzi, care-i ţineau atenţia trează, căznindu-se să-i lovească cu bastonul, învârtindu-se între ei mai ceva ca Mihai Viteazul între turci, în lupta de la Călugăreni. Dar acum, în miez de iarnă, în gerul prea cunoscut al Bobotezii, când pocneau până şi copacii de ger, iar ciorile cădeau din zbor cu inima îngheţată, cine să-l mai însoţească pe bietul Inocenţiu până

acasă, când toţi câinii vagabonzi erau ascunşi, care pe unde găsiseră adăpost şi nu mai ieşeau de-acolo decât când începeau să picure ţurţurii de la streşinile caselor?

Cine să-i mai însoţească paşii sărmanului Menelau, când străzile erau mai pustii decât aleile unui cimitir abandonat?

Altădată, Inocenţiu venea până acasă cântând, vorbind în gura mare cu umbrele, cu stelele, cu Dumnezeu... Acum abia de-şi mai târa picioarele îngheţate şi înmuiate de băutură, bărbia îi tremura în clănţănitul dinţilor şi mare minune cum de nu-i cădea port-ţigaretul ţinut încă, şmechereşte, în colţul gurii.

Nu avea mult de mers până acasă, dar străzile erau acoperite cu sticlă peste zăpada bătătorită, iar puterile lui erau din ce în ce mai puţine şi voinţa parcă îi slăbise, că se gândea tot mai mult cât de bine ar fi fost să doarmă.

Se apropiase de casă şi îi trecu prin minte să scurteze drumul luând-o prin grădina din faţa blocului. Zis şi făcut, numai că, după câţiva paşi, se împiedică de o sârmă acoperită cu zăpadă şi se întinse pe jos cât era de lung. Inocenţiu Menelau înjură în şoaptă, de parcă n-ar fi vrut să-şi trezească vecinii şi dădu să se ridice. Lucru tare anevoios, ţinând cont de forţa gravitaţională care se dublase din senin, direct proporţional cu slăbirea puterilor beţivului. Tot ce putu să facă, după câteva încercări, a fost să se întoarcă cu faţa spre cer. Port-ţigaretul din lemn de cireş îi stătea încă între dinţi, fără ţigară, desigur.

Menelau se trezi dintr-odată în faţa ochilor cu mii de lumânări aprinse pe bolta cerului, lipsit de nori, şi-şi spuse că trebuie să fie tortul lui de aniversare. Se căzni să numere lumânările, ca să-şi amintească vârsta pe care o împlinise, dar se încurca mereu la 777 şi abia dacă numărase un petic de cer. Încercă să calculeze cam câte petece ar încăpea pe tot cerul şi apoi să le înmulţească cu 777. Se sperie când îşi dădu seama că trebuie să aibă câteva mii de ani. Îşi spuse că tare uşor trec anii când petreci şi chiar se bucură spunându-şi că a făcut un chef milenar.

Bucuros de rezultat se hotărî să sufle în lumânări şi să înceapă o nouă petrecere. Adunându-şi toate puterile expiră atât de violent încât îi sări şi port-ţigaretul din gură şi odată cu el îi ieşise şi sufletul.

Îl găsiseră de dimineaţă îngheţat bocnă şi abia îl duseseră, ca pe un buştean, până în casă, pe scara îngustă.

Îşi făcuseră toţi vecinii un fond de înmormântare, care era păstrat la administraţie, astfel încât, atunci când se întâmpla necazul, nefericitul beneficia de toate cele trebuincioase pentru a părăsi lumea aceasta în bună rânduială. Îşi cumpăraseră toţi locuri de veci în acelaşi cimitir şi în aceeaşi parcelă, de parcă ar fi vrut să fie vecini şi dincolo de lume.

Aşa că Inocenţiu Menelau fu primul care merse să-i ţină de urât Leopoldinei Disescu şi să-i povestească şi ei cât de bine petrecuseră ei în sfânta zi de Crăciun.

Îl iertase Dumnezeu pe bunul domn Inocenţiu.

Abia ce-i mâncaseră pomana de şase zile, când altă nenorocire se abătuse asupra blocului cu platan în grădină.

Era o zi uscată, dar cu o blestemăţie de vânt, că te lua pe sus, nu altceva şi tocmai pe o astfel de vreme se găsise Evelina să plece la plimbare prin cartier. Cu nelipsita-i sacoşă goală în mână ea avea desigur impresia, sau cel puţin aşa lăsa să se înţeleagă, că merge la cumpărături. Probabil că ultimele cumpărături le făcuse, biata de ea, cu câţiva ani buni în urmă, că nimeni nu-şi mai amintea când o văzuse ultima oară cu ceva în sacoşă, aşa că marea mirare a tuturor era cum de supravieţuise sărmana femeie până acum. Cu ce se hrăneşte? Sau poate că descoperise vreo tehnică de yoga şi se hrănea cu energie! Apăruse un astfel de caz în India şi ziarele explodaseră când, în urma unor analize şi a atentei supravegheri într-un spital, se constatase că, într-adevăr, femeia aceea nu se hrănise cu nimic material. Se poate spune că este o minune. Despre altul, scriau ziarele că mănâncă pământ. N-au specificat dacă pământul era extra sau intravilan.

Fel şi fel de ciudăţenii!

Lucru cert este că Evelina nu mânca pământ. Ar fi trebuit să se îngraşe cât de cât în urma acestei alimentaţii, dar ea nimic. Avea cam 1,50 metri înălţime şi, cu mare indulgenţă, 40 kg. Era atât de fragilă încât dacă vorbeai prea tare în preajma ei ai fi putut să o destrami ca pe un castel din beţe de chibrituri. De aceea, atunci când era vânt afară, îşi alegea traseul aşa încât să meargă tot timpul cu vântul în spate. Câteodată ocolea blocul şi de câte două ori până reuşea să intre în scară.

Ce-o fi fost în mintea ei să iasă din casă tocmai astăzi, când vântul sufla cu atâta putere?!

Abia făcuse câţiva paşi când, la o intersecţie, vântul aproape că a ridicat-o de la pământ şi a azvârlit-o în mijlocul străzii unde a fost izbită de o maşină al cărui şofer nici măcar nu a înţeles ce s-a întâmplat.

Au adunat-o de pe jos într-o faţă de masă şi a dus-o un bărbat la adresa pe care au citit-o în buletinul ce-l avea asupra sa.

Iarăşi se atârnase praporele de mort la casa cu platan.

Administratorul de bloc, văzând că bătrânii lui vecini au cam început să se cureţe unul câte unul, a intrat la idei. De ceva timp el începuse să cheltuiască din fondul de înmormântare al vecinilor, în ideea că, la vârsta la care ajunseseră, aceştia păreau a fi nemuritori.

Pentru parastasul de trei zile al Evelinei fusese nevoit să ia din banii de întreţinere, încât era în imposibilitate de a mai plăti facturile la căldură şi apă caldă. Îşi spuse că puşcăria îl paşte dacă nu dispare, lucru pe care îl şi făcu, împreună cu cele câteva milioane de lei care-i mai rămăseseră în casa de bani.

După câteva zile, vecinii se îngrijorară şi, în prezenţa unui poliţist, a unui procuror şi a unui medic (se învăţaseră minte acum), pătrunseseră în apartament, unde îşi închipuiau că-l vor găsi decedat pe administrator. Mare le-a fost mirarea când au constatat lipsa totală a acestuia şi nu mai mică le-a fost când au descoperit şi lipsa banilor.

Şi-au spus că s-a terminat cu ei. Vor muri cu toţii de frig în case, aşa cum a murit şi bietul Menelau în faţa casei. Abia i-au liniştit organele statului spunându-le că, după ce-l vor prinde pe fugar, îi vor vinde casa şi vor putea plăti facturile.

Se întrebau toţi dacă-l vor mai prinde sau, când se va întâmpla lucrul acesta, dacă va mai supravieţui vreunul dintre ei.

N-a trecut mult şi temerile lor s-au adeverit prin moartea domnului Calistrat Hagiu, care, ca să fim sinceri, nu murise atât din cauza frigului cât a singurătăţii şi a vârstei înaintate. Ştim prea bine că el nu prea avea viaţă socială, în schimb avea câţiva ani trecuţi peste sută.

Abia i-au făcut cele de trebuinţă cu ajutorul ziaristului D.C. şi a lui Petruş.

După câteva zile, poliţiştii au găsit cadavrul unui bărbat, care părea să fie administratorul fugar, într-o clădire veche şi părăsită, locuită în condiţii ca vai de lume de nişte aurolaci, biete fiinţe năpăstuite de soartă.

În urma cercetărilor s-a descoperit că fusese omorât şi jefuit de aurolaci, care apoi părăsiseră acea clădire.

Martin Garotescu şi Costache Gogoneaţă fuseseră cei care identificaseră cadavrul.

O altă veste tristă primise nefericitul domn Garotescu din Italia. Îi venise o scrisoare de la autorităţile din Firenze, cum că ruda sa, Leonte Pricopan, participase la o evadare în grup din închisoare şi se pare că-şi pierduse viaţa în apele unui râu îngheţat, până unde fusese urmărit de carabinieri şi rănit, iar în disperarea sa se aruncase, căutând scăparea. Deocamdată nu-i recuperaseră cadavrul, dar cu siguranţă nu avea cum să scape viu de sub gheţuri. Autorităţile italiene prezentau condoleanţe şi regrete pentru cele întâmplate.

După aflarea acestei veşti, Martin, deja obosit de bătrâneţile lui şi marcat de evenimentele funebre din blocul în care locuia, îşi spuse că viaţa este, într-adevăr, prea nemiloasă uneori şi prea grele suferinţe are omul de îndurat pe pământ şi prea dintr-odată vin multe dintre ele.

Costache încerca în fel şi chip să-l scoată din starea lui profundă de renunţare, însă abia dacă se alegea uneori cu câte-o vorbă şi aia „moromeţiană": „eşti prost", Costache.

Mare-i fu mirarea lui Gogoneaţă când, într-o noapte, ceva mai caldă, se trezi cu vecinul lui intrându-i în apartament cu o foaie de hârtie în mână.

- Ce e, Garotescule, că doar nu ţi-oi fi făcut, deja, testamentul?

- Ai vrea tu, Băscosule, dar degeaba, că nu pot să-ţi las mintea mea. Deşteptăciunea o ai sau nu o ai. Nu se capătă prin testament.

- Tot e bine, că, dacă ai chef de glume înseamnă că ţi-au mai venit boii acasă.

- Vreau să-ţi citesc o poezie, Venerabile...

- Hait! E mai grav decât am crezut. Păi bine mă, Grotescule, ai dat în mintea copiilor? Ori te-ai molipsit de la scriitoraşul nostru?

- Taci şi-ascultă, băscos senil ce eşti:

- Aoleu, măiculiţă! Te-a atins şi pe tine microbul.

- Taci, fricosule! Adică tu n-ai ştiut nici să trăieşti, de unde să înveţi să mori? Fii atent:

Trecere prin viaţă, către moarte

Eu aşteptam să vină toamnă
Ştiind că timpul mi-e pierdut,
Furat de tine, dulce doamnă,
La jocul – scârbă - de barbut.

Rătăcitor prin fade gânduri
Agăţ speranţele-mi în cângi
Şi n-am să merg, ca-n alte timpuri,
Pierdut în mine „La ţigănci".

Nu pot! Nu ştiu. Nu vreau poveţe!
Din zborul tău ce pot s-aştept?!
Când zilele îmi par răzleţe
Iar vinu'-mi pare înţelept!

Desţelenit şi fără sâmburi
Îmi pare timpul, despletit,
Iar norii pleacă rânduri, rânduri…
Către 'napoi, spre asfinţit.

Martin Garotescu tăcu şi privirea, uscată, îi rămase odihnindu-se pe hârtie. Costache tăcea şi el, cu privirea umedă, clipind des, încercând să-şi ţină firea. Tuşi de câteva ori, să se-ncurajeze, şi vorbi cu un glas străin, care-l miră şi pe el:

- Martinică dragă, tu trebuia să te faci poet, că, vorba-ceea, „eşti fire de artist". Dar parcă prea eşti sumbru, zău aşa. L-ai cunoscut prea bine pe Bacovia şi prea deloc pe Topârceanu.

- Costăchiţă, puiule, ştii tu ce-i aia poezie, mă? Poetul creează la supărare, iar cititorul caută creaţia lui la disperare. Şi ca să ştii de la mine, poezia este mai puţin înţeleasă tocmai de criticii literari. O mai simt câte unii, dar numai după ce au stat la taclale cu nenea Bachus.

- Zău aşa, Moş Martine, dacă te iei în halul ăsta de critici, va fi vai de debutul tău literar! Nu te gândeşti că poate să-ţi dăuneze?

- La ce să mai dăuneze, prăpăditule? Ce, crezi că m-am apucat acu', când mai am un pas până să trec Stixul, de poezie? Ăsta e epitaful meu, prieten drag. Aş fi vrut să concep unul, aşa, ca la Săpânţa, dar, am găsit mai uşor cuvintele astea. Am trăit, Costache, şi am trăit şi mult, am trăit şi bine. Au fost şi lucruri bune, dar şi rele, ca-ntr-o viaţă de om. Cu ce m-am ales din toată această viaţă? Dumnezeu ştie! Poate numai cu epitaful acesta. Eu zic că important este cum treci pragul. Momentul acela este cireaşa de pe tort...

- Sau bomboana de pe colivă! zise Costache.

- Da, este mai potrivit. Ce e viaţa? Ce e moartea? Nimeni n-a ştiut să spună până acum. Dar omul, ce este? Dacă ştii răspunsul la întrebarea aceasta poţi să răspunzi şi la celelalte două. Este omul stăpânul lumii? Nicidecum. Este o jucărie în mâna destinului? S-ar putea. Dar nu fiecare luat în parte. Totuşi, nu trebuie să asemuim omul cu un pai luat de torent sau cu un puf luat de vânt. Omul este mai mult decât atât. Prea mulţi, din nefericire, se lasă antrenaţi de aşa-zisul destin şi nu fac nimic să iasă din vâltoare. Aceştia îşi merită, cu siguranţă, soarta. Şi, culmea, tocmai aceştia sunt cei care, în ceasul din urmă, se tem de moarte! Cel care trăieşte cu uşurinţă moare fără să-nţeleagă. Tu crezi că strămoşii noştri daci erau nişte proşti? Erau primitivi, este adevărat, dar înţelepciunea nu o dă neapărat ştiinţa de carte. Ştiinţa o poţi căpăta şi observând şi înţelegând natura. Preoţii lor „ştiau" şi au putut să înveţe şi prostimea. Dar ce ştim noi despre acest popor, din care, totuşi, ne tragem? Mai nimic şi totuşi mult. Sau prea puţin din ce ne-au lăsat istoricii de-atunci. Dar, acesta să fie adevărul? Cât este literatură, cât adevăr şi câtă informaţie deformată? Asta n-o putem şti. Dar ceea ce ştim, şi este autentic certificat, ne este prea

de-ajuns. Ar trebui cu toţii să învăţăm şi din viaţa şi din moartea lor. Dacă trăieşti tot timpul cu obsesia morţii, cum că ăsta ar fi lucrul cel mai rău care ţi se poate întâmpla, atunci eşti deja mort, cu mult timp înainte de a-ţi suna ceasul.

CAPITOLUL XI

DINCOLO DE STUF

Leonte, lucru tare curios, nu murise, aşa cum credeau carabinierii italieni, fiindcă se pare că nu-şi încheiase toate socotelile cu viaţa.

Evadase, aproape fără să-şi dea seama şi fără să stea prea mult pe gânduri, atunci când i se ivise nesperata ocazie.

Fusese deznădăjduit atunci când înţelesese că va îmbătrâni în închisoare, fiindcă autorităţile din Firenze erau hotărâte să lichideze molima de la marginea oraşului şi se crease un moment mai mult decât potrivit pentru a realiza acest lucru. După cum mergea procesul, nici unul dintre românii implicaţi în scandalul de la discotecă, nu avea cum să primească mai puţin de cincisprezece ani de închisoare.

În noaptea aceea, fiind obligat să muncească la spălătorie, fusese martor la evadarea unui grup de deţinuţi, care dărâmase un zid, omorâse doi paznici şi dispăruse în noapte. Fusese, bineînţeles, un plan gândit cu mult timp înainte, de care Leonte profitase mulţumită conjuncturii, însă cu toată convingerea.

Şi-a dat seama că trebuia să fugă cât îl ţineau picioarele şi a fugit. A fugit în noapte ore în şir, fără să ştie încotro fuge, dar să fie cât mai departe de închisoare. Totuşi, carabinierii le luaseră urma şi îi urmăreau, chiar dacă se răsfiraseră ca alicele ieşite dintr-un cartuş.

După câteva ore de hăituire, Leonte ajunsese la marginea unui râu îngheţat, iar urmăritorii lui erau la o bătaie de puşcă în spate. Zărindu-l pe fugar, unul dintre ei îl luă la ochi şi trase chiar în momentul când evadatul se pregătea să treacă râul. Glonţul îl izbi în umăr şi trupul, epuizat şi rănit, se prăbuşi pe gheaţă, care cedă sub forţa şi greutatea căzăturii, înghiţindu-l pe Leonte în apele reci şi înroşite de sânge.

Şocul dublu, al glonţului şi al apei îngheţate, îl leşină pe fugar şi trupul i se rostogoli câteva zeci de metri în curgerea rapidă a râului. Când s-a trezit din leşin a

început să dea din mâini, disperat, încercând să spargă gheaţa, să iasă la suprafaţă. Puterile îl lăsaseră aproape de tot, dar a zărit un cerc în gheaţă şi un fir subţire de aţă, care ducea afară din apă. Cu ultimele sforţări ajunse la portiţa salvatoare şi ţâşni din apă ca o săgeată străpungând aerul.

Norocul lui că se depărtase suficient de urmăritori şi râul făcuse deja un cot, ascunzându-l de eventualii urmăritori. Trăgea cu disperare aer în piept, mulţumind tuturor sfinţilor pe care-i cunoştea, fără să mai simtă că apa începuse să-i îngheţe pe hainele de pe trup.

Atunci zări întins lângă copcă trupul ţeapăn şi în nemişcare totală al unui bătrân. Se pare că Dumnezeu nu-i dăruise viaţa gratis. Trebuise să ia la El un alt suflet în locul celui al lui Leonte.

Tânărul îşi făcu o cruce mare şi se gândi că ar fi timpul s-o ia din loc, când îşi dădu seama că e foarte aproape să înţepenească şi el de frig, precum moşul care înţepenise de spaimă când ţâşnise el, ca necuratul, din adâncul râului.

Se gândi că n-ar fi un păcat prea mare să ia hainele moşului, dacă Dumnezeu hotărâse ca el să trăiască şi moşul să moară, lucru pe care-l făcu în grabă şi părăsi albia râului, apucând-o peste câmp.

Fugise două săptămâni, mergând numai noaptea, iar ziua odihnindu-se, mâncând legume şi fructe, pe care le găsea uneori pe câmp.

Ajunsese în final la ţărmul mării Adriatice, unde reuşise să facă rost de haine mai curate şi să se angajeze clandestin pe un vapor, care, aflase el, avea să ajungă în România, la Constanţa.

Fusese cea mai dulce călătorie pe care o făcuse vreodată, deşi era convins, problemele lui nu aveau să dispară odată cu întoarcerea acasă. Oricum, deşi nu fusese niciodată un mare patriot, îi era dor de ţara lui şi ar fi vrut să-i mai poată călca pământul măcar o dată.

Vaporul ajunsese în apele teritoriale ale României, dar, fiind furtună, nu primise permisiunea să intre în port, aşa că ancorase în dreptul staţiunii Mamaia, aşteptând să se mai îndrepte vremea.

Arzând de nerăbdare, Leonte se hotărî să fugă în noaptea aceea de pe vas, mai ales că l-ar fi ajutat şi vremea, care l-ar fi făcut să acosteze neobservat.

Pe la ora trei dimineaţa a coborât o barcă de salvare, mică, auto-gonflabilă, şi s-a lăsat purtat de valuri spre mal. Când s-a îndepărtat suficient de vapor a început să vâslească cu mâinile, încet şi fără zgomot, tremurând nu atât de frig cât de nerăbdare să calce din nou pe uscat.

Valurile îl purtaseră spre mal şi după lumini şi-a dat seama că a depăşit puţin platforma petrolieră de la Năvodari.

A ajuns pe plajă în dreptul localităţii Corbu şi s-a gândit că cel mai nimerit ar fi să continue să se deplaseze spre nord, depărtându-se cât mai mult de Constanţa, unde probabil că i se va observa lipsa şi s-ar putea să-l caute. Lucru puţin probabil, totuşi, ţinând cont de faptul că se îmbarcase clandestin şi lucrase la negru pe acel vapor. Nimeni nu ar fi avut vreun interes să-l declare dispărut, atâta timp cât nu figura pe nici un act, dar nu strica să stea ascuns în Delta Dunării până când va hotărî ce are de făcut.

De la Corbu, continuând să meargă prin bălării, nu prea departe de malul mării, ajunse la Vadu, care, după câte ştia el, era ultima localitate înainte de Deltă. Nefiind nici sezon turistic Leonte merse mai fără frică de-aici, spunându-şi că sunt slabe speranţe să întâlnească pe cineva aici, în pustietăţile astea.

Începuse să se cam lumineze şi, înspre Vadu, se profila pe cerul încă nehotărât al dimineţii ruina unei fabrici abandonate, care nu-şi justificase niciodată construirea şi dăduse zadarnic speranţe oamenilor acestor locuri.

Merse mai departe, ocolind cu grijă nişte depozite ce păreau a fi încă folosite şi se afundă în stuful grindului Chituc. Acest grind este o fâşie îngustă de nisip, cu o lăţime de circa 150-200 de metri, acoperită toată cu stuf şi desparte Lacul Sinoie de Marea Neagră. După vreo douăzeci de kilometri este întrerupt de canalul Chituc, canal prin care lacul sărută marea, sub un pod de fier străjuit de un foişor în care îşi mai odihneşte uneori zborul un cormoran bătrân, de-o seamă cu timpul, luând aminte ca nu cumva vreun pelican tânăr şi mai hulpav să nu strice echilibrul natural al biosferei Deltei Dunării.

Pelicanii mai trec uneori pe sub pod, odată cu lacul şi bancurile de Săbioară, pescuind plictisiţi şi urmărind cu ochi critic salturile jucăuşe ale delfinilor, care nu au nici o reţinere în a veni foarte aproape de mal, mai schimbând o vorbă, un piuit cu fauna de dincolo de grind.

Dincolo de canal mai mergi încă şapte-opt kilometri şi ajungi la Periboina, alt loc rupt de lume şi realitate, în care natura este încă virgină. Peribоinele sunt canale înguste şi puţin adânci, mărginite de stuf, în care peştele nu face altceva decât să crească şi să se înmulţească ajungând, de cele mai multe ori, hrană pentru păsările şi răpitorii Deltei.

Aici ajunsese Leonte, mergând pe un drum mai mult sălbatic şi mărginit de stuf înalt de doi metri.

Timpul trecuse de amiază şi tânărul era mort de oboseală şi de foame. Se gândea să ticluiască o poveste cât mai credibilă şi să găsească un lipovean care să o şi creadă, sau măcar să nu pună prea multe întrebări şi să-l primească în coliba lui, o lună, două. Poate un an, doi, sau, cine ştie, pentru totdeauna.

Domnul ziarist D.C., specialist în investigaţii, aproape că nu mai trecea pe acasă, atât de prins era de cazul la care lucra. Era mai tot timpul plecat, făcând naveta între Bucureşti şi Ploieşti, Bucureşti şi Constanţa, sau pe unde-l mai duceau firele întortocheate ale incredibilei poveşti ce-l subjugase cu totul în ultimele săptămâni.

Ceea ce descoperise şi publicase în mare parte în ziarul la care lucra, era de natură mafiotă şi ar fi putut să dărâme instituţii întregi şi personalităţi care se ridicaseră în ultimii ani pe piaţa afacerilor din România.

Lucru cert era că nu fusese sinucidere. Îi mai trebuiau câteva piese din puzzle ca să poată închide imaginea şi să o arate lumii întregi. Era aproape inconştient în dorinţa lui de a demasca vinovaţii şi nu-şi lua nici o măsură de precauţie, deşi primise puzderie de ameninţări, mai mult sau mai puţin voalate.

Când reuşise şi el să se integreze în colectivul vecinilor lui, aceştia începuseră să cam dispară, unul câte unul, aşa că liniştea imobilului ajunsese acum să-l cam deranjeze şi deseori, atunci când stătea acasă şi nu dormea, îi vizita pe cei doi vecini, buni prieteni şi cu atât de mare experienţă de viaţă. Aceştia, la rândul lor, erau bucuroşi că mai ies din stereotipa lor existenţă, că se săturaseră până şi de glumele pe care şi le făceau reciproc.

Într-o seară, ajungând acasă după câteva zile de peregrinări prin ţară, D.C. se opri la vecinul lui, Costache Gogoneaţă, înainte de a urca la apartamentul său. Aici, nici nu se putea altfel, era şi Martin Garotescu, iarăşi enervat şi iarăşi amenințând că pleacă pentru totdeauna din casa prietenului Costache.

Se răzgândi brusc la venirea noului musafir.

- Seara bună, domniilor dumneavoastră!

- Bună să-ţi fie inima, domnule ziarist, nu ca a lui Costache, care are numai venin şi răutate în ea!

- Ei, nea Martine, iarăşi aţi avut una din disputele dumneavoastră?

- Ce dispută, domnule, că diavolul ăsta bătrân e Macchiaveli întreg. Nu-i stă mintea decât la distrugerea bieţilor mei nervi, şi aşa slăbiţi în urma tristelor evenimente.

- Lasă, nea Martine, că n-o fi necuratul chiar atât de negru.

- Ba da, ba da. Uită-te la el cum stă acolo, ca un mieluşel, de parcă nici usturoi n-a mâncat, nici gura nu-i miroase. Dar îi pute, domnule, îi pute! Ţi-o spun eu.

- Uşurel, Martine, nu te ambala, că-ţi plesneşte vreo venă şi iar ne bagi la cheltuială. Asta ne-ar mai lipsi acum, vorbi Costache liniştit şi sfătos.

- Uite-l, domnule! Păi, să nu te-apuce apoplexia?

- Dragii mei vecini, interveni împăciuitor ziaristul, mă bucur să vă găsesc aşa arţăgoşi, că asta înseamnă poftă de viaţă şi de luptă. Energie, vigoare. Parcă aţi fi aleşii naţiei din parlament. Nu-i păcat de Dumnezeu? Nu-i destul că ne vorbesc alţii de rău, să ne mai vorbim şi noi? De unde o fi apărut moda asta de a ne arăta lumii partea urâtă a vieţilor noastre?

- Ei, nici chiar aşa, ziaristule, că ne hârjoneam şi noi un picuţ, aici, între noi.

- Nu mai e vorba de noi, zise ziaristul. Deja am extrapolat la nivelul întregii naţii, că sindromul i-a cuprins pe toţi. Ar trebui să fie o chestiune de decenţă să păstrăm între pereţii caselor noastre ceea ce, uneori, chiar şi nouă ne repugnă, dar nu, noi tocmai această urâţenie o arătăm lumii, împinşi de ce? De neputinţa noastră de a privi viaţa cu ochii sufletului, cu ceea ce a mai rămas copilăreşte pur în sufletele noastre.

- Aşa e! Subscriu, strigă Martin.

Dar ziaristul nu-l luă în seamă.

- Care familie, care naţiune nu are şi stări mai puţin plăcute în existenţa ei? Dar nu se repede ca nebuna la tarabă să-şi expună taman această marfă la vânzare. Noi, ca proasta satului…

- Ziaristule, nu sări calul! se revoltă Martin.

- Ziceam că, noi, naţia română, facem orice…

- Ca proasta satului, completă Costache.

- ...numai să ne ia şi pe noi cineva în seamă. Dar, decât să ne ia de proşti şi inculţi, mai bine să nu ne ia deloc.

- Bine grăieşte presarul, îi şopti Costache lui Martin.

- Ne-am occidentalizat şi noi, vezi Doamne, şi gândim totul în procente, dar prin asta ne referim numai la PIB, infracţionalitate, incultură. În general la neajunsuri. Dar, hai să ne raportăm la America, cea atât de adorată (de cine?). Un singur fapt ne situează clar deasupra lor (încă!) şi anume siguranţa cetăţeanului, gradul scăzut de risc. Dar nu-i de colea lucrul ăsta. Oare mai doarme vreun american liniştit după 11 septembrie? Mai merg ei liniştiţi la serviciu, în birourile din blocurile alea imense şi atât de fragile, lăsându-şi copiii în grija vreunei baby-sitter venită din lumea a treia? Mai gustă ei plăcerea de a merge pe stadioane, la cinematograf sau în orice alt loc aglomerat? Cu siguranţă, nu.

La noi e încă linişte, însă cuiva nu i-a căzut tocmai bine această linişte şi s-a gândit să ne ofere şi nouă, românilor, puţină adrenalină, luându-ne astfel dreptul de a ne alege modul în care să ne consumăm această nevoie, firească de altfel, de aventură. Nu ne-au fost de-ajuns alegerile proaste făcute în secolul trecut?

- Care dintre ele, că multe au fost?

- Mai avem nevoie încă de astfel de experienţe? Iarăşi trebuie să ne aliem cu marile puteri exact în momentul în care acestea îşi încep declinul? Ni se arată o mulţime de semne că aşa va fi, dar niciodată nu am fost pricepuţi la aceste jocuri de noroc. Conducătorii lumii joacă o carte mare, mult prea mare pentru puterile lor şi nu există nimic să-i oprească, nimic să-i întoarcă din drum, iar noi, în loc să ne ţinem deoparte şi să ne vedem de necazurile noastre, am ieşit ca păduchele în frunte şi ne-am exprimat şi noi opţiunea, deşi nimeni nu ne-o ceruse, alegându-l pe cel care este puternic astăzi. De ce? Din prostia de-a uita trecutul şi a nu gândi viitorul.

- Te-ai cam aprins, domnule ziarist, zise Martin cu voce scăzută.

- Aşa este, îmi cer scuze, dar prea mă lovesc numai de ticăloşii în meseria mea şi câte-odată simt nevoia să mă mai descarc, numai că supăr pe cine nu trebuie.

- Lasă că nu-i bai. Noi nu suntem chiar aşa de supărăcioşi, cum cred unii.

Zicând acestea Martin privi cu subînţeles spre Costache.

Ziaristul se liniştise şi se aşeză, obosit, pe un fotoliu.

- Ce mă doare cel mai tare este faptul că tocmai breasla noastră, a ziariştilor, este cea care nu-şi face datoria, ba mai mult, s-a vândut răuvoitorilor, din frivolitate sau din prostie, Dumnezeu ştie.

Astăzi de dimineaţă am cumpărat un ziar cotidian, reflexiv, să văd ce se mai petrece, s-a petrecut, în arealul nostru mioritic, sau internaţional, că tot se vorbeşte atât de mult despre globalizare. Tare ciudat îmi pare cum se bat cap în cap aceşti doi termeni, democraţie şi globalizare!

De obicei, involuntar, reţin ceea ce-mi pare mai interesant sau creează interferenţe cu preocupările mele cotidiene, numai că astăzi – de vină o fi nemulţumirea din propria-mi viaţă! – am făcut o lectură critică, excesiv de critică şi nu am reţinut nimic care să fie scris cu simţire, cu implicare emoţională adică, din partea celor care cu mândrie semnează în josul fiecărui articol. Sunt ziarişti care şi-au găsit rostul în a analiza ceea ce scriu confraţii lor. Bună treabă şi asta! Măcar dacă le-ar analiza ideile şi le-ar combate, dar nu, ei caută greşeala de exprimare şi pe cea gramaticală şi la asta se rezumă disputa noastră de idei.

Este foarte probabil să nu fie obligatoriu ca presa noastră să publice exclusiv literatură (şi-ar depăşi, oare, atribuţiunile?), dar nici să tipărească în sute de mii de exemplare o simplă înşiruire de litere, care, analizate, să nu reprezinte nimic!

Cu ce rămâne obişnuitul cititor după ce a parcurs, în pauza de masă, cele câteva pagini de ziar? Sau, probabil, nu are importanţă, din moment ce deja a achitat preţul ziarului, adică salariile noastre de ziarişti, materia primă, costurile de producţie şi a mai intrat ceva şi în conturile patronului?! Rezumând, a aflat că s-au mai petrecut vreo trei-paişpe violuri, nouăşpe tâlhării, două crime abominabile, pe câte miliarde a plecat cutare super-fotbalist, cu ce cuvinte grele se mai gratulează aleşii poporului, încurajările sau umilinţele la care suntem supuşi de către puternicii lumii şi alte asemenea ştiri "bombă", menite să influenţeze starea naţiunii.

Nu zic că nu e bine să ştim ce se întâmplă în ţara noastră, că destul am fost lipsiţi de asta, sau în Europa, că visul naţiei noastre este (cică!) să intrăm în ea, dar, sincer, ni s-a cam acrit de atâta sluj şi servilism, ca şi de dorinţa, majoritară, de a o face.

Iar noi, nebunii, cum ne mai bucuram că ne-am (neam!) recâştigat libertatea! Poate, libertatea de a spune „Da" atunci când ni se ordonă, că nici măcar nu ni se cere

acest lucru, că doar, trebuie să ne aliniem cerinţelor democraţiei europene, care are atâta experienţă încât trebuie acceptată şi atât! Ce nebun o fi spus că „dreptatea nu e pentru căţei"? Dar-mite pentru maidanezi!

Ziariştii sunt oameni de litere, unii chiar cu exerciţiu zilnic, ar trebui, aşadar, să exprime prin ceea ce reprezintă lucrul lor şi altceva decât simple ştiri, litere aşternute pe hârtie. Litera, luată separat, nu înseamnă nimic. Este zero. Nu câştigi nimic, dar nici nu pierzi. Adunate mai multe la un loc într-un mod greşit, este clar că rezultatul va fi cu minus. Îmi este greu să cred că cineva, sau ceva, are interes să ajungem la acest rezultat negativ. Şi totuşi, asta se întâmplă zilnic în presa noastră cea de toate zilele şi din care, din nefericire, fac şi eu parte.

Spunând acestea ziaristul se ridică şi plecă, lăsându-i pe cei doi bătrâni tăcuţi şi gânditori.

Într-un târziu Costache rupse tăcerea:

- Grozavă lecţie ne-a mai ţinut ziaristul nostru! Tare mult mai suferă.

A doua zi D.C. a plecat la Constanţa să-şi definitiveze cercetările. Avea să fie ultima lui călătorie pentru că trupul îi fusese găsit hăcuit, aruncat în stuful înalt de lângă Periboina.

Fiind o figură cunoscută din presă, poliţiştii îl identificaseră rapid. La cercetarea locuinţei victimei, din Bucureşti, luaseră parte, ca martori, şi cei doi vecini ai acestuia, domnii Martin Garotescu şi Costache Gogoneaţă. Criminaliştii căutau, probabil, dosarul cazului la care lucra ziaristul şi care putea să fie motivul uciderii acestuia. Nu găsiseră nimic, fiindcă apartamentul fusese vizitat mai înainte de cei care-i luaseră viaţa tânărului prea dornic de adevăr.

Ce găsiseră mai interesant, era jurnalul lăsat pe masa de lucru, deschis la ultima însemnare din seara în care stătuse ultima oară de vorbă cu bătrânii lui vecini. Deasupra, pe o poliţă, erau toate cadourile de Crăciun, pe care le primise de la colocatarii săi, fiecare având o etichetă cu numele celui care-l dăruise.

Iată ultima însemnare a ziaristului:

„Uneori, pentru anumite subiecte, trebuie să-mi creez o stare euforică, să mă implic în acţiune, ca un actor care îşi pregăteşte rolul, pentru a putea să redau exact starea

de lucruri pe care cititorul să o perceapă corect, să se simtă vizat şi să se revolte sau să se entuziasmeze.

Această stare face diferenţa dintre un ziarist bun şi unul prost."

O mână criminală completase textul cu creion roşu:

„Asta face diferenţa dintre un ziarist viu şi unul mort."

Cel care găsise cadavrul ziaristului era Leonte şi acest lucru îl făcuse să se autodenunţe, anunţând totodată poliţia de existenţa victimei. Realizase că nu va putea trăi toată viaţa ca un fugar fără identitate şi preferase să se predea.

În închisoare va avea timp să se gândească la toată această nebunie cu părăsirea propriei ţări pentru un vis care se dovedise a fi cel mai crunt coşmar al său.

CAPITOLUL XII

CINE SUNT EU?

Trecuse timpul şi nimic nu se mai întâmplase în casa cu platan. Viaţa îşi urmase cursul cu cei rămaşi în joc, fără să-i pese de cei care s-au dus să-şi vadă de celelalte neştiute.

Cei doi venerabili bătrânei îşi reluaseră tabieturile din zilele în care nu se întâmpla nimic, numai că acum se necăjeau mai puţin, dar nu deloc, unul pe celălalt.

Mai sus, către vârful platanului, îşi petreceau zilele cei doi tineri, care trăiau viaţa numai prin relaţia dintre ei. Îi eliminaseră, unul nevoit, celălalt benevol, pe ceilalţi oameni şi le era destul pentru a fi fericiţi.

De fapt, în antica locuinţă erau două lumi. A celor doi bătrâni, care locuiau mai aproape de pământ şi a perechii de tineri, care locuiau atât de aproape de cer încât deseori gândurile li se ciocneau de stele şi în păr li se încurcau fuioare de nor. Aceste două lumi se intersectau uneori, acordându-şi reciproc respectul cuvenit.

Magnolia nu era nici mai rău, nici mai bine decât în ziua de Crăciun. Avea uneori momente de luciditate, alteori se întorcea în lumea ei ascunsă, însă de cele mai multe ori era veselă şi râdea din orice, asta nemairmirându-l pe Petruş, ba chiar ajunsese la concluzia că aşa ar trebui să fie toţi oamenii, să se bucure de viaţă, cu toate nimicurile pe care le trăiesc zilnic.

Tânărul scriitor era la fel de iubit şi menajat de colegi încât avea foarte mult timp să-l petreacă alături de iubita lui. Din când în când mai veneau să-l viziteze, ba chiar l-au adus într-una din zile şi pe Maestru, şeful lor de la revistă. Acesta fusese profund impresionat de simplicitatea şi frumuseţea Magnoliei şi, crai bătrân, îi sărutase de câteva ori mâinile, întârziindu-şi plecarea. Era o fire deschisă şi-i felicitase sincer pe cei doi tineri, înjurându-l sănătos de steagul măsii pe Petruş, că prea era egoist şi nu scotea în lume aşa mândreţe de fată.

La puţin timp după vizita Maestrului, Petruş primise o ofertă de la o editură căreia îi trimisese manuscrisul cărţii lui cu vreo doi ani în urmă.

Aproape că se îmbătase de fericire la citirea scrisorii şi chiuise atât de tare încât Magnolia scăpase o farfurie din mână, iar bătrânii lui vecini au venit într-un suflet până la mansardă, crezând că cine ştie ce mare grozăvie se mai întâmplase. După ce s-au liniştit din marea sperietură au fost cât p-aici să leşine de bucurie aflând marea veste. Ţineau tare mult la cei doi tineri şi deseori, când se simţeau mai obosiţi, urcau la mansardă, „mai aproape de Dumnezeu", cum spunea domnul Garotescu, să se molipsească de bucurie şi de vigoare.

Debutase în volum şi asta îl făcea să se simtă mare, nu atât pe plan social, pentru că nu prea avea viaţă socială, cât mai ales în faţa propriei conştiinţe. Cu alţi ochi îşi privea acum conştiinţa în faţă. Putea să ducă de-acum orice război, fiindcă avea o armă indestructibilă: încrederea în sine.

Îşi împlinise aproape toate visele. Avea o tovarăşă de viaţă magnifică, frumoasă, delicată, veselă. Îl asculta întotdeauna cu ochii mari, privindu-l parcă în epicentrul sufletului şi niciodată nu-l contrazicea, idolatrizându-l ca scriitor şi având încredere oarbă în judecata lui, ca om.

Un misogin ar spune că aşa trebuie să fie nevasta perfectă, dar Petruş regreta uneori, şi acesta era unicul lui regret în ceea ce o privea pe Magnolia, că îşi pierduse personalitatea şi îi lipseau disputele de idei, care, atunci când sunt purtate cu respect, fac farmecul unei convieţuiri.

Asta nu înseamnă că nu îşi expunea ideile literare Magnoliei, ba chiar le dezbătea cu înfocare, ca în faţa unui auditoriu alcătuit parcă numai din critici, ascunşi toţi în ochii adânci ai fetei, dar care critici erau degrabă ascunşi în spatele pleoapelor dacă schiţau măcar o umbră de reproş. Atunci Magnolia spunea că e obosită şi îl invita pe Petruş pe balcon, la aer, sau la o plimbare pe aleile bătrânului Cişmigiu, faţă de care nu avea nici un resentiment.

Să fi înţeles ea ideile scriitorului şi să nu fi fost întotdeauna de acord cu ele şi, poate dintr-o delicateţe şi o grijă excesivă, să nu fi vrut să-şi contrazică iubitul?

Asta Petruş nu a aflat-o niciodată. Şi nici noi.

Cartea lui a avut succes, este adevărat, în lumea destul de mică a scriitorilor şi a celor încă pasionaţi de literatură. O lume mică în care suflete-s puţine.

Devenise mai mult decât un simplu nume aşternut uneori în josul unui articol. Devenise o personalitate. Un munte care începuse să se înalţe, iar temelia fusese aşternută cu grijă şi cu măiestrie.

Cei doi bătrâni ieşiseră în cartier să se preumble, conştienţi fiind că la vârsta lor plimbarea este sursă de energie.

Puţine locuri rămăseseră la fel cum le aflaseră ei venind în cartier. Se schimbaseră casele, străzile, tramvaiele, maşinile, oamenii, ideile... Şi ei se schimbaseră odată cu toate acestea. Li se părea că sunt bătrâni de mii de ani, dintotdeauna chiar, şi aşa li se părea firesc să fie.

Intraseră în Cişmigiu să respire aer curat şi să-şi bucure sufletul de plimbările tinerilor îndrăgostiţi şi de jocurile copiilor.

Cei doi bătrâni, cu capetele împodobite cu argint şi haine grele apăsându-le pe umeri slabi, s-au aşezat pe o bancă, la umbra unui pui de dud, pe care nu-şi aminteau să-l fi văzut crescând.

- Ţi-am spus eu, Băscosule, că trăim în preajma unui mare scriitor! Întotdeauna am ştiut că are talent şi va ajunge mare. Ai să vezi că va fi tradus în toate limbile pământului. Va fi mai mare decât Shakespeare!

- Nu spuneai tu, venerabilul meu prieten, că scriitoraşul nostru strică cerneala de pomană? Sau mă-nşeală pe mine memoria?

- Te-nşeală amarnic, moşneagule, aşa cum te-au înşelat toate în viaţa ta. Niciodată nu ai ştiut ce e real şi ce e imaginaţie în mintea ta. Nici nu ştii, de fapt, acum, dacă chiar **eşti** sau **eşti numai o părere.**

Se înserase în Cişmigiu, iar pe alei se aprinseseră felinarele. Parcul era pustiu, doar pe alocuri presărat cu umbre prelungi.

Sub tânărul dud era o bancă. Rezemate de bancă, două bastoane de bătrâni cu măciulie de argint lustruit, în formă de cap de cioară. Pe bancă, o pălărie şi o bască.

Era târziu şi linişte în Cişmigiu.

Iată ultimul articol din „Literatorul", anul curent, semnat Petruş Cântecului:

EUL LUI

Sunt o plăsmuire. Da, o simplă proiecţie a unei minţi – nu tocmai la locul ei, mi se pare – care, în loc să-şi piardă timpul într-un mod mai plăcut, a găsit de cuviinţă să mă inventeze pe mine.

Totuşi, bănuiesc că nu prea are exerciţiu. Sau, poate nu vrea să creeze o legătură prea strânsă între el şi mine, care sunt rodul imaginaţiei lui (nu prea limpede, ca să nu zic bolnavă!).

Individul care m-a plăsmuit ori nu e mulţumit de mine, ori e un ins prea riguros în relaţiile interumane şi păstrează o distanţă de convenienţă între noi, pe care o înţeleg de altfel, că, fie vorba-ntre noi, abia ne-am cunoscut.

Vorba vine că ne-am cunoscut, că eu nu prea ştiu nimic despre el, atâta doar, că el m-a plăsmuit.

Acum îmi dau seama că el are un avantaj serios în faţa mea – doar el m-a creat – fiindcă eu nu ştiu absolut nimic despre el, deşi mă consider îndreptăţit să am şi eu câteva informaţii minime. Dar el, mojicul, nici măcar nu mă bagă în seamă. E clar că e un novice. Cred că e la prima plăsmuire.

Mă întreb ce-o fi făcut mintea lui până acum, de nu are pic de exerciţiu?!

Ce noroc şi pe mine, să fiu imaginat de o minte atât de odihnită!

Dar, poate că e mai bine aşa. Are forţă, vigoare, inocenţă... Poate să gândească orice şi, cine ştie ce culmi o să atingem împreună? Numai curaj să aibă şi vom cuceri lumea.

Dar, se pare că tocmai curajul îi lipseşte. Uită-te la el, m-a creat şi m-a abandonat aici, la limita realului, de nici eu nu mai ştiu ce să cred.

Uneori, când gândurile lui se îndreaptă vag către mine mă ia cu tremurat, mă trec fiori şi-mi spun : „Gata, acum va reconstitui legătura dintre noi. Vom fi iarăşi un singur trup, o singură idee şi vom porni călare peste timpul pierdut, cu puterea vântului şi iuţeala gândului, înarmaţi cu apă şi foc, să cucerim lumea..."

Aş, iar şi-a luat gândul de la mine. Mă simt penibil. Ba, ce spun eu, chiar sunt penibil.

Parc-aş fi fructul dragostei unor adolescenţi care, ruşinaţi şi speriaţi de ce-au putut să facă, de fapt, de ce-a ieşit din „facerea" lor, îşi întorc ca proştii feţele de la mine, spunându-şi că dacă nu mă văd, nici eu nu mai exist.

Ba exist, nătărăilor! Şi dacă exist trebuie să mă acceptaţi.

Ia stai aşa. Cum adică, insul care m-a plăsmuit nu a făcut-o singur? Adică, a avut un complice, care va să zică!

Dar unde să fie, că eu nu-l văd decât pe mototolul acesta, care îşi învârte basca în mână şi nu ia o dată taurul de coarne, să ne cunoaştem mai bine şi să pornim la treabă.

Uf, ce noroc am avut şi eu! Ce-o fi fost în mintea ăstuia când i-a încolţit ideea, Dumnezeu ştie!

Adică, l-a pălit aşa, dintr-odată, inspiraţia, sâmburele de idee şi se pare că a găsit el acolo ceva teren fertil, că, uite, a rodit ceva, numai că individul se pare că a părăsit tarlaua şi a lăsat rodul acolo.

A cam luat-o pe arătură, impotentul! Şi, totuşi, părea să fie poamă bună. Promitea. Dar, ce să-i faci, brânză bună-n burduf de câine.

Şi eu ce fac acum?

Sfârşit

11 noiembrie 2005
Viorel Ploeşteanu

Talentul nu este nicidecum o prejudecată. El se instalează de obicei prin naștere și se pierde prin deces. În tot acest minimal interval numit VIAȚĂ, el este o lumină ce înfășoară și leagănă bogăția și frumusețea ei, adică a VIEȚII.

Talentul nu se ia, el se lucrează. Talentul, de asemenea, este și un mod de viață, o situare în univers, o posibilitate de a visa.

Viorel Ploeșteanu este un om dăruit cu talent. Altfel spus, Viorel Ploeșteanu este înrudit cu bogăția și frumusețea emanate din conturul lucrurilor, cu toată REALITATEA ce cade precum o cortină de ploaie peste oameni, cu zgomotele incluse în prețul viselor.

De când îl cunosc, mi-am dat seama că Viorel, don Viorel, are un talent galopant. Direct, sobru, țanțoș. Cu el proiectează povestiri viclene, adevărate cronologii și antologii ale clipei, ce ne tolerează în aluatul ei, cum este cazul și în romanul de față, Ciorile albe.

Nicolae Iliescu

ISBN 978-973-680-182-2